

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19 Haziran 2014 Perşembe

ADALET KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

19 Haziran 2014 Perşembe

---0---

K O N U

Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı

Sayfa

1:46

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:27
Turgut DİBEK (Kırklareli)	1, 11:14
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı) (Yozgat)	1:3, 4, 16:17
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	3:5
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	5:7, 9:11, 17:18
Şuay ALPAY (Elâzığ)	7
Ömer Süha ALDAN (Muğla)	7:9
Ali İhsan KÖKTÜRK (Zonguldak)	14:15
Hakan ÇAVUŞOĞLU (Bursa)	15:16
Madde 1	19
Madde 2, 3	20
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	20
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı) (Yozgat)	20:21
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	21
Madde 4, 5	21
Madde 6	21:22
Madde 7	22
Yaşar ŞİMŞEK (Adalet Bakanlığı Kanun.Gn.Müdürü)	23
Ömer Süha ALDAN (Muğla)	23
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı) (Yozgat)	23, 24
İsa GÖK (Mersin)	23:24
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	24
Madde 8	25
Murat BAŞESGİOĞLU (İstanbul)	25
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı) (Yozgat)	25:26
Dilek AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	26
Madde 9, 10	27
İKİNCİ OTURUM	28:46

Madde 11, 12		28
Madde 13		28:29
Madde 14		29
Madde 15		29:30
Madde 16, 17		30
Murat BAŞESGİOĞLU	(İstanbul)	30
Yaşar ŞİMŞEK (Adalet Bakanlığı Kanun.Gn.Müdürü)		30
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	30
Enis Yavuz YILDIRIM (Adalet Bak.Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü)		30
Madde 18		31
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	31
Ali YILDIZ (Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdür Yrd.)		31
Kemal ÇELİK (Maliye Bakanlığı Temsilcisi)		31
Önerge		32
Gerekçe		32
Yaşar ŞİMŞEK (Adalet Bakanlığı Kanun.Gn.Müdürü)		32
Kemal ÇELİK (Maliye Bakanlığı Temsilcisi)		32
Madde 19		33
Madde 20		33:35
Yaşar ŞİMŞEK (Adalet Bakanlığı Kanun.Gn.Müdürü)		35:36
Kemal ÇELİK (Maliye Bakanlığı Temsilcisi)		36:37
Önerge		37:39
Gerekçe		39
Murat BAŞESGİOĞLU	(İstanbul)	39
Kemal ÇELİK (Maliye Bakanlığı Temsilcisi)		39
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	40:42
Ahmet İYİMAYA	(Ankara)	41:42
Yaşar ŞİMŞEK (Adalet Bakanlığı Kanun.Gn.Müdürü)		42
Geçici Madde 1		43
Murat BAŞESGİOĞLU	(İstanbul)	43
Hüsamettin EROL (Cezaevleri Şube Müdür V. Yarbay)		43, 44
Enis Yavuz YILDIRIM (Ceza ve Tevkifevleri Gn.Md.V.)		43
Geçici Madde 2		44
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	44:45
Geçici Madde 3, 4		45
Önerge		45
Gerekçe		45
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	45
Yaşar ŞİMŞEK (Adalet Bakanlığı Kanun.Gn.Müdürü)		45
Madde 21, 22		46

Açılma Saati: 10.40
Kapanma Saati: 15.49

19 Haziran 2014 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.40

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİ OĞLU (Bursa)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyelerini, Değerli Bakanımızı, bürokratlarımızı ve katılımcıları selamlayarak, gerçekleşen yeter sayı temelinde toplantıyı açıyor ve çalışmalarını başlatıyorum. Hayırlı ve verimli olması temennisinde bulunuyorum.

Gündemimiz, alt komisyondan gelen ve üyelerimize ve ilgili, çağrılı, davetli kurumlara da gönderilen rapor temelinde, **Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı**'dir. Alt komisyondan geldi. Ben tekrar hayırlı olsun diyorum ve Bakanım, bir özet bilgi verir misiniz, nasıl tensip edersiniz?

Buyursunlar Bakanım.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Ondan önce Turgut Bey bir dilekte bulunacak.

Buyurun Turgut Bey.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, görüşeceğimiz tasarıyla ilgili gündeme geçmeden evvel, şimdi, Sayın Bakanım, siz de dışarıda basın mensuplarıyla sanıyorum dünkü gelişmeleri değerlendirdiniz ya da onları sordular size. İşte, Türkiye, ülke gündemini yıllardır meşgul eden bir Balyoz davası olayı var, Anayasa Mahkemesinin onunla ilgili verdiği önemli bir karar var. Bir de, bildiğim kadarıyla yine Hanefi Avcı'yla ilgili, Devrimci Karargâh davası ismiyle yargılandı o davada, onda da yine bir hak ihlali kararı var. Şimdi, biz dışarıda anlattıklarınızı burada duymadık. Akşam onları televizyonlardan mı izleyeceğiz? Eğer uygun görürseniz gündeme geçmeden evvel bu dünkü kararlarla ilgili sizin düşüncelerinizi biz de Komisyon üyesi arkadaşlar olarak öğrenmek isteriz Sayın Bakanım. Sonra geçelim gündeme.

BAŞKAN – Buyursunlar Bakanım. İki kişi birlikte yapılabilir. Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; sözlerimin başında hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı'nı görüşeceğiz. Bu tasarı son derece önemli yenilikler getirmektedir. Ben bunlara girmeden önce Sayın Dibek'in söylediği husustaki görüşlerimi sizlerle paylaşmak isterim. Biraz önce basın mensuplarına da görüşlerimi ifade ettim.

Yeniden yargılama konusu uzun zamandır Hükûmetimizin gündeminde. Sayın Başbakanımızın Bakanlığımıza bu konuda çalışma talimatı oldu. Bakanlık olarak biz bu konu üzerinde detaylı çalışmalar yaptık. Acaba, nasıl bir formülle biz bu konuda bir değişiklik yapabiliriz? Bize pek çok formüller geldi; siyasi partilerden, basından, akademisyenlerden öneriler geldi, onları da inceledik ancak daha önce de ifade ettiğim gibi, her formülün artıları, eksileri vardı. Önümüzü gören bir adım attığımızda ne tür sonuçlar çıkabileceğini yüzde yüze yakın tahmin edebildiğimiz bir formül maalesef bulamadık çünkü eğer bir düzenleme yapmış olsaydık Anayasa Mahkemesinin vereceği karar sonucunu da dikkate aldığımızda, yargılama süreçlerinde bir kaosa yol açabilirdik. O yüzden biz bu çalışmalar neticesinde şu kanaate vardık: Biraz daha bu konu üzerinde formül üretme hususunda çalışalım. Ama, Anayasa'mızda yapılan değişiklikle Anayasa Mahkemesine yapılacak bireysel başvuru ile bu hususun çözülebileceğine biz mahkeme karar verdiği takdirde inandık çünkü en sağlıklı çözüm Anayasa Mahkemesinin vereceği karardı. Onun bir hukuksal kaosa yol açma ihtimali yok, çünkü bireysel karar. Sadece başvuruları kapsayacak sonuçlar ortaya çıkarabilirdi. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yolu var ama o da çok uzun bir zamanı gerektiriyordu. En son yargı paketi görüşülürken de bu yöndeki düşüncelerimi paylaştım. Nihayet dün Anayasa Mahkemesi bu davalara ilişkin kararını verdi. Hak ihlali olduğunu tespit etti ve hak ihlali olan konularda yeniden yargılama

yapılabileceğine hükmetti. Şu anda Anayasa Mahkememizin verdiği kararın kısa kısmını biz görebildik ama gerekçesini henüz görmüş değiliz. Gerekçesi ortaya çıktıktan sonra, hak ihlalinin hangi konularda, hangi nedenlerle yapıldığını daha rahat görebileceğiz, öğrenebileceğiz. Ondan sonra belki daha sağlıklı bir değerlendirme yapma imkânımız olabilir.

Şu anda yeniden yargılama yapılacak, ilk derece mahkemeleri ilk defa böyle bir yargılama faaliyetinde bulunacak çünkü bugüne kadar Anayasa Mahkememizin verdiği bu yönde bir karar benim bildiğim kadarıyla yok. Dolayısıyla, bu karar bir ilk. Ağır ceza mahkemesinin bu karar üzerine yapacağı adli işlemlerin tamamı da ilk defa yapılacaktır. Herkesin merak ettiği soru da şu: Acaba mahkeme dosyayı sil baştan yapıp bütün yargılamayı mı yenileyecek, yoksa sadece hak ihlali olan hususlarda mı bir yenileme yapacak? Tabii, biz de Bakanlık olarak "Acaba nedir bu konu, ne olabilir?" diye bir değerlendirme yaptık. Bizim önümüzde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi örnekleri var, bu örnekler üzerine mahkemelerimizin yaptığı uygulamalar var. Tabii, bu açıdan da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği kararlar üzerine Türkiye ilk derece mahkemelerinin yaptığı uygulamalar herhâlde emsal teşkil edecektir. Benim şahsi görüşüm, Anayasa Mahkememizin hak ihlali tespiti yaptığı konularda bir yeniden yargılama söz konusu olacaktır. Yoksa bütün dosyanın her yönüyle yeniden ele alınması gibi bir sonuç... Benim şahsi görüşüm tabii bu, mahkeme nasıl takdir edecek, onu hep beraber göreceğiz. Esasa dair bir değerlendirmeyi Anayasa Mahkememiz yaptı mı, yapmadı mı, onu şu anda göremiyoruz ama benim elde ettiğim bilgiler, mahkemenin esasa dair zaten bir değerlendirme yapma yetkisi yok çünkü temyiz incelemesini mahkeme yapmıyor. Mahkeme sadece hak ihlali olup olmadığının tespitine dair bir değerlendirme yapabilir. Mahkemenin verdiği kararın usuli bazı aykırılıklar nedeniyle hak ihlalinin bulunduğu tespitine yöneliktir. Onları gerekçede detaylı bir şekilde hep beraber öğreneceğiz. İlk derece mahkemeleri bundan sonra, tabii, Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararı çerçevesinde yeniden bir yargılama yapacaklardır. Tabii, bu süreç bir adli süreç. Ne tür bir karar çıkar, mahkeme bu yeniden yargılamayı hangi çerçevede yapar, onu bizim değerlendirmeye imkânımız yok. Onu hep beraber takip edeceğiz. Türkiye için bireysel başvurunun son derece önemli olduğunu hep beraber yaşıyoruz, görüyoruz. Bunun Anayasa Mahkememizi bir insan hakları mahkemesi konumuna getirdiğini de görüyoruz. Ben hayırlı olsun diyorum.

İzin verilerse Komisyon üyelerimiz diğer hususa geçmek istiyorum. Tabii, Bakanlığımız 6 Mayıs 2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine bu yönde bir kanun tasarısı sevk etti. 16 Haziran 2008 tarihinde de Adalet Komisyonunda bu tasarı kabul edildi ancak tasarı seçimlerin yenilenmesi nedeniyle kadük kaldı. Tasarı tekrar ele alınarak iç ve dış güvenliği kapsayacak şekilde "Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı" adıyla yeniden hazırlandı ve 15 Ocak 2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına gönderildi.

Kurumların iç ve dış güvenliğinin sağlanması birbirlerini tamamlayan faaliyetler olup, bu göreve ilişkin yetki ve sorumluluğun bir otoriteye verilmesi, çalışmaların tek elden yürütülmesi, hizmette etkinlik ve verimliliğin sağlanabilmesi bakımından zorunlu bulunmaktadır. Uygulamada, kapalı ceza infaz kurumlarında, iç güvenlik hizmetleri Adalet Bakanlığınca, dış güvenlik hizmetleri ise İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığınca yerine getirilmektedir. Ayrıca, hükümlü ve tutukluların sevk, nakil, duruşmada hazır bulundurulması veya hastanede muhafaza edilmesi gibi işlemler de Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yapılmaktadır.

İç güvenlik hizmetlerinde temel amaç, tutukluluğun veya cezaların infazının disiplin ve düzen içerisinde yerine getirilmesi, hükümlü ve tutukluların can güvenliklerinin sağlanması, muhafaza edilmeleri, kendilerine veya başkalarına zarar vermeleri ve rehine alma ve yakalanma gibi olayların önüne geçilmesini sağlamaktır. Dış güvenlik hizmetlerindeki temel amaç ise hükümlü ve tutukluların firar etmelerinin engellenmesi, dışarıdan kuruma yapılacak saldırıların önlenmesi, kurum dışında hükümlü ve tutukluların muhafazası ve can güvenliğinin sağlanmasıdır. Dış güvenlik personeli silahlı bir güç iken iç güvenlik personeli silahsızdır.

Değerli Komisyon üyeleri, jandarma kurumların dış koruma görevini yerine getirmek dışında mülki, adli ve askerî görevleri de olan genel bir kolluk gücüdür. 1/12/1937 tarihli ve 7756 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Jandarma Teşkilat ve Vazife Nizamnamesi'yle Adalet Bakanlığınca muhafaza teşkilatı kuruluncaya kadar, jandarmaya geçici olarak verilen ceza infaz kurumlarının dış korumasını yapma görevi, 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 7'nci maddesiyle jandarmanın mülki görevleri arasında sayılmıştır. Ceza infaz kurumlarının iç ve dış güvenlik hizmetlerinin farklı bakanlıklara bağlı personel tarafından yerine getirilmesi, kurumlarda iki başlılığa, mevzuatın farklı yorumlanmasına, hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerin iki ayrı yerde aranması gibi mükerrer işlemlere ve gereksiz yazışmalara, zaman kaybına neden olmakta, ayrıca, sevk ve nakil gibi hizmetlerin yerine getirilmesinde koordinasyon sorunlarına yol açabilmektedir. Mukayeseli hukukta, Avusturya, Almanya, İsviçre, İsveç, Norveç, Danimarka, Hollanda ve Finlandiya gibi ülkelerde ceza infaz kurumlarının iç ve dış güvenlik hizmetleri, Adalet Bakanlığınca yerine getirilmekte olup adli görev kapsamında değerlendirilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında son yıllarda koğuş sisteminden oda sistemine geçilmek suretiyle gerçekleştirilen fiziksel dönüşüm, mekanik, fiziki ve elektronik güvenlik sistemlerinin geliştirilmesi, ceza infaz kurumları personel eğitim merkezlerinin açılması ve bu yollarla personele hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim verilmesi imkânları geliştirilmiştir. Sağlanan bu gelişmelerle dış güvenlik hizmetlerini yerme getirme kapasitesine ulaşan Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğüne yeni düzenlemeyle kurumların dış güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesi görevi verilerek jandarmanın genel kolluk gücü olarak asli görevine dönmesi imkânı sağlanmış olacaktır. Dış güvenlik hizmetlerinin uzman personel tarafından yerine getirilmesi, genel olarak infaz hizmetlerinin kalitesinin de yükseltilmesine yol açacaktır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ceza infaz kurumlarımızın, bugünkü durumuyla ilgili sizlere kısaca bilgi vermek isterim. Ülkemizde şu anda 367 ceza infaz kurumu bulunmakta olup bunların toplam barınma kapasitesi 156.583'tür. 2002 tarihinden bugüne kadar çağdaş infaz rejimine uygun olmayan, şehir yerleşim merkezi içinde kalan, yeterli eğitim ve iyileştirme çalışması yapılamayan 236 ceza infaz kurumu kapatılmıştır. Önümüzdeki dört yıl içinde de 162 ceza infaz kurumunun daha kapatılmasını da planlamaktayız. Günümüz itibarıyla, ceza infaz kurumlarımızda, denetimli serbestlik personeli dahil, 49.332 personel görev yapmaktadır.

Ceza infaz kurumlarımızda bulunan hükümlü ve tutuklu sayılarına değinecek olursam, kurumlarımızda hâlen 4196'sı kadın olmak üzere, 120.399 hükümlü, 431'i kadın olmak üzere 11.301 hükmen tutuklu, 1.737'si kadın olmak üzere 20.191 tutuklu bulunmakta, toplam 151.891 kişinin ceza infaz kurumlarında bulunduğu tespit edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; tasarıyla özetle ceza infaz kurumlarının iç ve dış güvenliğinin esas ve usulleri ayrıntılı olarak düzenlenmektedir. Profesyonel olarak çalıştırılacak personel sayesinde modern infaz anlayışına ve insan hakları yaklaşımına daha uygun bir çalışma ortamı sağlanacaktır. Ceza infaz kurumlarında görev yapan personelin atama, görev, yetki ve sorumlulukların çerçevesi çizilmektedir. Güvenlik görevlilerinin zor ve silah kullanma yetkisi ile silah, araç ve gereç temini hususları yer almaktadır. Güvenlik hizmetlerinde görev alacak personelin eğitimi düzenlenmektedir. Tasarıyla güvenlik hizmetlerini Bakanlıkça etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla yeterli sayıda kadro ihdası öngörülmektedir. Ayrıca, ceza infaz kurumlarında görev yapan personelin özlük haklarında bazı düzenlemeler yapılmaktadır. Kurumların dış güvenlik hizmetlerinin, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç beş yıl içinde Adalet Bakanlığına devredilmesi öngörülmektedir, bu konuda bir geçiş süreci düzenlenmektedir.

Ben tasarinin hayırlı olmasını diliyorum. Komisyonumuzun katkılarıyla tasarinin eksiklerinin tamamlanacağına, yanlış olan hususlarının düzeltilerek tasarinin daha da iyi bir şekilde Genel Kurula indirileceğine olan inancımı huzurlarınızda ifade etmek isterim. Tasarinin maddelerinin bazıları esasında jandarmanın yerine getirdiği görevleri düzenleyen yasadan da buraya aktarım niteliğindedir, eski bazı yasalardan da aktarım niteliğindedir. Bunu ifade etmek isterim.

Tekrar, Sayın Başkan, sizi ve değerli üyeleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Buyurun Murat Bey, söz istediniz herhâlde.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarımız, bakanlıklarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; çalışmalarımızın ben de hayırlı olmasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum. Sayın Bakanımızın verdiği özet bilgiden istifade, ben de birkaç cümle bu konuya değinmek istiyorum.

Sayın Başkanım, dün Anayasa Mahkememiz kamuoyunun yakından takip ettiği davalara ilişkin önemli bir karar verdi. Bu, tabii, bizim ceza adalet sistemimizde yaşadığımız ilklerden birisi. Yani, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru imkânı çıktıktan sonra böyle toplu sanıkların olduğu davada önemli bir karar verdi, "hak ihlali" olarak nitelendirdi. Hem Balyoz davasında hem de Hanefi Avcı davasında aynı şekilde hak ihlali olduğu konusunda bir karar verdi. Bu kararın neticesi, Sayın Bakanın da ifade ettiği üzere, yeniden yargılamanın gündeme gelmesi demektir.

Tabii, öncelikle burada bir kere çok mağduriyetler yaşandı, uzun süre kamuoyumuzu işgal etti. Bunlar içerisinde, hepimizin de bildiği gibi, partimize mensup bir milletvekili arkadaşımızın da uzun süredir tutuklu, hükümlü olması bütün Parlamento rahatsız eden bir konuydu. Çeşitli girişimlere rağmen Parlamento olarak buna maalesef bir çözüm üretemedik ama Anayasa Mahkemesinin bu kararıyla birlikte umuyorum değerli milletvekili arkadaşımız Engin Alan ve diğer hükümlüler de tutuklulukları son bulacak ve özgürlüklerine kavuşacaklar. Hepsine geçmiş olsun diyoruz. Tabii, bu söylendiği kadar kolay bir şey değil, ailelerinin, yakınlarının çektiği mağduriyetler var, ödenmiş bedeller var, kaybedilen istikballer var. Tabii, bunların bire bir tekrar yerine gelmesi zaman içerisinde

nasıl olacak, bunu görmek mümkün değil ama şu önemli bir şey: Yani, hukuk kendi içerisinde geç de olsa adaletin tecellisi noktasında bir karar verebiliyor. Onun için, bize düşen, hukukun nefes alabilecek noktalarını kapatmamak ve açmak, daha çok açmak. Tabii, burası çok istisnai Sevgili Başkanım yani olağanüstü bir temyiz mahkemesi konumunda da görmemek lazım Anayasa Mahkemesini. İş yoğunluğu var, vesaire var yani normal derece içerisinde aslında bu işlerin hallolması gerekir. Umalım ve dileydim ki önümüzdeki dönemde ceza adalet sistemi mizde bu tür istisnai hadiseler olmasın, mağduriyetler yaşanmasın ve bedeller ödenmesin, her şey hukukun normal akışı içerisinde yürüsün, gitsin diyoruz. Bu geçmiş olsun dilekelerimizi sunduktan sonra tasarıyla ilgili özet olarak, fazla da zaman almadan birkaç konuya değinmek istiyorum.

Ben Alt Komisyonunda da çalıştım arkadaşlarımızla birlikte, Hakkı Bey'in başkanlığında güzel bir çalışma yaptık. Tabii, bu cezaevleri dış korumasının Jandarma Genel Komutanlığından alınıp Adalet Bakanlığına devri mevzusunun çok uzun bir geçmişi vardır. Ben 1997'de İçişleri Bakanıydım, o tarihte de Adalet Bakanlığının bu konuda ısrarlı talebi vardı ama o günün şartları içerisinde uygun görülmemiştir. 1997, epeyce zaman geçti, o gündür bugündür bu iş devam ediyor ama demek ki şimdi kurumlarımız arasında bir mutabakat olduğu anlaşılıyor. Umarım, bu mutabakat gönüllüdür yani gönülsüz mutabakat değildir, her kurumun içine sinmiştir, önümüzdeki süreçte bu siyasal tercihten dolayı inşallah bir sıkıntı yaşamayız çünkü yeni bir yapılmaya geçiliyor, maliyet boyutu var, özellikle dış güvenlik son derece hassas bir konu, inşallah bu şekilde bir sıkıntı yaşamayız, hayırlı olur diye düşünüyoruz.

Tasarıda personel lehine iyileştirici hükümler var, bunları olumlu bulduk Sevgili Başkanım. Bunlar nedir? Ceza ve İnfaz Koruma Genel Müdürlüğünde çalışan arkadaşlarımıza özel hizmet tazminatı verilmesi, fiilî hizmet zammı verilmesi son derece güzel gelişmeler, biz bunları Alt Komisyonunda destekledik ve bu desteğimiz devam ediyor. Tabii, orada bir kaydı şartla biz şey yaptık, "Sakin ola bunu üst Komisyonunda değiştirmeyeceksiniz." dedik, inşallah ters bir kontra önerge gelmez ve burada bir...

BAŞKAN – Alt Komisyonun kırmızı çizgilerine ana Komisyon riayet eder.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Çok teşekkür ediyorum, bu sözünüz önemli bir teminat.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Riayet etmediği durumlar da olmuştur.

BAŞKAN – Somut olayda Yılmazcıgım, Komisyon Başkanınızın ağıyarını mâni cümleler söyleyeceğini kabul edin.

Başkanım, buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – İkinci konu, bu personeli zor kullanmaya, silah kullanmaya mezun bir personel statüsüne koyduk. Dolayısıyla, bu silah kullanma yetkisine sahip bir personeli kamu rejimi içerisinde, Sayın Bakanım, genel idari hizmetler sınıfında istihdam etmek çok zor bir hadisedir yani burada bir sınıf değişikliğine gitmemiz lazım. Yani, bu arkadaşları, yarın bir işyanda, bir firarda kullanmış olduğu bu cebri güçten dolayı onları hukuki koruma altına almak idari hizmetler sınıfıyla mümkün olmaz yani onları mutlaka emniyet sınıfına veyahut da güvenlik sınıfına dâhil etmemiz lazım, böyle bir güvenceye kavuşmaları gerekir diye düşünüyoruz.

Onun dışında, bu cezaevindeki izleme kurulları çok önemli yani dışarıdan bağımsız kurulların cezaevi işleyişini, hak ihlallerini kontrol etmeleri lazım. Yani, bu konuda izleme kurullarının kompozisyonunu, oluşumunu, bağımsız karar vermesini de daha esaslara bağlamamız gerekiyor. Tabii, bu değişime uygun olarak 30 bin civarında yeni bir kadro ihdas edildi. Umalım ve dileydim, bu kadro istihdamı objektif şartlar içerisinde olsun, liyakat hususuna dikkat edilsin.

Bütün bunlardan daha önemli, Sevgili Başkanım, değerli arkadaşlar; tabii, cezaevlerimizin kapasite sorunu ve cezaevlerimizdeki hükümlü ve tutuklu sayısı. Geçen sene, Nisan 2013'te -yanlış hatırlıyorsam- 130 bin civarında cezaevlerimizde hükümlü ve tutuklu vardı, şimdi bu yıl 151.891; 152 bine ulaşmış yani bir senede, bu kadar yargı paketlerindeki infaz sistemindeki kolaylaştırıcı hükümlere, tahliye olanlara rağmen -ki çok kişi tahliye oldu bu yargı paketleri neticesinde- 152 bin yani 30 bin-32 bin artış var. Şimdi, Sayın Bakanım kapasitemizin 156 bin olduğunu söyledi. Bu, herhâlde ranza sistemine göre yaratılmış bir kapasite yani cezaevlerinin bu kadar rahat bir kapasite ortamının olduğunu ben pek hatırlamıyorum yani bu...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başesgioğlu, tabii, hepsi ranza değil ama dediğin doğru, ranza sistemi olan yerler de var.

Bir de bu son yasalaşan kanunda -hatırlarsanız- adli para cezaları ödenmediğinde hapse çevriliyordu, şimdi ona kamuya yararlı bir işte çalışma şeklinde bir uygulama getirildi. Şimdi, arkadaşların bana verdiği rakamla 3 ila 5 bin arasında, bu yasayı Sayın Cumhurbaşkanımız da onaylarsa, bir tahliye oradan yapılabilecektir ama rakamlar çok yüksek, katılıyorum.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Anladım yani bu aşağı yukarı tam kapasite demek, 156 binle 151 bin rakamı. Yani, bu, cezaevinin idaresinin çok zor olduğunu gösteriyor, mutlaka bir düzenlemeye ihtiyaç var. Ama, bundan daha öte, ceza adalet

sistemimizin sadece Adalet Bakanlığını ilgilendiren bölümü değil, tüm bakanlıkları, tüm toplumu ve tüm devlet organizasyonunu ilgilendiren suç siyasetinin gözden geçirilmesine ihtiyaç var. Bir toplumun bu kadar suçlu üretmesi akla, mantığa uygun değil, hayırlı bir gelişme değil Sevgili Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Dilek Hanım, buyursunlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Balyoz davasındaki ve aynı zamanda Hanefi Avcı'nın da yargılandığı davada devrimci karargâh...

BAŞKAN – Bu, gerçekten ad mı o? Ad değil, değil mi yani? Davanın adı değil, değil mi?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “Balyoz davası” olarak da değerlendiriliyor.

BAŞKAN – Adlandırıyoruz, tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, ne kadar “Bu, Ergenekon, Balyoz olmaz.” dense de sonuç olarak bu davalar böyle değerlendirildi kamuoyunda.

Yani, çok ciddi bir hak ihlalinin olduğunu yıllar boyunca biz söylemiştik. Ancak, ne yazık ki bütün kulaklar bizlere tıkanmıştı, hatta pek çok insan tarafından da darbe yapanları savunmakla ve darbecilikle suçlandığımızı da hatırlıyorum. Yani, bu nedenle, bugün böyle bir karar verilmiş olmasından dolayı ve insanların özgürlüğüne kavuşma yolunun açılmış olmasından dolayı çok mutluyuz. Ancak, bunun nedeni, olağanüstü mahkemeler, olağanüstü yargılama süreçleri ve intikam duygusuyla yapılan yargılamalardır, bunu hepimiz biliyoruz. Ülkemizin bu şekilde olağanüstü yargılama süreçleri ve olağanüstü mahkemelerden artık arındırılması gerektiğini, yargı üzerinde oynanan siyasi oyunların kesinlikle bırakılması gerektiğini, daha önce de söylediğimiz gibi mesleğe alınıştan itibaren, genç yargıç ve savcılar alınmasından itibaren gerçekten hukuktaki bakış açılarına, başarılarına bakmak gerektiğini, siyasi düşüncelerine değil, eğer siyasi düşüncelerine bakılarak alınırsa bu insanlar mesleğe, onun ardında da tüm atamalar, görevlendirmeler bu şekilde yapılırsa, işte son Yargıtay Kanunu'nda yapılan değişiklik gibi...

Sayın Başkanım, dinliyor musunuz beni?

BAŞKAN – Kesinlikle sizi dinliyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – ...son Yargıtay Kanunu'nda yapılan değişiklikler gibi değişiklik yapmak durumunda kalınacağını, yargıyla oynanmaması gerektiğini, yargının bağımsızlığından ve tarafsızlığından taviz verilmemesi gerektiğini ben burada yeniden söylemek istiyorum.

Özgürlüğüne kavuşan bütün mağdur insanlara, kahraman askerlerimize ben buradan selamlarımı gönderiyorum. Ama, şimdi, biz çok sayıda mağduriyet olduğu takdirde mi yanlışlıkları düzeltereçiz? En başta gizli tanıklık müessesesinin kaldırılması lazım. Nasıl uyar dünyada oluyorsa... Elbette tanıkların korunması gerekebilir ama gizli tanıklık bizde uygulandığı gibi hiçbir yerde uygulanmıyor. Sesi değiştirilerek, görüntüsü değiştirilerek, sanıkla ve diğer müdahille herhangi bir çelişkisi var mıdır, yakınlığı var mıdır, bir husumeti var mıdır, bunların hiçbirisini değerlendirme şansı olmadan, yargıç bile görmeden, davranış biçimlerini bile görmeden bu şekilde gizli tanıklık olmaz.

Sayın Bakanım, beni dinliyor musunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Dinliyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, gizli tanıklık müessesesinin mutlaka değiştirilmesi lazım Sayın Bakanım, yani bu şekilde düzenleme olmaz. Avrupa ülkelerinde nasılsa, tanık gelecek, dinlenecek, ondan sonra koruma altına alınabilir, onlar yapılabilir ama görüntü ve ses kayıtları bozularak bu şekilde bir dinleme olmaz. Yani, Balyoz davasına değil belki ama Ergenekon ve diğer davalarda ve pek çok davada bu gizli tanıklık müessesesi çok kötüye kullanılıyor. Lütfen, başımızı taş vurmada bu gizli tanıklık müessesesini de değiştirilim diye düşünüyorum.

Aynı zamanda, bu dijital verilerin sahteliği ve uydurma olduğunu artık hepimiz pek çok davada gördük, o uluslararası anlaşmayı da Meclisimizden geçirdik ve bunu kabul ettik. Bu çerçevede, iç düzenlememizin de -Sayın Başkanım, sizin de bu konuda etkinizin olacağını düşünüyorum- buna uygun düzeltilmesi lazım çünkü uluslararası anlaşmayı Meclisten geçiriyoruz ama bütün yargıçlar ve savcılar onu takip etme şansına sahip olmuyorlar, uygulamadaki durumu biliyoruz. CMK'da bu konuda benzer değişiklikler olması gerekir uluslararası anlaşmadaki gibi diye düşünüyorum. Yani, bunlar düzeltildiğinde, o zaman belki olağanüstü yargılama süreçlerini yaşamamaya doğru gideceğiz. Bunlar olduğu sürece bu olağanüstü yargılama süreçleri yeniden yeniden yaşanacaktır.

Bir de bilirkişilik kurumuyla çok fazla uğraşılmaktadır. TÜBİTAK'ın raporlarını görüyoruz; 2003 yılında TÜBİTAK'tan verilen raporların sahte olduğu 2014 yılındaki raporla belgelendi. Ardından, Başbakanın ses kayıtlarıyla ilgili bir rapor verildi, bu raporun da olmayacağı, böyle bir rapor olamayacağı, bilimsellikten uzak olduğu uluslararası camiada bilinen bilirkişi kurumları tarafından verildi. Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti devleti bu kadar yani bilirkişi kurumunu bile düzenleyemeyen bir kurum hâline mi geldi Sayın Başkanım? Bu konuda da bilirkişi kurullarıyla da, TÜBİTAK'la da, adli tıpla da asla uğraşılmamalı ve siyasi baskı altında tutulmamalı, buralarda gerçekten uzman insanların olması konusunda çaba sarf edilmeli. Yani, bu 3 konu değiştirilmeden bu olaylar düzelmez Sayın Başkanım. Bugün Anayasa Mahkemesi bu kararları verir ama yarın yeniden ihlaller devam eder diye düşünüyorum.

Bunun yanında, tasarıyla ilgili görüşlerimize gelince, Alt Komisyondaydık biz de. Alt Komisyondaki çalışmalarda olumlu çalışmalar da vardı ancak gördüğümüz eksiklikleri biz burada dile getirmek durumundayız. Aynı zamanda, uzman insanlardan da görüşler aldık bu konuda, Cezaevleri Genel Müdürlüğünde çalışmış olan insanlardan, onların görüşlerini de burada dile getirmeyi isterim.

BAŞKAN – Dilek Hanım, maddeler de mi acaba, şimdi mi, takdir sizin?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yok yani geneli üzerinde bir görüşme yapacağım.

BAŞKAN – Tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, özellikle, iş güvenliğinin yetersiz kalması durumunda dış güvenlikteki silahlı birimlerin müdahale etmesinden bahsediliyor, bu konuda da cumhuriyet savcısının yetkili olduğundan bahsediliyor. Şimdi, burada zor kullanma koşullarının ayrıntılı belirtilmesine rağmen, eğer bir eksiklik yani orantısız bir güç kullanma olursa cumhuriyet savcılığı bu konuda talimatı vereceği için, bu orantısız güç kullanımı konusunda, zor kullanımı konusunda da yine cumhuriyet savcılığında soruşturma yapılacağı için, hem soruşturma yapan hem de emri veren aynı makam olunca bunun sağlıklı bir soruşturma olmayacağını ve insan hakları ihlallerini ya da oradaki orantısız güç kullanımlarının fark edilemeyeceğini düşündüğümüz için, özellikle bu soruşturmalar söz konusu olduğunda, şikâyetler söz konusu olduğunda en yakın ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yerdeki cumhuriyet başsavcılığının görevlendirilmesinin daha uygun olacağı eleştirileri vardır, ben de buna katılıyorum. Yani, emri veren ve soruşturmayı yürüten aynı makam olmamalıdır diye düşünüyorum.

Şimdi, cezaevlerinde bu hem dış güvenliğin hem iç güvenliğin Adalet Bakanlığına verilmesi nedeniyle ve orantısız güç kullanımlarının söz konusu olabileceğini düşündüğümüz için, özellikle cezaevindeki tutuklu ve hükümlülerin karşılaştığı insan hakları ihlalleri, orantısız güç kullanımları, yaşam hakkı ihlalleri, hasta mahkûmların hak ihlallerine ilişkin bazı denetim mekanizmalarının çok daha iyi çalıştırılması gerekiyor. Bu konuda da 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları İzleme Kurulları Kanunu'nun şimdiki hâliinden daha farklı bir hâle dönüştürülmesi gerekiyor çünkü şimdiki hâlinde, meslek kuruluşlarının görüşleri alınarak Adli Yargı Adalet Komisyonunca resen seçiliyor izleme kurulları ve bunların raporlarını kamuoyuyla paylaşmaları mümkün olmuyor. O zaman, işte insan hakları ihlallerini, orantısız güç kullanımlarını, yaşam hakkı ihlallerini bizim takip edebilmemiz kamuoyu olarak mümkün değil. Bu nedenle de bu konuda, özellikle cezaevi izleme komisyonlarının, baro, tabip odası, sendikalar, esnaf odalarının da olduğu, daha doğrusu onlar tarafından seçilen daha bağımsız, daha tarafsız bir kurul oluşturulması ve bu kurulun ciddi anlamda cezaevlerini izlemesi gerekiyor. Çünkü, yani, dış güvenlik birimlerinin içeriye müdahalesini, siz silah kullanma dâhil bütün müdahale koşullarını verirseniz, bu şekilde de denetim ve bu izleme mekanizmalarını aktif hâle getirmesek eğer, o zaman cezaevi duvarları arasında kalan çok ciddi bir insan hakları ihlalleriyle karşılaşabiliriz diye düşünüyorum.

Şimdi, bu tasarıda, aynı zamanda, cezaevindeki çalışan personelin özlük haklarının düzeltilmesine ilişkin, fiilî hizmet zammına ilişkin ve bazı tazminatların artışına ilişkin düzenlemeler yapıldı. Ancak, bu konuda, özellikle infaz kurumlarında çalışan personelce talep edilen bazı şeyler gerçekleştirilmedi; özellikle genel idari hizmetler sınıfının yerine emniyet hizmetleri sınıfına alınmalarıyla ilgili talepler gerçekleştirilmedi; infaz koruma memurlarının kadro derecelerinin 5'inci derecenin altına düşebilmesinin sağlanması ve diğer devlet memurlarıyla aralarındaki eşitsizliğin giderilmesi sağlanmadı; sendika kurma ve üye olma hakkının tanınması sağlanmadı; fazla çalışma ücretlerinin ödenmesi gibi talepler karşılanmadı. Şimdi, bunlar çok önemli şeyler. Eğer cezaevindeki personel gerçekten kendi durumlarına yaraşır bir şekilde, yaptıkları işin ağırlığına uygun bir şekilde donatılmazsa, bu hakları sağlanmazsa elbette orada sinirler gergin oluyor, pek çok yanlışlıklar, yanlış uygulamalar ya da kötü muameleler söz konusu olabilir. Orada çalışanlar gün ışığından yararlanmadan saatlerce çalışmaktadırlar, on iki saat üzerinden çalışmaktadırlar, bu insanların özlük haklarının daha da geliştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Ancak, burada bizim özellikle durduğumuz şeylerden bir tanesi de ihdas edilen kadrolar. Dış güvenliğin Adalet Bakanlığına verilmesi nedeniyle ihdas edilen kadrolar 28.995' ten verilen önergeyle 34.211'e çıkartıldı. Şimdi, bu bizde şöyle bir algı yaratıyor: Biraz sonra söyleyeceğim, işte yazılı sınav ve mülakatla alınacağı, KPSS sanki burada geçerli olmayacakmış gibi KPSS' yle alınmayıp yazılı sınav ve mülakatla alındığı takdirde 34.211 kişi -zaman içerisinde alınacak bunlar, beş yıllık süreç içerisinde- o zaman, işte şu an için AKP iktidarı, diğer zamanlarda da başka iktidarların kullanımına müsait hâle gelecek. Bu şekilde partizanca bir kadrolaşma olduğu takdirde de cezaevi gibi dört duvar arasında kalan bir uygulama düzeninde kendi düşüncesine, siyasi düşüncesine uygun olmayan kişilere baskılar söz konusu olabileceği için de bunun çok sakıncalı olduğunu, özellikle hem kadrolaşmanın hem de bu sınav sisteminin merkezî sınav sistemiyle olması gerektiğini ve mülakat yapılacaksa bile -yapılabilir- bağımsız kurullar tarafından herkesin görebileceği şekilde şeffaf olması gerektiğini düşünüyoruz.

Bu konularda tasarının eksikleri giderilirse çok daha iyi bir tasarı olacağını ve bizim de gönlümüzün rahat olacağını, daha doğrusu milletin temsilcileri olarak bu konudaki eleştirilerimizin dikkate alınması gerektiğini belirtiyorum.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Şuay Bey...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Dün Anayasa Mahkemesi bir karar verdi ancak bu kararın kısa karar olduğu ve gerekçeli kararın henüz daha deklare edilmediğini de biliyoruz. Ancak, sanki bilgelik hikâyesinde ifade edildiği gibi, “Ne çok acele ediyorsunuz, düşünmeden, bu konuda teenniyle ihtiyat göstermeden ne çabuk kararlar veriyorsunuz.” hikâyesinden de hareketle belki şu hatırlatmayı yapmakta fayda mülâhaza ediyorum: Sonuçta, Anayasa Mahkemesi bireysel başvuru üzerine bir karar veriyor ve hak ihlaliyle ilgili bir karar veriyor. Ancak, dünden beri genel manada yapılan değerlendirmeler, sanki Balyoz davası bütünüyle hukuki temelden yoksun, Balyoz davasıyla ilgili iddiaların hepsi temelsiz ve Balyoz davasının tamamıyla ilgili yapılan bütün değerlendirmeler, verilen kararın tamamı keenlemeyekün hükmündeymiş gibi bir algı oluşuyor. Bu algı, çok açık ve samimi olarak söylüyorum... Bakın, biz ağırlıklı olarak hukukçuyuz. Hukuk, teenni, ihtiyat ve ihtimamla gözetilmesi gereken ve süreçlerin takip edilmesi gereken özel bir alandır. “Şüphesiz haksız olarak yargılanmanın yapıldığı ve suçsuz bir insanın içeride bulunmasındansa suçluların dışarıya çıkması evladır.” maruf ve meşhur prensibi gereğince buna ihtisas edilmez. Ancak, dünden itibaren yapılan tartışmaların ağırlık merkezi -demin de ifade ettiğim gibi- sanki bu davada bütün olarak yapılan hukuklar, hukuki muameleler ve tasarruflar hukuka aykırı; bunlar doğru yaklaşımlar olmaz, ihtiyatlı olmakta fayda mülâhaza ediyorum çünkü bu toplum hepimizin, bu ülke insanına karşı bir borcumuz var. Türkiye geçmişyle yüzleşme, darbelerle, darbecilerle yüzleşme, acılarla, yaşatılan acılarla da yüzleşmeyle ilgili cesur bir adım attı ve bunda muhalefetin de katkıları var, hiç şüphesiz muhalefetin bu katkılarını da takdirle karşılıyoruz. Ancak, gelinen noktada, Türkiye bu cesur adımı atmışken ve ciddi mesafeler almışken, bu gerçekle yüzleşme, darbe ve darbecilerle yüzleşme meselesinde hak ihlali olarak kabul edilecek, değerlendirilecek ve safahat içerisinde gerekçeli karar deklare edildikten sonra da yeniden tartışmasının yapılmasının mümkün olduğu alanlarda bu şekilde bir algının oluşturulmasına yönelik açıklamalara doğrusu ben çok ihtiyatla yaklaşıyorum ve özellikle hukukçuların, bizlerin hem kendimize hem topluma iyilik yapma adına, haksızlık yapmama adına bu konuda çok daha teenniyle davranılmasını ve açıklamalarımızın da bu cihette olmasını ben çok kıymetli buluyorum. Çünkü, doğru işler yaptık ama ne olursunuz, yaptığımız açıklamalarla -dediğim gibi- sanki bütünüyle Balyoz davası hiç olmadı, bu ülkede darbeler, darbeciler hiç olmadı gibi bir algının oluşmasına yol açabilecek yanlışların, değerlendirmelerin yapılmasına birlikte izin vermeyelim çünkü bu hepimizin emeği yani muhalefetin de emeğine, iktidarın da emeğine, hukukun müktesebatına yazık olur, haksızlık olur. Onun için, bu ihtiyatı da hepimizin göstermesinde fayda mülâhaza ediyorum.

Ayrıca da Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı temeli itibarıyla uzun müddettir, Sayın Başesgioğlu'nun da ifade ettiği gibi çok uzun zamandır gündemde olan, hikâyesi eski bir mesele. Bana göre de geldiğimiz noktada, Türkiye'nin geldiği nokta, hukukta katettiğimiz mesafe, modern hukuk anlayışı ve modern devlet anlayışı itibarıyla bu işin Adalet Bakanlığı uhdesinde kalması doğrudur ve haklı bir yaklaşımdır.

Ben bu kanun tasarısının ve görüşmelerinin de hayırlı olmasını temenni ediyorum ve çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Ömer Bey.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; şimdi, tabii, Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı uzun süreden bu yana bu Meclise gelmiş yeni bir tasarı, hep değişikliğe alıştığımız için ve uzunca süredir düşünülen ama şu ana kadar yaşama geçirilemeyen bir düzenleme yapılacak. Tabii, geçmişte, aslında bir karşılıklı denetim mekanizması oluşturmak amacıyla bir yandan Adalet Bakanlığına bağlı infaz ve koruma memurları görev yaparken, eski deyimle gardiyanlar, bir yanda da İçişleri Bakanlığına bağlı jandarma biriminin de dış korumayı yapması anlayışı benimsenmişti. Buradaki temel amaç, geçmişte de pekâlâ Adalet Bakanlığı personeli bu işi yerine getirebilirdi gerek iç gerek dış güvenlik açısından ama o zamanki devlet yönetimindeki temel anlayış buydu. Yani, öyle bir yapı oluşturulmuş ki cezaevinden firarları önleme anlamında farklı kurumlardan gelen insanlar birbirlerini denetleyebilsinler. Tabii, bugün gelinen noktada, Avrupa'da da pek çok örneklerini görüyoruz, artık cezaevinin dış güvenliği de infaz koruma memurlarınca karşılanıyor, yerine getiriliyor. Bu anlamda bu düzenleme, eğer -demin Sayın Başesgioğlu'nun dediği gibi- iyi niyetli bir mutabakat da varsa olumludur diye düşünüyorum. Fakat, bu düzenlemede dikkati çeken bazı şeyler var, arkadaşlarımız da değindi özellikle Dilek Hanım.

Şimdi, artık cezaevinin iç ve dış güvenliği bir yandan da doğrudan Adalet Bakanlığına tek taraflı olarak bağlandıktan sonra Cezaevi İzleme Komisyonunun tarafsızlığı önem kazanmıştır. Bu anlamda da Cezaevi İzleme Komisyonunun da tümüyle Adalet Komisyonu Başkanının ya da Komisyonun tespit edeceği kişilerden oluşması hâlinde, bir yığın hak kayıplarına karşı toplumsal bilgilendirmede eksiklik ortaya çıkabilecektir. Bu anlamda, Cezaevi İzleme Komisyonuna o cezaevinin bulunduğu yerdeki yerel yöneticiler, çeşitli sivil toplum örgütlerinin temsilcilerinin de alınmasına ilişkin bir düzenleme yapılırsa, en azından buradan aynı kurumun elemanlarının tek yanlı olarak yapacağı birtakım usulsüzlükleri kapatma anlayışı önlenmiş olacaktır.

İkinci olarak, tabii, bunlara ağır silahlar verilecek dış koruma sırasında ve bir anlamda yaşamlarını tehlikeye attıkları olaylar sürebilecek. Gerekliğinde zor kullanabilecekler, silah kullanabilecekler, artık bunların bir polisten, bir jandarmadan ne farkı var? Yani, fonksiyon olarak aynı fonksiyonu icra edecekler. Dolayısıyla, bir an önce bu arkadaşların güvenlik sınıfına, emniyet sınıfına alınmasında fayda görüyorum, onların özlük hakları açısından da önemli olacaktır, teminatlar açısından da önem taşıyacaktır. Yani, silah kullanma yetkisini eğer siz bu yasa da birtakım şeyler, düzenlemelerle yaparsanız, yarın orada yapılacak bir değişiklikle bu adamlar yerinden kıpırdamaz ama emniyet sınıfının kapsamına alırsanız, emniyet sınıfındaki bir kişi zora karşı nasıl müdahale edecekse o da aynı yönde müdahale edebilecektir. Bu açıdan, alınacak 20 küsur bin kişi olur, 30 bin kişi olabilir, bunlar iktidar yanlısı olabilir, olmayabilir, o çok önemli değil artık Türkiye'de ama en azından bunların güvenlik sınıfına alınmasında fayda görüyorum.

Dilek Hanım isabetli bir şey daha belirtti. Şimdi, buradaki operasyon yani cezaevindeki bir isyan hâlinde operasyon emrini başsavcı verecektir. Gittik, orada başsavcı emri verdi, bu emir diyelim yanlış bir emir ya da uygulamada birtakım başsavcının emrini engellenemeyecek sonuçları doğdu diyelim, orada soruşturmayı yine aynı başsavcının mahiyetindeki yapı yapacaktır. Bunu en yakın ağır ceza mahkemesindeki görevli başsavcının yapmasında, bu tip bir soruşturmanın... Onlarca kişinin öldüğünü düşünün bir isyan sırasında, bunu aynı mekanizmaya bırakmak çok doğru olmaz diye düşünüyorum.

Tabii, zor kullanma yetkisini haiz bir yapı yasa yürürlüğe girdiği andan itibaren çok ciddi bir eğitimi de beraberinde getirmektedir. Yani, şimdiden bu konuda Adalet Bakanlığı yetkilileri gerçekten çok iyi bir çalışma sergilemek zorundadırlar. Bu değerlendirmemden sonra bir iki konuya daha değinip sözlerimi tamamlayacağım.

Bunlardan bir tanesi, bugün yaşadığımız cezaevinin koşulları yani cezaevinin mevcut durumu. Bildiğim kadarıyla, 2002 yılında cezaevlerindeki hükümlü, tutuklu sayısı 61 bindi, bugün 151 bin, olağanüstü bir artış var. Kuşkusuz bu artışın temel nedenlerinden bir tanesi, 2005 yılında yürürlüğe giren Türk Ceza Kanunu'ndaki artan ceza miktarları suçlara ilişkin. İkinci bir nokta, İnfaz Yasası'ndaki bayağı bir artış, kişinin cezasının üçte 2'sini cezaevinde geçirmek suretiyle ancak şartlı tahliyeye hak kazanma meselesi. Şimdi, bunlar sıkıştırıyor, Türkiye'de artık Adalet Bakanlığı sürekli cezaevi yapıyor. Cezaevi yapacağınıza fabrika yapacaksınız, bunun koşullarını Türkiye'de yaratacaksınız ki o insanlar çalışacak, ekonomik sorunlardan, sosyal sorunlardan soyutlanıp daha az suç işleyecek ve bu cezaevi koşullarında ilanihaye gidilemeyeceğini görüyoruz. Bu noktada birtakım tedbirler alınıyor, İnfaz Yasası'nda zaman zaman indirimlere gidiliyor, işte bu yargı paketini birkaç gün önce Meclisten geçirdik, 4-5 bin kişi daha belki bu yolla tahliye olacak falan. Ama, bize şu anda -onu Sayın Bakana sormak isterim- cezaevlerinden çok miktarda telefon geliyor. Bir şey beklentisi olmuş durumda yani hükmün açıklanmasının geri bırakılmasında bir uzatma ya da İnfaz Yasası'nda bir indirim vesaire. Ve bunu Bakanlığa gelen cezaevi personelinden duyduklarını söylüyorlar sürekli. Bunun ne kadar doğruluğu vardır bilemiyorum ama o insanlarda bir beklenti var ve biz de rahatsız oluyoruz sürekli bu tip taleplerden dolayı. Sayın Bakanın buna bir açıklık getirmesinde yarar görüyorum çünkü o insanlara en azından resmî olarak da bir yanıt verilsin ki biz de rahatlatalım.

Son olarak, bu yeniden yargılama konusuna bir değineceğim. Evet, Anayasa Mahkemesi bireysel başvuru sonucunda ihlale ilişkin bir karar vermiştir. Şu anda kısa kararlar ilgili bazı bilgiler biliniyor ama gerçekçi bilmiyoruz. Şu andan itibaren, tabii ki, bu davalar tamamıyla yok oldu, çöktü anlamındaki bir değerlendirmeyi ben de doğru bulmam ama Anayasa Mahkemesinin bu dava sırasındaki bu ihlale ilişkin bazı saptamaları son derece önemlidir. Aslında, bu davanın çöktüğünü belki şimdiden söylemek doğru değildir ama Türkiye’de 2007’den bu yana bazı davalardaki yargılama sisteminin çöktüğünü söyleyebiliriz. O mahkemelerde görev alan bir kısım hâkim ve savcıların kararlarının isabetsiz olduğunu, Türkiye’de bu yargı yapısının çöktüğünü söyleyebiliriz bu aşamadan itibaren. Evet, bu davanın çöküp çökmediğini süreç gösterecektir.

Bu noktada, Sayın Bakan, yeniden yargılamaya ilişkin olarak, yeniden yargılamanın sınırlı olabileceğini, ihlal neyse o ihlalin ötesinde bir yeniden yargılama yapılamayacağını kişisel düşüncesi olarak belirtti. Lakin, yeniden yargılama demek yeniden bir karar demektir. Yeniden karar demek yeniden bir temyiz aşaması demektir, yeniden esasa kayıt demektir. Bir hâkimi sadece ihlal kapsamında kısıtlayamazsınız. Yeniden yargılama yapılması demek, davanın yeniden görülmesi demektir. Bu aşamada kişilerin savunma taleplerini gözlemek zorundasınız, yeni deliller ileri sürmesine ortam sağlamak zorundasınız. Bu anlamda, şimdiden bu yönde bir kamuoyunun oluşmasını doğru bulmuyorum. Yeniden yargılandığı zaman ki çok yargılamada görev aldık, ne bileyim Leyla Zana’nın, Sırrı Sakık’ın davalarında belli şeylerde yeniden bir yargılama yapıldı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararları doğrultusunda, burada da dava sıfırdan görülmüştür. Yani bu emsali de göz önünde tutarak... Şöyle bir şey var: Madem Anayasa Mahkemesi bir karar verdi, ön yargılarımızdan sıyrılarak “Türkiye’de, işte, darbeleri önledik ama, işte, ne yapalım hâkimler biraz fazla özensiz davrandılar. Aslında bunlar darbecidir ama bu özensizlikten dolayı bazı hak ihlalleri olmuştur.” imajını lütfen yaratmayalım.

En son, kişisel düşüncemi söyleyeyim, bu davalar gerçekten kurgulu davalardır, bunu görmemiz lazım. Pek çok insanın canı yandı, pek çok insanın aile saadeti bozuldu, pek çok insan yakınlarını kaybettiğinde cezaevinde hükümlüydü. Bir şeylere kılıf bulmayalım, hukukun üstünlüğü, hukukun gerekliliği, yargının tarafsızlığı neyi gerektiriyorsa olaya öyle bakalım diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Dilek Hanım bir daha söz istediler.

Buyursunlar Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, ben arkadaşlarımıza şöyle bir şey söylemek istiyorum: Şimdi, Başbakan özellikle 17 ve 25 Aralık sürecinden sonra, işte, “Sahte delillerle, ayarlanmış yargıçlarla millî orduya kumpas kuruldu, insanlar suçsuz yere içeride tutuluyorlar.” dedi. Şimdi, Başbakandan demek ki farklı düşünüyorsunuz, Başbakanın en önceki “Ben bu davanın savcısıyım.” dediği yerdesiniz siz.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Kimse fikrini söylemeyecek mi? Kimse fikrini söylemesin mi?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, bu davaları ben yakından izledim, size de tavsiye ediyorum bir yakından izlerseniz. Şimdi, bakın, bu davaların ne kadar kurgu davaları olduğunun görülmesi açısından sadece şunu söylemem bile çok yeterlidir: 2003 yılında yapılan plan seminerinin bir darbe provası olduğu ve burada bazı şeylerin görüldüğü iddia ediliyor. Oysa ki Genelkurmay Başkanlığı diyor ki: “Burada yapılan plan seminerinde böylesine bir yasa dışı iş yoktur, her şey düzgün bir şekilde yapılmıştır.” “Ondan sonra kendi aralarında konuşular, bunları düzenlediler.” iddiaları var. Kendi aralarında konuşular, düzenlediler iddialarının ortaya atıldığı o CD’lerin hepsinin sahte olduğu, bunların üzerine 2 bin civarında uydurma veri yapıldığı... Bu CD’lerin hepsi, işte, o “sahtedir” denilen, TÜBİTAK’ın 2014 yılında “sahtedir” dediği o sonradan eklemelenen dijital veriler. Bunların hem zaman açısından hem dernekler açısından hem kişiler açısından zamanla hiç uyuşmayan pek çok çelişkisi var. Örneğin, siz, 2003 yılında böyle bir dijital verinin hazırlandığını söylüyorsunuz ama Microsoft oCalibri’nin 2007 yılında üretildiğini belirtiyor. Bakın, o kadar fazla şey var ki. Sadece şunu söyleyeceğim, bakın.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Mahkeme nasılsa değerlendirecek ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir dakika, bir dakika arkadaşlar. Bir dinleyin ya, bir ön yargınızı bırakın, ön yargınızı bırakın.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ön yargı değil ya, mahkeme nasılsa değerlendirecek.

BAŞKAN – Dilek Hanım, gerek yok buna.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, bakın, 300 civarında kişi orada, o plan seminerine katılıyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Tamam, kabul ediyoruz ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 50-60 kişi -şu anda tam sayıyı hatırlamıyorum- hakkında dava açılıyor. Eğer o plan seminerinde bir darbe planı yapıldıysa neden o 250 kişi hakkında dava açılmıyor, bu bir.

İkincisi, o plan seminerinin yapıldığı tarihte yurt dışında olan havacılar, denizciler var. Bunlardan da yaklaşık 160 tanesinin bu davaya dâhil edilmesi söz konusu. O plan semineriyle alakaları yok, hiçbir şekilde o plan seminerine katılmamışlar.

BAŞKAN – Peki, Dilek Hanım...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Böylesine uydurma bir dava, sahte delillerle oluşturulmuş bir davada...

BAŞKAN – Dilek Hanım, burası dava yeri değil.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) –...bizim Kara Kuvvetlerimizin, Deniz Kuvvetlerimizin ve Hava Kuvvetlerimizin çöktürülmesine ilişkin bir davada, siz hâlâ daha burada diyorsunuz ki: “Darbecilerdi, darbeciler bunu yaptılar.”

BAŞKAN – Yok ya, çok ılımlı bir sohbet yapıyoruz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bakın, Başbakan...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Bakın, yapmayın, söylediğim çok açık. İyi bir hukukçu gibi davayı da siz...

BAŞKAN – Şuaycığım, tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) –...dahi bunu açıkça söylüyor. Siz o zaman bu itirazlarınızı Başbakana söyleyeceksiniz.

BAŞKAN – Dilek Hanım, bitirelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, bakın, yani burada bunca şey yaşamış insanlar, hayatlarını kaybetmiş insanlar. Şimdi diyorsunuz ki: “Efendim, yargının bağımsızlığına güvenelim.” Bağımsız yargı mı bıraktınız Allah aşkına ya?

BAŞKAN – Dilek Hanım...

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Dilek Hanım, çok farklı bir şey söylüyorsunuz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çok farklı bir şey falan söylemediniz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkan, izin verir misiniz?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “Ya, bu insanlar suçlanmaya devam etmelidir.” dediniz.

BAŞKAN – Peki Dilek Hanım, teşekkür ediyorum.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Öyle bir şey demedim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Dediniz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Öyle bir şey demedim, dediğim çok net, iyi bir hukukçu...

BAŞKAN – Tamam Şuay, tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – O zaman bu lafları Başbakana söyleyeceksiniz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Sayın Başkan, izniniz olursa bir şey söylemem lazım. Bakın, herkes dinledi, iyi bir hukukçu gibi ihtiyat gösterilmesini ve tedbirli davranılmasını, gerekçeli kararı beklemek gerektiğini söyledim.

BAŞKAN – Ya, farklı konuşmuyorsunuz aslında.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Darbecilerden başladınız. “Bunlar da darbecilerdi.” Dediniz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Ve şunu söyledim: Bu ülkede, bakın, bu ülkede darbe ve darbecilerle yüzleşme noktasındaki tarihi fırsatı kaçırmaya engel olacak şeylerin yapılmaması hepimizin boynunun borcudur, bunu söylüyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Vekil, Başbakan ne dedi? “Kumpas” dedi, “Ayarlanmış sahte delillerle yapıldı bunlar.” dedi. Siz onun çok daha gerisindez.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Biz burada mahkeme değiliz, yargılamaya...

BAŞKAN – Tamam, peki.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bravo, bravo yani!

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Yapmayın.

BAŞKAN – Peki, Şuaycığım tamam.

Ya, arkadaşlar her ikiniz farklı konuşmuyorsunuz aslında.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Farklı konuşuyoruz Başkan, çok farklı konuşuyoruz.

BAŞKAN – Yok, yok ya, yok. İkiniz, inanın ılımlı...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hâlen daha “Onlar darbeciydi ama yargılaması bitmemeli.” Bu söyleniyor sahte delillere rağmen.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Öyle bir şey demedim, hayır, yapmayın ya.

BAŞKAN – Peki, tamam.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Söylediklerim açık tutanaklarda.

BAŞKAN – Şimdi, verimli, nitelikli üslubu sert bir diyalektiğe döndürmeye gerek yok arkadaşlar ya, müzakere ediyoruz.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Burası yargılama salonu değil, mahkeme heyeti değiliz biz Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İyi bakın o zaman. Gözünüzü, yüreğinizi kapatmayın.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – Kimseyi “darbeci” diye suçlamıyorum.

BAŞKAN – Tamam, tamam.

Ben ikinizin farklı şey konuşmadığını düşünüyorum, tamamen öfke farkı var.

Buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi ben yatıştırayım biraz ortamı.

Ben de öncelikle dünkü davayla ilgili daha doğrusu kararlar ilgili birkaç şeyi söylemek isterim. Sayın Bakan, aslında geçenlerde yargı paketini görüşürken benzer şeyleri söylemişti, meali şuydu: “Ya, biz çok araştırdık, baktık, ettik çok formülü var ama Anayasa Mahkemesi zaten bir karar verecek.” Anladığım kadarıyla oradan da beklenti bu yöneydi. “Bu işi çözerse Anayasa Mahkemesi hiçbirimizi sıkıntıya sokmadan çözer.” demişti zaten. Öyle bir karar da çıktı.

Aslında dün müydü evvelsi gün müydü, bir gün önce olabilir yani 80 darbesini gerçekleştirenlerle ilgili de bir karar verildi. O pek gündemde değil yani Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya’ya biliyorsunuz müebbet ağır hapis. Tabii, hukuken o da değerlendirilebilir, baktığımız zaman o da ayrı mesele. Üç tane zaman aşımı varken öyle bir karar verdiler ama neyse. Onun da konjonktürel bir karar olduğunu hepimiz biliyoruz.

BAŞKAN – Evet.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, tabii, bu davayla ilgili olarak şunu söyleyeyim: Bakın, adil yargılanma, yargılamanın temeli. Yani bu evrensel bir kural, işte, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde de teminat altına alınmış, Anayasa’mızda da 36’nci maddede teminat altına alınmış, ilgili mahkemelerde, yargının, işte, 138’inci maddede alınmış, birçok maddede var.

Şimdi, bakın, sadece bir konuya bakalım. O dönemdeki kuvvet komutanlarının bir kısmı darbe yapma iddiasıyla yıllardır içeride. Genelkurmay Başkanı olan Hilmi Özkök ve Kara Kuvvetleri Komutanı Aytaç Yalman’la ilgili biliyorsunuz herhangi bir soruşturma olmamıştı. Bu insanlar dediler ki: “Ya, evet, biz beraber çalıştık, aynı dönemde çalıştık. Tanık olarak dinlenmesini istiyoruz.” Yani, işte, mantıken, bıraktım o CD’leri, hepsini, işte, efendim, sahtelik bilmem ne, onlarla ilgili zaten... Ama bakın, bir mahkeme, bir üç kişilik heyet, neyse, oradaki bu yargılamayı adil yapmak üzere kürsüye çıkmış insanlar, o dönemde beraber görev yapan insanların iki tanesini ısrarla “Hayır, ben dinlemem.” diyor. “Hilmi Özkök, Genelkurmay Başkanını hayır dinlemeyeceğiz kardeşim.” diyor. “Aytaç Yalman’ı dinlemeyeceğiz.” diyor. Böyle bir şey olabilir mi değerli arkadaşlar? Öbürlerini geçin. Bazen öyle bir şey vardır ki...

BAŞKAN – Turgutcuğum bunlar konuyla ilgili değil ama.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, hayır şimdi...

BAŞKAN – Yargılamanın yenilenmesi, tamam.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ama bir dakika, şimdi, şunu söyleyeyim: Bir ufacak delil -siz uygulamadan geliyorsunuz- domine etkisi yapar, her şeyi yıkar, götürür.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) –12 Eylül referandumuna “hayır” dediniz. İşte, onun sayesinde çıkıyor bunların hepsi. Özür dilemeniz lazım.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ya, siz pişman mı oldunuz bunu...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Hayır, niye pişman olalım?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sürekli kafamıza kakıyorsunuz bunu ya.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Çıkıp milletin karşısına bir kere deyin “Doğru yapmışlar bunlar, biz karşı çıktık, yapmayacaktık.”

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bu Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru olayını arkadaşlarımız her seferinde bize söylüyorlar, inanıyorum ki “Biz yanlışlıkla, nasıl yaptık bu hatayı ya? Nasıl Anayasa Mahkemesine böyle bir karar verdik?” pişmanlığı yaşıyorlar.

BAŞKAN – Ya, tamam, tamam.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Senin bu milllete çıkıp özür dilemen gerekiyor destek vermedik diye.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ama benim anlattığımla sizin söylediğinizin bir alakası yok Hakan arkadaşım.

BAŞKAN – Ya arkadaşlar, müzakereyi bitiremeyiz böyle.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ben şunu söylemeye çalışıyorum...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Reklam filmlerini izliyorum Sayın Kılıçdaroğlu'nun, “Darbeciler yargılanamaz, reklam yapıyor, yalan söylüyor, aldatıyor.” diyor. Ya, çıkın bir deyin ki “Evet, biz o zaman doğruyu...”

BAŞKAN – Ya arkadaşlar, bakın, bu yapıda müzakereyi sürdüremem.

Turgutcuğum, konuyu iki üç cümleyle bitir ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Başkanım, referandumdaki...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Konuya girmediği için müdahale etmek zorunda kalıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ya ama müzakere yapamıyoruz o zaman.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Yapalım, müzakereyi yapalım Başkanım.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Halkın oyuna sunulan tek madde insanlara Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkını tanımak mıydı? Biz ona mı “hayır” dedik? 26 tane madde vardı arkadaşlar. HSYK'nın...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – “Ona hayır demiyoruz.” deseydin o zaman.

BAŞKAN – Ya arkadaşlar, bırakın bu tartışmayı, konumuza gelelim ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi bu HSYK'ı değiştirmeye çalışıyorsunuz, yaptığınız yanlışın farkındasınız.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – HSYK'yla ilgili, diğer birçok konu vardı, Yargıtayla ilgili birçok konu vardı. Biz bir paket olarak oradaki değerlendirmelerimizi yaptık. Ama buradan şu çıkıyor: Çok büyük pişmanlık içerisindeyiz herhâlde “Nasıl bu hatayı yaptık?” Yani, Sayın Bakan...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Yani darbeciler yargılandı diye...

BAŞKAN – Ya arkadaşlar, bir dakika ya!

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir bunu Başbakan'a söyle sen. Hakan Bey, Başbakan'a söyle sen. “O darbecilere neden “mağdur” dedin?” diye. Hadi sen Başbakan'a söylesene bu lafları.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – 12 Eylül darbesinden bahsediyoruz.

BAŞKAN – Ya arkadaşlar, diyalog yok burada ya, burada monolog var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ne diyorsun sen ya?

BAŞKAN – Turgut, artık tamam, konuya gel, tamam ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, bir dakika ama konuyu çözmeye çalışıyoruz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ya ne konusu?

BAŞKAN – Ya ama gündeme gelelim Turgutcuğum ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ya suçlarınızı hatırlatınca vicdan azabı çekiyorsunuz.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Ne suçu ya?

BAŞKAN – Arkadaşlar bakın...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “O insanların yıllarca cezaevinde tutulmasına neden olduk.” diyor yani.

BAŞKAN – Murat, Yusuf, hiç biriniz farklı şey düşünmüyorsunuz aslında burada. Komisyonunda hiçbirimiz farklı şey düşünmüyoruz.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Suçtan bahsediyor, ne suçu ya?

BAŞKAN – Lütfen birbirinize sataşmayın, gerek yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sevgili arkadaşım, “Bu davanın savcısıyız.” demediniz mi?

BAŞKAN – Dilek Hanım, size söz vermedim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Daha sonra görünce o cemaatli yapıyı...

BAŞKAN – Ya Turgut, şunu bitir.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Siz de avukatı olmuşsunuz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ondan sonra yerle bir...

BAŞKAN – Ya arkadaşlar, ben bırakayım o zaman konuşmayı.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Cemaatli yapıyı...

BAŞKAN – Ya Yusuf, lütfen konuşmayı bırakalım.

Ya Turgut, konuya gel, gündeme gel.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ağabey, bir dakika konuya geleceğim, onlar açtılar, onlar müdahale ettiler.

BAŞKAN – Ya bırak ama. O zaman ben ara vereyim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ya hayır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, inanın ne siz farklı düşünüyorsunuz ne arkadaşlar ne şeyler, yapmayın ya. Niye birbirinizi tahrik ediyorsunuz?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tahrik etmiyoruz, ben bir şey söylemedim zaten. Söylemeye çalıştığım şuydu...

BAŞKAN – O zaman... Atıfla esasa girer.

Buyurun.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Diyorum ki, az önce değerlendirmeler yapılırken Anayasa Mahkemesinin kısa kararından bahsediyoruz.

BAŞKAN – Tamam.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Tabii ki, bir de yargılama yeniden, sıfırdan başlayacak.

BAŞKAN – Ya ne sen ne ben değerlendirmeyeceğim, mahkeme kararını..

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şunu söylemeye çalışıyorum: Gerekçeli kararda hepsini göreceğiz ama...

BAŞKAN – Tabii, bitti, o kadar.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – ...sadece hepimiz hukukun içinden geliyoruz, uygulamadan geliyoruz.

BAŞKAN – Tamam, öngörülerde bulunabiliriz, tabii.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – ...savunmadan geliyoruz, kürsüden gelen arkadaşlarımız var. O dönemin iki tane en önemli ismi tanık olarak dinlenmedi, zorla, insanlar yalvardı, dinlenmedi.

BAŞKAN – Tamam.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, bu dahi başlı başına oradaki ihlali ortaya koyuyor. Yani niçin dinlenmedi? Çok mu zor, yarım saat en fazla alacaktır o mahkemenin süresini Genelkurmay Başkanı ile Kara Kuvvetleri Komutanının dinlenmesi.

Şimdi, şunu da söyleyeyim, değerli arkadaşlar bağırıp çağırıyorlar da, yani “Bu 11 bin, 12 bin hâkim, savcı içerisindekilerin, efendim, yarısı cemaattir, paralel devlettir.” diye konuşuyorsunuz. Biz mi aldık bunları arkadaşlar? Biz mi on iki yıldır iktidardayız? Kendiniz aldınız, siz aldınız, şimdi kalkıyorsunuz, bağırıp çağıryorsunuz burada.

BAŞKAN – Peki, peki.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Aynı olay yani kesinlikle böyle. “6 bin tanesi cemaat unsuru” diyorsunuz. “Efendim, Yargıtadaki 387 kişinin 170 tanesi cemaatten.” diyorsunuz. Ben mi aldım bunları ya? Ben mi seçtim bunları? Siz seçtiniz, sizin atadığınız bakanlar, sizin atadığınız bakanların müsteşarları, onların mülakat kurulu, öyle değil mi?

BAŞKAN – Turgutçugum, senin öyle bir üslubun yoktu hiç ya.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – E onları siz seçtiniz, kalkıp bağırıyorlar ya. O zaman doğru insanları seçseydiniz. Hep söylediğimiz şu: Liyakat, liyakat, liyakat. Diyorus ki, orada görev yapacak akli başında insanlar var ama sizi de oyuna getirmiş birileri, “doğru insanlar” diye listeleri vermişler ama oyuna getirmişler. Şimdi bunun sıkıntısını yaşıyorsunuz, bunun acısını duyuyorsunuz. Bunları söyleyelim.

Tamam, bu kadar, o konu o kadar.

BAŞKAN – Peki. Esasa gir sevgili kardeşim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Şimdi, Sayın Bakanı dinlerken bu cezaevleriyle ilgili not aldın Sayın Bakan. Şimdi, diyorsunuz ki “Şu anda aktif olan 367 tane cezaevi var.” Sayın Bakanım, rakamlar verdiniz de, yani onları soracağım, o yüzden arkadaşlarımız da not alırlarsa. Şimdi, “367 cezaevi şu anda faal olarak Türkiye’de var.” dediniz. “Son dönemde de -artık kaç yıl içerisinde bunlar kapandı bilmiyorum ama- işte standartlar uymadığı için -insanlar orada anladığım kadarıyla çok hak ihlalleriyle infazlarını tamamladığı için- 236 tane cezaevini de kapattık.” dediniz. Bunlar kaç yıl içerisinde kapandı onları bilmiyorum, onunla ilgili bir şey söylemediniz ama bir şey daha söylediniz. “Dört yıl içerisinde 162 tane mevcut cezaevini kapatacağız.” dediniz. Bu şu demek:

367 içerisinde 162'yi çıkardığımızda, aslında 200'e yakın cezaevi bizim standartlarımıza şu anda uyuyor. Yani, aslında bu 162' si uzatmaları oynayanlar, onlar standartlara uymuyor. Orada yatan insanlar ciddi anlamda sıkıntı çekiyorlar yani şu anda ben oradan onu çıkardım. Bu rakamlar da tabii gerçekten çok büyümüş, 156.583 kapasite ama cezaevlerinde 152 bin tutuklu ve hükümlüler var.

Şimdi burada şunu sorayım size: Geçenlerde yargı paketini burada konuşurken Adem Hoca da belirtmişti, yeni bir çalışma yapıyordu. Daha doğrusu "Bir çalışma götürüyoruz Bakanlıkta." dediniz. Yani, bu paketler böyle sıraya girdi, işte, tren vagonları gibi gidiyor sürekli. O düzenlemenin içerisinde bu infaz süreleriyle ilgili -az önce Ömer Bey de belirtti- işte, bize de çok telefon ediyorlar, yani bu şartlı salıverilmeyle ilgili, işte, üçte 2'ye çıkınca infaz süresi, hâliyle cezaevinde insanlar daha uzun kalıyor. Yani, bununla ilgili bir öngörünüz var mı? Yani, ½'ye indirelim, böyle yeni bir düzenleme yapalım gibi kafanızda böyle bir durum var mı, onu bir açıklar mısınız?

Artı, Ömer Bey'in sorduğu soruya da mutlaka yanıt verirseniz yani işte, hükmün açıklanmasının geri bırakılması, denetimli serbestlikle ilgili, işte, "Bir yıllık bu süreyi daha fazla, işte, iki yıla çıkarabilir miyiz, on sekiz aya çıkarabilir miyiz?" gibi ya da yine kafanızda Bakanlık olarak böyle bir çalışma var mı? Çünkü Adem Hoca böyle bir paket... Hatta tutuklulukla ilgili, tutuklama yasağının işte iki yıl olan süresini arkadaşlarımız bir yıla indirmek istediler, siz de destek verdiniz. Bunu da oraya koyarız gibi demiştiniz, onu bir defa hiç düşünmeyin bence yani öyle bir şey yapmayın yani o tüm, her şeyi ortadan kaldıran... Bu, efendim, bir taraftan infaz sürelerini, yok efendim "İnsanları cezaevlerinden çıkaralım." diye, daha doğrusu belli suçlar için konuşuyorum yani burada da kimse kalkıp suçu işleyen cezaevlerinde kalsın, işte, karşılığını görmesin anlamında bir şey çıkarmasın ama diğer taraftan da insanları tutuklayalım, tutuklanmasını kolaylaştıralım. Hiç birbiriyle alakası olmayan düşünceler. Onu tekrar değerlendirmeyin.

Başka ne vardı?

BAŞKAN – Maddelerde var Turgutçuğum, maddelerde...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hakan, kafamı karıştırdın benim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Onun için ayrı bir gündem yapalım Turgut.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Hayır, öbür konu zaten çok konuşulacak bir konu. O konuyla ilgili mutlaka çok konuşacağız.

Tamam, bu kadar Başkanım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun İhsancığım.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, ben de çok uzun konuşmayacağım çünkü arkadaşlarımız, tabii, özellikle Dilek Hanım, tasarı hakkında oldukça geniş açıklamalar yaptı, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun görüşlerini ifade etti. Ömer Bey de tabii ona katkı sağladı.

BAŞKAN – Muhalefet şerhinde de genişçe açıkladılar.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ama tabii ben de gündeme yönelik olarak bir iki şey söylemek istiyorum. Yani, Şuay Bey'in özellikle yanıtından sonra bir iki şeyi de söylemek farz oldu diye düşünüyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Başkanım, Balyozla ilgili ayrıca bir toplantı yapın da bu arkadaşlarımız değerlendirsinler ya.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Yapalım, yapalım.

BAŞKAN – Ya, aslında kimse farklı bir şey söylemiyor, dinleyelim.

İhsancığım, buyurun.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Sayın Başkan, eğer laf atmazlarsa çok kısa sürede konuşacağım yani çok da sinirlenmeyeceğim yani bugün çok sinirlenmeden, sakın sakın konuşmayı düşünüyorum fakat atılan laflar tutanaklara geçtiği için, verilen yanıtların da tutanaklara geçmesinin zorunlu olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, Şuay Bey her ne kadar "Efendim, Balyoz konusunda benim söylediklerim yanlış anlaşıldı." dediyse de yani, şimdi, Balyoz konusundaki Anayasa Mahkemesinin kararını hazmetmekte zorlandıklarını görüyoruz, gerçekten bir hazim zorluğu var. Bunu doğru bulmuyoruz. Biz hepimiz Adalet Komisyonu üyeliyiz, hepimiz Adalet Komisyonunda adaleti, hukuku gerçekleştirecek, tahakkuk ettirecek, keyfiligi ortadan kaldıracak düzenlemeleri gerçekleştirmek görev ve sorumluluğu altındayız. Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesi eğer bir keyfiligi, bir hukuka aykırılığı açıkça saptamışsa, hukukçular olarak bizim yapmamız gereken bu keyfiligi ortadan kaldıracak sürece katkı sağlamaktır. Tabii ki yargılamanın içine girelim demiyorum. Ya, bu konuda kaldı ki bunları sadece biz söylemedik. Başbakanın Başdanışmanı...

BAŞKAN – Hepsi söyledi. Onun için görüşler aynı diyorum.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – ...biliyorsunuz o konuşmaları yazan, Sayın Akdoğan, efendim, “Millî orduya kumpas kuruldu, bu yargılamalar bu kurulan kumpaslar üzerinden yürüdü.” diye Sayın Akdoğan söyledi. Sayın Başbakan “Özel yetkili mahkemeler kaldırılmalıdır çünkü buralarda sahte delillerle yargılamalar yapıyorlar.” dedi. Türkiye Barolar Birliği Başkanı ile Sayın Adalet Bakanı toplantılar yaptı, “Bu davalarda özellikle hak ihlallerini ortadan kaldırmak için yeniden yargılamaya sıcak bakıyoruz, hak ihlalleri ortadan kaldırılmalıdır.” dedi.

Şimdi, bütün bu söylemler o zaman ya samimi değil ya da Adalet Komisyonu Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri tarafından içselleştirilememiş üyeleri tarafından. Öncelikle ben bu konunun içselleştirilememesinin yarattığı üzüntüyü burada paylaşmak istiyorum, birincisi bu.

İkincisi şudur: Orada 300'e yakın insan hakikaten çocukluğundan ayrıldı. Bakın, o insanlar yurt içinde yurt dışında çok önemli görevler yaptılar, içlerinde kurmaylığa kadar yükselmiş, birkaç lisan bilen, hakikaten bu ülkeye çok büyük hizmetler yapmış, bu ordunun her kademesinde görev yapmış insanlar var ve bu insanlar tahrip edilmiş dijital verilerle ve kurulan kumpaslarla Sayın Akdoğan'ın ve Başbakanın dediği gibi, yargılanarak ceza aldı. Bunların bir gün bile içeriye kalması, hürriyetlerinden yoksun bırakılması hakikaten telafi edilemeyecek zararlar doğuruyor. İnsan olarak bir defa, Adalet Komisyonu üyesi olarak değil, onlarla ilgili yorum yaparken sürekli darbeleri hatırlatmanın çok doğru olmadığını, bu şekilde darbeleri hatırlatarak Türk toplumunun bu insanlara karşı bir öfke girdabına sokulmasının doğru olmadığını, artık bu psikolojiden, bu paranoyadan kurtulmanın gerekli olduğunu burada Komisyon tutanaklarına geçmesi için ifade etmeyi zorunlu görüyorum, bir.

İkincisi, 12 Eylül referandumuyla ilgili Cumhuriyet Halk Partisinin tutumu son derece açıktı. İki cümle söyleyeceğim Sayın Başkanım: Biz o paket içerisindeki pek çok maddeye itiraz etmeyeceğimizi, etmediğimizi, Sayın Deniz Baykal, Sayın Kemal Kılıçdaroğlu ağızyla bizzat Genel Başkanlarımızın söylemiyle ifade etmiştik. Ancak, paket olarak bir bütün olarak oylama yapılması nedeniyle, içinde kabul edemeyeceğimiz düzenlemelerin bulunduğunu, ayrı ayrı oylama yapılması gerektiğini Genel Kurulda ifade etmemize rağmen, bu önerimiz kabul edilmedi, affedersin, içindeki bir sürü olumlu, olumsuz düzenlemeleri aynı paket içerisine sokularak...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ama şunu demediniz: Şunlar olumludur...

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Söyledik, söyledik. Ya, lütfen, ya bakar mısın tutanaklara? Yani Genel Başkanımız, Deniz Bey ve Kemal Bey, bunları bizzat söyledi ve bu 12 Eylül referandumunun asıl amacının yargının belini kırmak olduğunu, yargının çöktürüleceğini ve buna seyirci kalamayacağımızı ifade ettik.

BAŞKAN – Peki.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Bir dakika Sayın Başkanım.

AKP Grubu, buna rağmen dedi ki: “Bu düzenlemeler doğrudur. Efendim, yargının yapısı değiştirilmelidir. Biz yeni HSYK'yı kuracağız.” ve kurdunuz. Ondan sonra da şimdi yeni kurduğunuz, yeni atadığınız hâkimlere diyorsunuz ki: “Bunlar çete, bunlar paralel yapı, bunlar Haşhaşi, bunlar yargıya hâkim oldu. Bunlar siyasal iktidara darbe yapıyor.” Ondan sonra da arkadaşımız diyor ki: “Türk halkından özür dileyin.” Ya, bence özür dilemesi gereken varsa, bu yapıyı kuran siyasal iktidardır. Sayın Bakan, burada, bence Adalet Bakanı başta olmak üzere Sayın Başbakan, Sayın Bakan ve Komisyonun Adalet ve Kalkınma Partili üyeleri, geldikleri süreç itibarıyla bence hem halkından hem Medisten hem de Adalet Komisyonundan özür dilemelidir.

BAŞKAN – Kolaycı bir siyaset.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Tamam Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun sevgili kardeşim.

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Ben tabii Adalet Komisyonunun konusuna matuf konuşmak isterdim ama sadece bir cümle. Dün İnternet sitelerine Cumhuriyet Halk Partisinin 2010 referandumuyla ilgili bir reklam filmi düştü. Sayın Genel Başkan, bu reklam filminde darbecileri -tam olarak ne ifade ettiğini, kelimeleri demiyor ama- hangi anlayışı ifade ettiğini söylemek açısından söylüyorum. “Darbecilerin yargılanacağını söylüyorlar, bunlar sizi aldatmaya çalışıyorlar.” gibi ifadeler kullandı bu reklam filminde.

Şimdi, ben şunu söylemeye getiriyorum: Darbeciler, 12 Eylül darbecileri yargılandı mı? Yargılandı. Mahkûm veya beraat çok önemli değil çünkü o “yargılanamayacaklar” diye söylüyordu. Yargılandı mı? O zaman Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının çıkıp bu milletten özür dilemesi gerekmez mi, gerekir mi?

Bu kadar.

BAŞKAN – Peki.

ALİ İHSAN KÖKTÜRK (Zonguldak) – Ya göz boyayan kararları bırak. Ne işe yarayacak onlar? Bugün Hükümette görev yapan, 12 Eylülde görev yapan bir sürü insan var...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Polemikler bitti. Dilek Hanım, ben vereceğim söz de, bundan sonra vereceğim.

ŞUAY ALPAY (Elâzığ) – ...darbelere muhatap kalan milletin incinmesine ne diyorsunuz?

BAŞKAN – Ya Şuay Bey, sevgili kardeşim, Komisyonumuz müzakere komisyonu, polemik komisyonu değil, lütfen.

Bakanım, herhâlde bir konuda açıklama yapacaksınız. İhtiyaç var mı? Ben geneli üzerine geçeceğim, arkasından yine konuşmalarını yapacaklar.

Bir söz ihtiyacı var mı Bakanım?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; tabii, geneli üzerinde yapılan görüşmeler sırasında hem bazı sorular soruldu hem de bazı tespitler yapıldı, eleştiriler dile getirildi. İzniniz olursa genelini oylamadan önce bunlar üzerinde kısa kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Şu anda cezaevlerini denetleyen kurullar var. Sadece bizim ülkemizde değil, uluslararası örgütler de var. İzleme kurulları denetleme yapıyor, Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama ve İşkencenin Önlenmesi Komitesi, yabancı konsolosluk yetkilileri -onlar kendi vatandaşları açısından yapıyor-, CPT'nin yaptığı denetim var. Tabii, ülkemizde de izleme kurulları var, şu anda sayısı Türkiye'de 136 tane. Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Hakları Komisyonu bünyesinde var. Bir de Bakanlık denetimi var. Ayrıca, başsavcı ve diğer görevlilerin denetimi var. Şu ana kadar Türkiye'de izleme kurulları -2013 yılı için söyleyelim- yaptıkları denetimler sonucunda, mesela infaz uygulamalarıyla ilgili 109 tane öneri getirmişler. Bakanlığımız bunun 96 tanesini yerine getirmiş yani önerilerin yerine getirilme oranı yüzde 88. İyileştirme çalışmaları konusunda 146 öneri var, bunun 142'si yerine getirilmiş, 4'ü yerine getirilmemiş, gerçekleşme oranı yüzde 97. Sağlık konusunda 85 öneri sunulmuş, 80'i yerine getirilmiş, 5'i yerine getirilememiş, gerçekleşme oranı yüzde 94. Yaşam şartları konusunda 395 öneri dile getirilmiş, 348'i yapılmış, 47'si yapılamamış, gerçekleşme oranı yüzde 88. İç güvenlikle ilgili 25 öneri sunulmuş, 21'i gerçekleştirilmiş, 4'ü gerçekleştirilememiş, gerçekleşme oranı yüzde 84. Ödenekle ilgili 6 öneri sunulmuş, 6'sı da yerine getirilmiş, gerçekleşme oranı yüzde 100.

Yani, baktığınız zaman izleme kurullarının ortaya koydukları önerilerin neredeyse tamamının, yerine getirilebilecek nitelikte olanların tamamının yerine getirildiğini ve bunların önemsendiğini görüyoruz. Bu son derece önemli bir husus.

Tabii, cezaevlerinin kapasitesiyle ilgili de arkadaşlarımız dile getirdi. Gerçekten şu anda cezaevlerimizde pek çok insanımız tutuklu ve hükümlü olarak bulunmaktadır. Biz arzu ederiz ki sayı bu kadar olmasın ama sayının bu kadar yüksek olmasının nedenleri üzerinde de, artışın 2002'ye göre yükselmesinin nedenleri üzerinde de durmamız lazım. Ömer Süha Bey bunlardan bir kaçından bahsetti ama birkaçından da ben izninizle bahsetmek istiyorum.

Biliyorsunuz, 23 Nisan 1994 Tarihine Kadar İşlenen Suçlardan Dolayı Şartla Salıvermeye, Dava ve Cezaların Ertelenmesine Dair Kanun 21/12/2000 tarihinde kabul edildi. Bu kanun Anayasa Mahkemesine gitti. Daha sonra Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda kapsam oldukça genişletildi, 21/05/2002 tarihli 4758 sayılı Kanun çerçevesinde cezaevlerinde bu kanunların sağladığı imkânlar nedeniyle önemli oranda bir boşalma oldu yani boşalmanın ana nedeni, hükümetlerimizden önceki dönemde çıkan bu 2 yasadan kaynaklıdır; bu bir.

İkincisi: Bizim dönemimizde artışın nedenlerine baktığımızda; bir defa, yeni Ceza Kanunu cezaları artırdı, bunun bir etkisi var. İki: Yeni suçlar yeni Ceza Kanunu'yla beraber sistemimize geldi; ayrıca, başka özel kanunlarla da yeni birtakım suçlar hukukumuza girdi. Şartla salıverme için gerekli infaz süresi beşte 2'den üçte 2'ye çıkarıldı, ki bu son derece önemli. Ceza alanların içeride kalma süreleri artırıldı. Tabii, Yargıtayda ve ilk derece mahkemelerinde önemli değişiklikler oldu. İlk derece mahkemelerinde hâkim sayıları artırıldığı gibi, aynı şekilde mahkeme sayıları da artırıldı. Yargıtayda davaların beklemesinin önüne geçmek için üye sayısı arttı, daire sayısı arttı, dairelerin bölümler şeklinde çalışmasına karar verdi. Bu, şu sonucu getirdi: Yargıtaya gelen dosyaların hızla karara bağlanıp kesinleşmesini doğurdu ve infaz daha hızlı başladı. Eskiden bekliyordu dört sene, beş sene. Bu, son, Yargıtaydaki üye ve daire sayısının artması, bölümler hâlinde çalışma imkânının getirilmesi de ne yaptı? Pek çok davanın daha erken kesinleşmesine yol açtı. Bütün bunlar cezaevlerinde bulunan hükümlü sayısını elbette artırdı ama bizim gönlümüz arzu etmiyor bu kadar hükümlü ve tutuklunun cezaevinde olmasını fakat yasalar gereği yargılama sonucunda bu durum ortaya çıkıyor.

Tabii, bu, denetimli serbestlikle ilgili konuda arkadaşlarımızın soruları oldu. Denetimli serbestlik, benim bildiğim kadarıyla, şartla salıverilmesine bir yıl kala hükümlülerden açık cezaevine ayrılma şartını elde edenler bu bir yılı dışarıda geçiriyorlar ama infazdan sayılıyor bu bir yıl denetimli serbestlik altında. Ondan sonra, şartla salıverme çerçevesinde tahliye oluyorlar. Şimdi, cezaevlerinde pek çok hükümlü şartla salıverme süresinin, daha doğrusu, denetimli serbestlikle infaz edilen kısmın bir yıldan iki yıla çıkarılması talebini dile getiriyorlar. Geçen ben Şaşmaz' da açık cezaevi ziyaretine gitmişim. Orada da bunu dile getirdiler. Adli parayla ilgili bir hususu da dile getirdiler. Adli para cezasının ödenmemesi hâlinde hapse çevrilmesi uygulamasından şikâyet ettiler. Onunla ilgili, geçen yargı paketinde, o cezaevi ziyareti sonrası, burada bir düzenleme yaptık, sizlerin katkısıyla da yasalaştı. Şu anda 3 bin ila 5 bin arasında, cezaevinde bulunan vatandaşımız tahliye olacaktır bundan. Ayrıca, cezaevine girme ihtimali bulunan pek çok vatandaşımız da cezaevine girmekten kurtulacaktır. Bu, önemli bir değişiklik oldu. Bu, cezaevlerinde konuşulan bir husus ama Bakanlığımız bünyesinde bizim yaptığımız çalışmalarda üç yıl, beş yıl, yarıya indirme, 1/2 vesaire, bunlar hep biraz şehir efsanesi gibi konuşuluyor, her zaman konuşulacaktır ama bunları konuşmak değil, eğer, gündem olduğunda hemen yapmak daha doğrudur ama şu anda bizim böyle bir çalışmamız olmadığını ifade etmek isterim. Bu, ileride böyle bir çalışma yapılmayacağı anlamına da gelmez ama şu anda bizim böyle bir çalışmamız yoktur.

Cezaevlerini kapattık biz, epey bir cezaevi kapattık. Tabii, kapatmamızın nedenleri pek çok.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – İnşaat hâlinde olanları da söylerseniz...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Onları da söyleyeceğim.

Yani bir tanesi, koşulları iyi olmadığı için kapatılmaksa, diğeri de hükümlü ve tutuklu sayısının azlığından kapatılan yerler. Öyle yerler var ki, 1 tane, 2 tane içeride hükümlü, tutuklu var, 30-40 tane ona hizmet eden görevli var, vesaire. Şu anda, bizim kapatmayı planladığımız, demin size sayısını verdim, 162 ceza infaz kurumunun toplamında 17.866 kişi bulunuyor. Yani bunlar küçük cezaevleri ve orada ekonomik olmaması, bir; ikincisi, koşulları da diğer cezaevlerine göre iyi değil.

Biz hem yeni cezaevleri yapıyoruz hem fiziki imkânları daha iyi, güvenlik şartları bakımından da daha iyi. Şu anda 90 tane cezaevi inşaatı devam ediyor. Bunların bir kısmı bu sene içerisinde açılacak, faaliyete girecek.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Açık, kapalı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Açık, kapalı karışık bunlar. Bunlar bittiği zaman devreye girecektir ama açık cezaevleri sayısında da artışlar var. Onu da artırıyoruz çünkü bu denetimli serbestlik uygulaması infaz sistemimizde oldukça yeni bir pencere açtı, hem hükümlülerin topluma oryantasyonu bakımından da önemli sonuçlar ortaya çıkardı. Bunu da özellikle ifade etmek isterim.

Tabii, bu, savcıların, infaz koruma görevlilerinin silah kullanma durumu olduğu zaman denetim konusu nasıl olacak; buna dair eleştiriler yapıldı. Tabii, kişisel suçlarıyla ilgili, hâkim ve savcılar, bildiğiniz gibi, en yakın ağır ceza mahkemesinde yargılanıyorlar yani buldukları yerde yargılanmıyorlar ama görevleriyle ilgili suçlar olduğu zaman HSYK'nın izin vermesi şartıyla birinci sınıf hâkim ve savcılar Yargıtayda yargılanıyorlar. Onun dışındaki hâkim ve savcılarda HSYK izin veriyor, ondan sonra da en yakın ağır ceza mahkemesi bünyesindeki başsavcı bunlarla ilgili soruşturma yapıyor, iddianame tanzim edilmesi gerekiyorsa yapıyor ama yargılmasını bulunduğu yerdeki ağır ceza mahkemesi yapıyor. Tabii, bu, aynı yerde bulunabilir mi? O çok zor çünkü inceleme, izin, vesaire gibi baktığınızda bunlar bayağı bir zaman alan süreçler. Bu açıdan denetim noktasında burada bir eksiklik bulunmadığını özellikle ifade etmek isterim.

Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Dilek Hanım, oylamayı geçtikten sonra maddelerde...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, kısa bir şey söyleyeceğim tasarıyla da ilgili.

BAŞKAN – Buyurun. Ondan sonra oylamaya geçeceğiz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Bakan, diyorsunuz ki: İzleme kurulları var. İzleme kurulları bize taleplerde bulundu. Bu taleplerin yüzde 90'ını gerçekleştirdik. Ancak bu izleme kurulları bu hak ihlalleriyle ilgili önerileriyle ilgili herhangi bir açıklama yapamıyorlar izin olmadığı sürece. Bunlar kamuoyuyla paylaşılmadığı sürece, ne tespit edilmiş, ne tespit edilmemiş bunu takip edebilmek mümkün değil yani izleme kurullarının var olmuş olması, izleme kurulları tam anlamıyla işlev yapıyor anlamına gelmiyor. Bu şekildeki bir düzenlemenin sonucunda izleme kurullarının daha bağımsız bir yapıya kavuşturulması çok önemli. Yani bu konuda siz de bir çalışma yapabilirseniz, bu, önem arz edecek diye düşünüyorum ben.

Öbür taraftan da özellikle cezaevindeki hasta mahkûmların durumu çok önemli. Hasta mahkûmlarla ilgili, daha çok, kamuoyuna yansıyan çok ünlü yani son dönemlerdeki yargılamalardaki, siyasi yargılamalardaki, Balyoz, Ergenekon ve diğer yargılamalardaki, siyasi yargılamalardaki kişiler nedeniyle onlar, hasta mahkûmlar olayı ön plana çıktı. Ancak hasta mahkûmlarla ilgili en önemli sorun, Adli Tıp Kurumunun verilen raporları onaylamak durumunda olması. Adli Tıp Kurumu ise –biraz önce de konuşmamda söylediğim gibi- bilirkişilik kurumundan ziyade, siyasi iktidara daha yakın olan kişilerin görevlendirilmesi nedeniyle siyasi kararlar verebiliyor. Yani ölümcül aşamaya gelmiş, artık kanserin son aşamasında olan kişilere bile “Cezaevinde kalması mümkündür, olmalıdır.” diye raporlar verdiğinde, o hasta mahkûmlarla ilgili hiçbir çözüm üretilmiyor.

Sayın Bakan, yani özellikle Adalet Bakanlığının da uygun görebileceği üniversite hastanelerinden alınabilen ya da tam teşekküllü hastanelerden alınabilen raporların da geçerli olması uygun görülürse, bu hasta mahkûmlar çözümlenebilecek ya da Adli Tıp Kurumunun oluşturulması, oraya atamaların yapılmasının daha objektif, daha bilimsel amaçlı çalışanlara yönelik bir atama yapılması gerekiyor ki hasta mahkûm sorunu çözümlensin. Şu anda hasta mahkûm sorununu çözümlenemedik. Son tasarıda ne kadar da “ağır ve somut” gibi ibareler eklense de bu çözülmüyor çünkü sorun Adli Tıbbın verilen raporları onaylamaması oluyor. O nedenle de hasta mahkûmlar orada ölüme mahkûm ediliyorlar. Artık ölmek üzereyken, koma aşamasındayken ancak dışarı çıkarılabiliyor. Bunları yaşayarak gördük. Bu konuda da bir düzenleme yapılması lazım, cezaevleriyle ilgili bu konuyu konuşuyorsak eğer bu da çok önemli diyorum.

Bir de şimdi, 12 Eylül generallerinin yargılanmasından bahsedildi. “İşte, ‘Bu 12 Eylül referandumu sonucunda darbeciler yargılanmaz.’ dediniz, darbecileri yargıladık. Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya müebbet hapse mahkûm edildi, bunları gördünüz.” deniyor ama Sayın Başkanım, bakın, ben 17 yaşında idim 12 Eylül 1980’de, gözaltına alındım, işkence gördüm. Bakın, o dönemde eğer siz sadece 2 kişiyi yargılayarak o dönemin üstünü hiçbir şekilde kapatamazsınız. O dönemdeki görevliler, o dönemde işkence yapanlar, bunlar sorgulanmadığı sürece bizim o dönemde yaşadıklarımızı, çektiğimiz çileyi hiç kimse bize unutturamaz, bunun hesabını hiç kimse vermiş olamaz. 2 generalin yargılanması yetmez Sayın Başkan. Yani bu 2 generalle ilgili zaten yaşlarından dolayı farklı bir infaz sistemi olacaktır ama bize işkence yapanlar şu anda, hâlen daha geziyorlar, en üst mevkideler. Ben işkence yapanları bizzat tanıyorum da üstelik. Yani bunlar yargılanmadığı sürece 12 Eylül darbesi, darbecileri ve insan hakları ihlalleri yapanlar, arkadaşlarımızı öldürenler, sakat bırakanlar asla affedilmeyecektir. Bu şekilde uydurma davalarla, görüntüdeki davalarla 12 Eylülün hesabını veremeyiz, veremezsiniz arkadaşlar.

BAŞKAN – Evet Sayın Bakanım.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, bir iki hususu ifade etmek istiyorum.

Bu izleme kurullarının raporlarıyla alakalı 20/11/2007’de yaptığımız bir değişiklikle, Adalet Bakanlığı cezaevi güvenliğine ilişkin hususlar müstesna olmak üzere, her yıl bir önceki yıla ait izleme kurullarınca düzenlenen raporların sayısını, konularını, yerine getirilen ve getirilmeyen önerileri ve gerekçelerini bir rapor ile kamuoyuna açıklar. Yani bunlar...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yönetmelik değişikliği mi oldu?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kanun, kanun.

Her yıl bütün bunları biz 2007’den bu yana açıklıyoruz, yerine getiremediğimiz konuları da neden yerine getiremediğimizi kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Hasta olanlarla alakalı da tabii, bu ikili rapor sistemini getirdik. Burada Adli Tıp Kurumunu devreden çıkardığımızda tamamen orada da başka sorunlar oluyor. Ben Adli Tıp Kurumu Başkanımızı çağırdım, bu hasta tutuklu ve hükümlülerle ilgili rapor süreçleri, ortaya çıkan sorunlar, nedenler üzerinde bir değerlendirme toplantısı yaptık. Bana anlattığı şeyler var. Örneğin yatalak bir hasta, ayağa kalkamayacak durumda; rapor verilmiş, yerini de söylemeyeyim, bir yerden rapor veriliyor. Adam geldi, ayakta, yanıma geldi, oturdu, biz baktık “Yatalak bir hasta mı?” diye. Onun için bu raporların sıhhati konusunda son derece önemli sıkıntılar var.

Biz bununla ilgili, Sağlık Bakanlığıyla Adli Tıp Kurumu arasında ve üniversitelerle yine Adli Tıp Kurumu arasında bu konularda özel çalışmalar yapılarak bu raporlar konusundaki farklılıkların ortadan kaldırılması konusunda bir çalışma yürütüyoruz. Bu çalışma da eminim ki bu raporlarla ilgili raporlama sürecine olumlu yansıtacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Bakan, kaçınıcı madde izleme kurullarıyla ilgili açıklamayla ilgili?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 4681 sayılı İzleme Kurulları Kanunu’nun 6’ncı maddesinin son fıkrası.

BAŞKAN – Peki değerli arkadaşlar, Değerli Bakanım; çok faydalı, hem günceli tartıştık hem gündemimizi tartıştık ama tatlı polemikler de oldu. Parlamenter sistemin de Parlamento tarihinin de bol bol örnek verdiği hâllerden bunlar. Tabii, Sayın Bakanım, arkadaşlar; güncelle ilgili, ben de görüşlerimi komisyonla paylaşmak istiyorum.

Bir defa, İspanya ve Güney Amerika askerî rejimlerinin dünya siyaset ve sosyal bilimlerine bir katkısı oldu, “Geçmişle hesaplaşma ve geçmiş sorgulama” adı altında bir bilim dalı teşekkül etti. Bizde burada ilk öncü Profesör Doktor Mithat Sancar’dır. Onun müthiş bir kitabı vardır -en son baskıyı da zannediyorum geliştirecekti- onu okumak lazım. Sanıyorum, bir arkadaşım da bu konuda bir teklif de geliştirdi, komisyonumuzda o.

Ben Anayasa Mahkemesi kararı üzerine yapılacak değerlendirmelerin, doğru değerlendirmelerin gerekçenin açıklanmasından sonra daha net olarak mümkün olabileceğini düşünüyorum. Mahkemenin verdiği kararı Türk Parlamentosunun kurucu iktidar yetkisini kullanma yoluyla oluşturduğu bireysel başvurunun etkili ve verimli meyvesi olarak görüyorum ve kararı ilk bakışta değil, ilk açıklandığı kadarıyla kararı pozitif olarak değerlendiriyorum ama gerekçe açıklandıktan sonra belki benim... Çünkü bireysel başvuru alanı. Belki bir makale de yazabilirim ama burada siyaset kurumunun ve hukuk biliminin önemli iki işlevine değinmek isterim.

Ömer Bey çok enteresan bir açıklamada bulundu, sistem çöktü. 1876 Anayasası’nın sanıyorum 89’uncu maddesinde olağanüstü yargılama rejimiyle ilgili çok net bir hüküm vardır. Bizde sanıyorum Anayasa’mızın 37’nci maddesinin ikinci fıkrası çok olağanüstü yetkilerle donatılmış yargı organı oluşturma yasağı çok dolaylı olarak düzenlenmiştir. O dönem -gerçi yürürlükten kaldırdık ama- sistemin çöktüğü temel yargısına katılıyorum. Siyaset kurumu Anayasa Mahkemesinin gerisinde kalmamalı. Anayasa Mahkemesince bireysel başvuru yoluyla kararları denetlenen yargı organları da adil yargılama yetkisini kullanma bakımından Anayasa Mahkemesinin gerisinde kalmamalı. Bu, sevindirici bir şey değil ama ben şunu görüyorum: Bilhassa bu Adalet Komisyonu, sadece normal yasa fonksiyonunu gören, tasarıları, tasarıları, teklifleri görüşen değil, bence içinde yaşadığımız süreci doğru okuyarak herhangi bir bilim adamının önerisine muhtaç olmaksızın sosyolojik koşullardan norm üretebilen bir komisyon olabilmelidir.

Ben burada bu birkaç yıldır yaşadığımız süreçten iki norm üretebileceğimizi düşünüyorum. Birincisi: Soruşturma ve kovuşturma yetkisinin birlikte veya müstakil olarak yargılama amacı dışında kullanılması. Bu, görevi kötüye kullanma değil, apayrı bir normdur. Arkadaşlarımızın polemik sohbetlerini aşan şekilde bu alanda fikir üretmelerini, bu alanda taslak ve öneri üretmelerini dilerim. O zaman kurucu komisyon olabiliriz, o zaman adalet kurucu komisyon olabiliriz. Adalet kanunları da... İki: Dijital delil sistemi çökmüştür. Dijital dinlemelerin Türkiye kadar ihlal edildiği ve belli bir iş birliği içerisinde ihlal edildiği başka bir örneğin de var olamayacağını düşünüyorum. Burada mukayeseli verilerin de çözüm oluşturmakta yetersiz olacağını düşünüyorum. Örneğimizin yansımalarını Adalet Komisyonu üyeleri olarak göremezsek mukayeseli aklın yetersiz kriterlerine de çözüm üretemeyiz. Önemli bir olaydır ortaya konulan durum. Ben şahsen, siyaset kurumunun ön alması gerektiğini, şahsen, yargı organının buna sebebiyet vermemesi gerektiğini düşünüyordum –sistem, evet, kısmen çökmüştür- ama ceza adaleti bakımından, yargılama normları bakımından ve suç türü bakımından enteresan bir sosyolojik bataklıkta bulunduğumuza da Komisyon Başkanı olarak işaret etme gereğini duyuyorum.

Saygılar sunuyorum.

Maddelere geçişi yüksek oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçiş kabul edilmiştir.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkanım, çok güzel açıklamalar yaptınız, aynen bizim açıklamamıza yakın, kimse size itiraz etmedi. Biz konuşurken, arkadaşlarımız...

BAŞKAN – Hepiniz... Efendim, bakın, aslında...

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Başkana itiraz edilir mi? Olur mu öyle şey?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sizde deme problemi var.

BAŞKAN – Bir dakika...

Arkadaşlar, aslında hepimiz aynı şeyi söylüyoruz; sorun üslup sorunu ve polemik sorunu. Polemik atına binersek kötü.

Birinci maddeyi okutuyorum:

CEZA İNFAZ KURUMLARI GÜVENLİK HİZMETLERİ KANUNU TASARISI

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; ceza infaz kurumları ile tutukevlerinin güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Önerge yok.

Yüksek oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde polemiksiz olarak kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun; ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesini, güvenlik hizmetlerinde görev alacak personelin unvan, görev, yetki ve sorumlulukları ile diğer hususları kapsar.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Önerge yok.

Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- b) Bedenî kuvvet: Güvenlik görevlilerine direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde doğrudan doğruya kullanılan gücü,
- c) Dış güvenlik görevlisi: Kurum müdürü ile dış güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesinde görevlendirilen; ceza infaz kurumu müdür yardımcısı, idare memuru, infaz ve koruma başmemuru, infaz ve koruma memuru ile şoförü,
- ç) Dış güvenlik hizmetleri: Kurumların veya kurumların toplu olarak bulunduğu kampüsler ile eklentilerinin dış güvenliğinin sağlanması, hükümlü ve tutukluların her ne sebeple olursa olsun kurum dışına çıkarılmaları ve kurum dışında muhafazaları ile hazırlanmaları ve ilgili mevzuat çerçevesinde verilen sevk ve nakil talimatlarına ilişkin hizmetleri,
- d) Genel Müdürlük: Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
- e) Güvenlik görevlisi: İç ve dış güvenlik görevlilerini,
- f) Güvenlik hizmetleri: İç ve dış güvenlik hizmetlerini,
- g) İç güvenlik görevlisi: Kurum müdürü ile iç güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesinde görevlendirilen; ceza infaz kurumu müdür yardımcısı, idare memuru, infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memurunu,
- ğ) İç güvenlik hizmetleri: Hükümlü ve tutukluların günlük yaşamları ve infaz işleri ile iyileştirme faaliyetlerinin devamı, kurum içerisindeki güvenlik ve disiplinin sağlanması, firarların önlenmesi için gözetim ve denetime ilişkin hizmetleri,
- h) Kurum: Ceza infaz kurumları ile tutukevlerini,
- ı) Kurum müdürü: Kurumun en üst amirini,
- i) Maddî güç: Güvenlik görevlilerine direnen kişilere karşı veya eşya üzerinde bedenî kuvvetin dışında kullanılan kelepçe, cop, basınçlı su, göz yaşartıcı gazlar veya tozlar, fiziki engeller, güvenlik köpekleri ile sair hizmet araçlarını,
- j) Müdahale birimi: Kurumlarda isyan, direniş, firar, firara teşebbüs veya asayiş bozan benzeri olayların ortaya çıkması hâlinde ve tehlikeli hükümlülerin nakil işlemlerinde görevlendirilmek üzere iç ve dış güvenlik görevlilerinden oluşturulan birimi, ifade eder.

BAŞKAN – Söz talebi?

Murat Bey, buyurun.

MURAT BAŞESGİ OĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu “müdahale birimi” yani, böyle, sanki çok özel yetkili, donanımlı bir güç gibi geliyor. Neticede bunlar infaz koruma memurları. Yani bu “müdahale birimi” sıfatını vermek onlara artı bir yetki mi veriyor veyahut da bunu hiç kullanmadan personeli yine bu isyanda, firarda kullanmak mümkün değil mi? Yani neden ihtiyaç duyduk “müdahale birimi” vurgusuna?

BAŞKAN – Buyurun Bakanım.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Bakanım, bu uygulama şu anda var yani bütün cezaevlerinde böyle bir uygulama devam ediyor. Yani yeni bir şey değil. Bu kanuna girmesi belki bu açıdan yeni çünkü bir şey olduğu zaman -bunlar biraz daha uzman kişilerden oluşuyor- ihtiyaç olduğunda -her daim değil- kullanılabilir. Yalnız, bir firar olduğunda, tabii, firar konusunda cezaevi dış güvenliği veyahut da bu müdahale biriminin yapacağı iş sınırlı. Bunu şehrin içinde veya kırsalda arama diye bir görevi yok. Tabii, yakalamak için olayın olduğu anda, “sıcak takip” diyelim, bu açıdan bir şeyi var ama belli bir noktaya kadar, sınırlı o. Ondan sonra, tabii, genel kolluk bu konuda yardımcı olacak, onun esas görevidir.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Başka alanda görev vermeyecek misiniz müdahale birimine?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yok, yok.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Vermeyeceksiniz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bunlar, bu müdahale birimleri, infaz koruma memurları, bir de belki bu nakiller sırasında bazı tehlikeli hükümlüler veya birtakım riskler olduğu zaman onların nakillerinde de görev alabilecekler. Her nakilde değil de bazılarıyla ilgili ihtiyaç olduğunda bunlar biraz daha diğerlerine göre uzman, daha iyi eğitilmiş bir grup olacak, ihtiyaç olduğu zaman kullanılacak.

BAŞKAN – Diyaletik tamam.

Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bu “iç ve dış infaz koruma memurlarından” diyor. Bu saydığınız şeyler daha çok dış korumaya dönük şey. Şimdi, aklımıza şöyle bir şey geliyor: Sanki içeride silahsız infaz koruma memurları var düzeni sağlamak üzere. Bunların da müdahale birimi oluşturulması... Yani daha çok, şiddet gözümüzün önüne geliyor. Yani iç infaz memurlarının müdahale biriminde yer alması doğru bir şey mi? Yani daha çok firar ve siz, sevkinden bahsediyorsunuz ama içerideki infaz koruma memurları neden bu müdahale biriminin elemanları? Onu da açıklayabilir misiniz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, bu müdahale birimi sadece dışarıda değil, gerektiğinde içeride de kullanılabilir. Ancak, içeride bütün müdahale silahsız bir şekilde yapılacak yani gerektiğinde silah kullanılmıyor çünkü içeride silah barındırılması kanunen yasak. Yani, o yüzden, bunlar uzman kişiler olduğu için içeride herhangi bir şey olduğunda belki daha kısa sürede oradaki kargaşayı ortadan kaldırıp düzeni sağlayabilir. Yoksa, içeride silah kesinlikle kullanılmayacaktır, silahsız müdahale.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Diyaletik tamam.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

Kurumların güvenliğinde gözetilecek ilkeler

MADDE 4- (1) Kurumların güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesinde 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 2 ila 7 nci maddelerinde belirtilen ilkeler göz önünde bulundurulur.

BAŞKAN – Söz talebi yok.

Önerge yok.

Kabule arz: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Güvenlik hizmetlerinin yürütülmesinde sorumluluk

MADDE 5- (1) Güvenlik hizmetlerinin yürütülmesinden kurum müdürü sorumludur.

(2) Müdürlük teşkilatı bulunmayan kurumların yönetim ve güvenlik hizmetleri Genel Müdürlükçe belirlenecek kurum müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

(3) Kurumların toplu olarak bulunduğu kampüslerdeki ortak alanlar ve eklentilerin güvenlik hizmetleri ile bu kampüslerden yapılacak sevk ve nakillerin koordinasyonu Genel Müdürlükçe görevlendirilen bir kurum müdürlüğü tarafından yapılır.

(4) Genel Müdürlük, birden fazla kurumdan yapılacak sevk ve nakil işlemlerinde bir kurum müdürlüğünü görevlendirebilir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, burada savcı-güvenlik müdürü bağı kurmanız gerekiyor mu? Sadece dikkatlerinize arz ediyorum çünkü talimatı o verecek. Onu isterseniz Genel Kurul aşamasında bir düşünün.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Burada bir sıkıntı var mı? Benim bildiğim, yok. İsterseniz...

BAŞKAN – Mesele yok, arkadaşlar şey yapsın yani. Çünkü savcı talimat verecek, orada. Peki, mesele yok.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani bir sıkıntı yok.

BAŞKAN – Peki, efendim.

Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Daire başkanlıkları

MADDE 6- (1) Bu Kanunda belirtilen görevleri yerine getirmek üzere, Genel Müdürlük bünyesinde İç Güvenlik Daire Başkanlığı ile Dış Güvenlik Daire Başkanlığı kurulmuştur.

(2) Daire başkanlıkları; birer daire başkanı, yeteri kadar tetkik hâkimi ve diğer personel ile en az üçer şube müdürlüğünden oluşur.

(3) Kanunlarda belirtilen iç güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesinden İç Güvenlik Daire Başkanlığı, dış güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesinden ise Dış Güvenlik Daire Başkanlığı sorumludur.

BAŞKAN – Söz talebi ve önerge yok.

Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Güvenlik görevlilerinin görev ve yetkileri

MADDE 7- (1) İç güvenlik görevlilerinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kurumların iç güvenlik hizmetlerini yerine getirmek.

b) Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinden kapalı kurumlara yapılacak hükümlü ve tutuklu nakillerini gerçekleştirmek.

c) Kurumlarda arama yapmak.

ç) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(2) Dış güvenlik görevlilerinin görev ve yetkileri şunlardır:

a) Dış güvenlik hizmetlerini yerine getirmek.

b) Talep edilmesi hâlinde açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinden kapalı ceza infaz kurumlarına yapılacak hükümlü ve tutuklu nakillerini gerçekleştirmek.

c) Hükümlü ve tutukluların nakledildiği araçlar, sağlık kurum ve kuruluşlarında hükümlü ve tutukluların kalması için tahsis edilen yerler ile diğer ilgili yerlerde arama ve kontrol yapmak.

ç) İç güvenlik görevlilerinin yetersiz kaldığı, doğal afet, yangın, isyan, firar, firara teşebbüs, kurumlarda asayiş ve düzeni önemli ölçüde bozan yaygın direniş ve şiddet hareketleri, silahlı çatışma veya benzeri ciddi tehlike yaratan hâllerde, kurum müdürünün, yokluğunda ise kurumda bulunan en üst amirin gerekli görmesi durumunda, ilgili Cumhuriyet başsavcılığı gecikmeksizin haberdar edilmek suretiyle kurum içerisine girerek kurumun iç güvenliğini sağlamak.

d) Hükümlü ve tutukluların sevk, nakil ve duruşmaları sırasında veya buldukları yerde meydana gelen olaylarda, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilen koşullara uygun yakalama yapmak.

e) Gerekli hâllerde kurum içerisindeki aramalara katılmak.

f) Kuruma girişlerde ve gerektiğinde çıkışlarda arama yapmak.

g) Adli yargı mahkemelerince tutuklanmış olup da askerî cezaevi ve tutukevlerinde bulunan asker kişilerin duruşmalara veya sivil ceza infaz kurumlarına sevk ve nakil işlemlerini gerçekleştirmek.

ğ) Kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(3) Güvenlik görevlileri tarafından kurumlarda ve ilgili yerlerde olağan veya olağanüstü aramalar sırasında bulunan ve suç teşkil eden veya delil olabilecek eşya ile suç teşkil etmemekle birlikte hükümlü, tutuklu veya personel bakımından tehlike doğurabilecek ya da yasaklanmış eşya koruma altına alınır ve Cumhuriyet başsavcılığına gecikmeksizin bildirilir.

(4) Kurumlarda suç işlenmesi hâlinde, yetkili ve görevli Cumhuriyet savcısının emri alınıncaya kadar olay yeri ve deliller koruma altına alınır.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Hakkı Köylü geçti)

BAŞKAN – Ben de bir şey sormak istiyorum Sayın Bakanım.

Sayın Genel Müdürümüz orada. Açık cezaevlerinden kapalıya iç güvenlik görevlileri veya çocuk ıslah evlerinden kapalıya iç güvenlik görevlileri sevk işlemini yapıyor. Belki bu, diğerlerine göre daha riskli bir iş ama kapalıdan açığa kim sevk ediyor, orada bir açıklama yok. Kapalıdan açığa iç güvenlik görevlilerini sevk etmesi daha doğru olur. Orada zaten risk yok çünkü açığa gidecek nasıl olsa serbest kalacak. Onunla ilgili ben burada bir şey göremedim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İzin vererseniz, Genel Müdürümüz bu konuda bilgi versin.

BAŞKAN – Yani, iç güvenlik görevlileri kapalıdan açığa sevklerde bulunması gerekir, o daha doğrudur ama kapalıdan açığa belki de dış güvenlik görevlilerinin görev alması belki daha uygundur diye düşünüyorum.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Sayın Başkanım, saygıyla selamlıyorum.

Kapalıdan açığa sevklerde daha önce dış güvenlik görevlisi nezaretinde yapılıyordu ancak mevzuatımızda yapılan değişiklikten sonra şimdi kendisi serbest bırakılıyor. Açık ceza infaz kurumuna teslim olmak üzere bir süre veriliyor kendisine ve bu süre içerisinde...

BAŞKAN – “Hiç gerek yok orada.” diyorsunuz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Evet, gerek yok orada.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Fırar etmez. Niye etmez? Artık...

BAŞKAN – Kapalıdan açığa giden etmez fırar zaten. Kapalıya gelenlerin riski var açıktan, o bakımdan sordum.

İSA GÖK (Mersin) – Bu uygulama epeydir var zaten, epeydir uygulama böyle. Doğrudan eline evrak veriyor...

BAŞKAN – Ömer Bey, buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Burada (ç) bendinde şöyle bir şey var: İlgili bir yangın vesaire hâllerinde ya da isyan, fırar girişimlerinde cumhuriyet başsavcılığı gecikmeksizin haberdar edilmek suretiyle kurum içerisine girebiliyor. Şimdi, burada bir izin müessesesi gerekir mi gerekmez mi? Bunun üzerinde durmak gerekiyor bence. Yani, bilgi vermeli başsavcılığa ama başsavcılığın da bir icazetini, oluru alması yani maddeyi bununla şey yapmakta fayda var diye düşünüyorum, biraz güçlendirmekte fayda var diye düşünüyorum. Yani, haber verir pat diye girer, nedensiz yere girer. Bu sefer iç personelle aralarında şey çıkabilir. Yani, cumhuriyet savcısının onayı bir anlamda iç ve dışın üst amiri olduğu için en azından böyle uygulamada birtakım sürtüşmelere de neden olmaz. Bu anlamda, cumhuriyet başsavcısına bilgi vermek ve onun onayını almak suretiyle...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Sözlü onay verebilir.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sözlü onay, böyle bir şey eklersek birtakım tereddütleri gideririz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – O zamana kadar çok geç de kalınmış olabilir yalnız yani yangın var, hemen anında içeri girmek gerekebilir.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hayır, şey var yani en azından, yangın çıktı diyelim, başsavcıya ulaşamadı, şimdi böyle bir hâl de söz konusu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani, şimdi, Sayın Başkanım, Süha Bey’in eleştirileri yerinde eleştiriler. Esasında eski uygulamada cumhuriyet başsavcısı haberdar edilmek koşulu dahi yoktu, bu yeni geliyor. Çünkü mevcut bu madde aynen jandarmayla ilgili kanunda var, oradan buraya aktarıma. Böyle bir durumda hiç kimseye haber vermeden durumun gereğini takdir ederek doğrudan müdahale yapılabiliyormuş. Şimdi, burada cumhuriyet savcısı haberdar edilecek...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Gerekirse müdahale edilecek.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...ve ondan sonra müdahil olacak. Belki savcı haberdar edilince “Etme.” diyecek, onu da diyebilir “Yapmayın.” diyebilir. Ama durum çok vahim olabilir, gerçekten müdahaleyi gerektirebilir. Savcı o anda durumu takdir edemeyebilir yani onun için “Buna uygulamada ihtiyaç duyabiliriz.” diyor arkadaşlarımız. Allah ihtiyaç göstermesin ama ihtiyaç olabilir.

BAŞKAN – Silahlı çatışma olursa önlemek gerekir hemen anında.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani, o yüzden eğer Komisyon uygun görürse -bu ihtiyaç olmaz inşallah ama- ihtiyaç olması ihtimaline binaen burada durmasında fayda var.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sayın Başkan, zaten haberdar edilmek olayı içinde zaten şeyi kapsamıyor mu? Sayıyı kapsıyor yani “Haber verdim.” dedikten sonra savcı şunu diyebilir inisiyatif olarak... Onu barındırıyor içinde zaten.

İSA GÖK (Mersin) – Ama buradaki sorun bence başsavcı, olay fiiliyattan geliyor sonuçta. Sayın Bakan, uygulamada aslında mutlaka cezaevi müdürleri başsavcıyla irtibat hâlinde çalışıyor. Başsavcıdan habersiz hiç kimse bir iş yapmıyor. Hatta infaz... Bir tane savcı oraya atılıyor malumunuz, her yerde. Başsavcı birini atıyor, cumhuriyet savcısının bir tanesini, görevli oluyor. Cumhuriyet başsavcısından habersiz hiçbir cezaevi bir şey yapmıyor. 5'inci maddede “Sorumluluk”ta az önce arkadaşlar dediler. “Konuşmaya gerek var mı?” diye hemen geçtiniz. 5'inci maddedeki sorumluluğa başsavcılığı bir şekilde ilintilendirmek ve buradaki yerlere de başsavcıyı katmak lazım çünkü cezaevi müdürleri baş başına apayrı birim oluyor. Ama biliriz ki oranın asıl sorumlusu başsavcıdır.

BAŞKAN – Sistemde başsavcıların cezaevleriyle ilgili sadece denetleme yetkisi vardır, çok eskiden beri de böyledir. Ama Adalet Bakanlığı, zamanında genelgelerle cezaevine başsavcıyı sokmuştur, sorumlu tutmuştur.

İSA GÖK (Mersin) – Fiiliyatta da nasıl gidiyor?

BAŞKAN – Ceza tevkif evlerinin yönetimi doğrudan Adalet Bakanlığına aittir. Bunu da cezaevi müdürleri vasıtasıyla yapar ve genel müdürlük yapar. Savcıların sadece burada denetim görevi vardır. Aslında, biz, kanunda olmadığı hâlde savcılarını zorlamayla cezaevinin içine sokmuşuz yıllarca.

İSA GÖK (Mersin) – Ama Hakkı Bey, bakın, x-ray cihazlarının hassasiyet ölçülerini dahi başsavcı belirliyor. Biliyorsunuz, uygulaması bunun böyle.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Sokan kim? Niye sokuyor?

BAŞKAN – Adalet Bakanlığı. Kanunda hüküm olmadığı hâlde, böyle denetim görevini aslında cezaevini bir nevi idare görevine doğru götürmüş yani.

İSA GÖK (Mersin) – Ama bu konuda başsavcılığı bir şekilde katmak doğru değil mi?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, bu konuyla ilgili... İnfaz Tüzüğü'nün 4'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasının (a) bendinde İsa Bey'in dediği bu konuyla ilgili şöyle bir hüküm var: "Cumhuriyet başsavcısı veya görevlendireceği cumhuriyet savcısı kurumun mevzuata göre yönetilmesini ve infaz hizmetlerinin temel insan haklarına uygun olarak yerine getirilmesini ister ve denetler. Görüş ve önerilerini denetleme defterine yazar. Gerekli gördüğü durumlarda bakanlığa bilgi verir." Bir de ayrıca, HSYK müfettişleri savcılarını denetlerken onların hâl kağıdına da cezaevi yönetimiyle ilgili bu açıdan da bir not düşüyor.

Şimdi, Yaşar Bey müfettişlikten de gelme olduğu için, esasında bir teminat savcılarının burada görevli olması ve orada denetim yapması. Hâl kağıdına da bu konuda birtakım bilgiler düşülmesi bu açıdan önemli.

İSA GÖK (Mersin) – Zaten bizim dediğimiz, 5'inci maddenin buraya savcılığı dâhil etmek. Yani, savcılığı kuvvetlendirmekte fayda var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şu anda yapıyor zaten.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Bakan, bu maddeyle de ilintili biz biraz önce şunu söylemiştik, dedik ki: "Cezaevlerine müdahaleye savcı karar verdi. O müdahale sırasında çok ciddi ölen, kalan, yaralananlar oldu. Bununla ilgili soruşturmayı en yakın ağır ceza mahkemesine bağlı savcılık yapsın." Siz ise savcılarının bu nedenle yargılanması ya da soruşturulmasıyla ilgili şeyi anlattınız bize. Ama orada işte kurum müdürleri, oradaki görevliler, bunlarla ilgili soruşturmayı yapacak yine o birimdeki savcılık. Yani, hem emir, talimat vermiş olacak hem kendi emrindeki kişilerle ilgili soruşturmaları yürütecek. O açıdan bir eleştirimiz vardı bizim yani, oradaki o soruşturmayı yürütecek -kendisiyle ilgili olan değil- o birimdeki soruşturmayı yürütecek olan savcılığın en yakın ağır ceza mahkemesindeki savcılık olması gerektiğini o nedenle söylemiştik yani arada bir fark var. O açıdan bir değerlendirme yapabilir misiniz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Mevcut uygulama şu anda maddede olduğu gibi -yeni bir şey getirmiyoruz- maddedeki uygulamanın aynısı. Şu anda cumhuriyet başsavcılarını bir denetleme yapıyor ama aynı şekilde Adalet Bakanlığına bağlı adalet müfettişleri eliyle de bir denetim yapıyor. Aynı şekilde, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne bağlı kontrolörler vasıtasıyla da ayrı denetimler yapılıyor yani tek denetim değil. Bu çerçevede baktığımızda üç tane denetim, tabii izleme kurullarını da koyarsak dört tane denetim var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Bakan, öncelikle iç güvenlik birimlerinden İçişleri Bakanlığı ve jandarma sorumlu olduğu için... Şimdi bunu teke indiriyoruz. Onun için yani burada farklı bir... Öncesindeki o farklı şeyi biz teke indiriyoruz kontrol mekanizmasını yani cezaevindeki uygulama meselesini.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani, teke iniyor ama daha düzenli, daha etkili yapılacak. Bir de ileriki maddelerde gelecek, 14'üncü maddede gelecek. Bunlar doğrudan soruşturma kapsamında olacaktır. Yani, soruşturma usulü ve gizlilik kuralı maddesi var 14'te. "Güvenlik görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz." kuralı geliyor ki, orada bir şey olduğu zaman herhangi bir süzgeç yok. Yani, doğrudan savcı soruşturma yapacak, bu da ayrı bir şey.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – "Belli bir kişi soruşturmayı ayrı tarz yapacak." diyoruz.

BAŞKAN – Bunun bir istisnası Bakırköy'de vardı eskiden. Bakırköy Cezaevi duruyorsa hâlâ, cezaevinin idaresi İstanbul Başsavcılığına aitti, oradaki suçların soruşturması da Bakırköy Başsavcılığına aitti. Öyle bir şey vardı orada, bu istisna.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, şimdi savcının emir verme şeyi yok. Savcı gözetim ve denetim yapıyor. Uygulamada emirler tamamıyla oradaki görevliler tarafından yapılıyor yasaya uygun.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

Güvenlik görevlilerinin çalışma usul ve esasları

MADDE 8- (1) Güvenlik görevlileri, nöbet ve vardiya usulü ile çalıştırılır.

(2) Güvenlik görevlilerinin çalışma usul ve esasları, görevlendirilmeleri, görev süreleri, iç ve dış güvenlik hizmetlerine geçiş koşulları, müdahale birimi ile dış güvenlik hizmetlerinde görevlendirileceklerde aranacak yaş, sağlık, eğitim ve diğer şartlar yönetmelikle düzenlenir.

(3) Dış güvenlik hizmetlerinin yerine getirilmesi sırasında ihtiyaç duyulması hâlinde iç güvenlik görevlileri, kurum müdürü tarafından, geçici olarak dış güvenlik hizmetlerinde görevlendirilebilir. Bu şekilde geçici olarak görevlendirilenler, dış güvenlik görevlisinin sahip olduğu hak ve yetkileri kullanır.

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT BAŞESGİ OĞLU (İstanbul) – Bir soru Sayın Başkanım.

Sınıf konusunu dile getirmiştik yani genel idare hizmetleri sınıfında öyle bir düşüncesi var mı Sayın Bakanlığımızın?

BAŞKAN – Soralım.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Adı üstünde “güvenlik görevlisi” diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şimdi arkadaşlarımız diyorlar ki: “Bunun adına ‘güvenlik görevlisi’ deniyor ama ‘infaz koruma memuru’ diye geçiyor kadrolarda yani o da genel idare hizmetlerinde. Bu emniyet hizmetleri sınıfına veya güvenlik görevlisi diye bir sınıf varsa o sınıftan sayılamaz mı?”

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan “Tanımlar” maddesinde güvenlik görevlisi tanımı var. Orada bundan kasıt iç ve dış güvenlik görevlisi olduğu ifade ediliyor. Tabii, emniyet hizmetleri sınıfında olması özlük hakları bakımından onları daha güvenceli bir hâle getirecektir ama şimdi bunun Adalet Bakanlığı bünyesinde olup başka bir sınıfta olmasını, işin doğrusu, Bakanlık olarak biz doğru görmüyoruz. Ama, özlük haklarında tabii bir iyileştirme yapılması gerektiği konusunda da ben hemfikirim. Fakat, sınıfını ayır tutmayı, işin doğrusu, doğru görmüyoruz. Yoksa, özlük hakları bakımından söylüyorlarsa onu zaten ilgili madde geldiğinde konuşacağız.

MURAT BAŞESGİ OĞLU (İstanbul) – Memura güvence anlamında algılanma...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – O özel hükümler var, bunları himaye eden burada özel hükümler var.

BAŞKAN – Bakanlığın kadrosunda “güvenlik görevlisi” diye geçtiği için orada sıkıntı olmuyor.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bizim burada var. Hem de onlar o açıdan da yasal güvenceye sahipler.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

İSA GÖK (Mersin) – 128/2 Anayasa’yı da açıklasın Sayın Bakan. 128/2 çok açık. Burada da siz güvenlik görevlilerinin çalışma usul ve esaslarını belirliyorsunuz ve yönetmelikte belirliyorsunuz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Evet.

İSA GÖK (Mersin) – Anayasa 128/2’de ne der? “Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.” Siz, bu hükme rağmen yönetmeliğe atıf yapıyor “Yönetmelikte düzenlenecek.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Kaç saat çalışacağını filan kanunda yazamayız.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 128’i ben de açıyorum. İşin doğrusu, tabii sizin dediğiniz gibi 128/2 fakat bu “ve diğer özlük işleri” diyor baktığınız zaman.

İSA GÖK (Mersin) – Evet, kanunla düzenlenir.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii, özlük işleri üzerinde duruyor. Bu kanunda bunların görevleri yazıyor fakat o kadar çok detay var ki yani biz buraya bütün bunları yazarsak herhâlde bu kanun çok çok uzayabilir, öngöremediğimiz pek çok şey olabilir, bunları her defasında kanuna getirmek gibi bir durum olabilir.

Benim bu 128/2’den anladığım, temel esaslarla ilgili memurlar, diğer kamu görevlilerinin nitelikleri. Zaten burada yazıyor, atanmaları burada yazıyor, görev ve yetkileri burada yazıyor, hakları, yükümlülükleri burada yazıyor, aylık ve ödenekleri de burada yazıyor. Özlük haklarını da bu çerçevede görmek lazım.

İSA GÖK (Mersin) – Bakın, yazan bir şey yok.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, burada var, kanunda var.

İSA GÖK (Mersin) – “Bunlar yönetmelikle düzenlenir.” diyorsunuz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, bu diğer detaylar, pek çok detay olacak, onlar düzenlenir şeklinde. Yani, 128/2'ye bir aykırılık görmüyorum ben.

BAŞKAN – Bütün memurlarda buna benzer sistem uygulanıyor zaten.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 7'nci maddede arkadaşlar şimdi şey yapıyor. “Güvenlik Görevlilerinin Görev ve Yetkileri” Madde 7'de yazıyor. Ama detaylarla ilgili burada pek çok husus var yani buraya bunların yazılabilme imkânı yok. Bir de zaman zaman bizim öngöremediğimiz konular çıkıyor. O açıdan yönetmelik bir ihtiyaç bu konuda.

İSA GÖK (Mersin) – Ama Anayasa'da “kanun” diyor. Usul ve esaslar.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, bu bir Anayasa'ya aykırılık değil. Anayasa'nın öngördüğü ana esasları zaten kanun koyuyor, diğer hususları biz yönetmeliğe bırakıyoruz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bakan, burada “Nöbet ve vardiya usulü çalıştırılırlar.” diyor. Yani, bir değişiklik yoktur zannedirim. İnfaz koruma memurları on iki saat üzerinden çalıştırılıyorlar, fazla çalışma ücretlerinin ödenmediğini belirtiyorlar, bunu her gittiğimizde bize belirtiyorlar. Ayrıca, bizlere görüşlerini de bildirdiler bu yasa görüşülürken. İnfaz koruma memurlarının talepleri fazla çalışma ücretlerinin ödenmesi çünkü bu koşullarda sekiz saatin üzerinde bir çalışma söz konusu ise bunun ödenmesini talep ediyorlar. Vardiya yine on iki saat mi? Bunu ben size soruyorum. Sendika kurma ve üye olma hakkının tanınmasını istiyorlar. Ayrıca, infaz koruma memurlarının kadro derecelerinin 5 derecenin altına düşebilmesinin sağlanması ve diğer devlet memurlarıyla aralarındaki eşitsizliğin giderilmesini talep ediyorlar. Bu konuda özlük haklarıyla ilgili bazı değişiklikler var ama burada bu konularla ilgili bir düzenleme yapılmadığından -emniyet sınıfına alınmamasını da eleştiriyorlar zaten- özellikle bu kadro dereceleri, fazla çalışma ücretleri ve sendika kurma hakları konusunda da nedir düşünceniz, ben bunu öğrenmek istiyorum çünkü talepleri bu konularda var.

BAŞKAN – Bu maaşlarla, özlük haklarıyla ilgili eleştirileri Kemal Bey dinliyorsun değil mi?

MALİYE BAKANLIĞI DAİRE BAŞKANI KEMAL ÇELİK – Dinliyorum.

BAŞKAN – Bak bana söylemiyorlar, sana söylüyorlar bunu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şimdi, infaz koruma memurlarının sendikal haklarıyla ilgili kısmı, ben kendi açımdan Bakanlık olarak da söylüyorum, biz doğru görmüyoruz. Çünkü, burada gerçekten bir sendikalaşma olduğu zaman bu kurumların içerisine siyaset girecek. Ben, şu anda yargıda hâkim ve savcılar arasında da, işte din görevlileri arasında da... Mesela şimdi din görevlileri arasında da sendikalaşma...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – O zaman hiçbir yerde doğru değil. “Memurlar arasında” diyelim o zaman.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hayır, askerler arasında, bazı yerlerde, bazı görevlerin nitelikleri gereği yani onlar o görevlerde, ben her görevi söylemiyorum. Yani, şimdi düşünün, TSK içerisinde sendikalar var, birisi devrimci, birisi milliyetçi, birisi muhafazakâr. Siyaset de giriyor, işte diyelim hâkim ve savcılar da içerisine giriyor, işte din adamları içerisine giriyor. Şimdi Diyanette var. Mesela, ben orada da hakeza söyledim. Onun için infaz koruma memurları arasında böyle bir sendikalaşma yapılmasının yapılan hizmet bakımından doğru olmadığını düşünüyoruz yani bunu ben özellikle ifade etmek isterim.

Dereceyle ilgili kısım, zannedersen kanunda böyle bir hüküm var diye biliyorum ben şu anda. Fazladan on iki saat çalışıyorlar. Fazla mesaiyle ilgili bu kanunda bir düzenleme yok. Fakat, Çalışma Bakanlığı, Maliye Bakanlığıyla bu konularda bir ortak çalışma yapıyorlar, sözleşmede de bu konu var. Benim bildiğim, sendikalarla yapılan toplu sözleşmede bu konu var, değil mi? Şu anda bütün içerisinde bunun değerlendirmesini Çalışma Bakanlığımız ile Maliye Bakanlığı yürütüyor. Bittiği zaman zannedersen orada...

BAŞKAN – Maddeyi oylayalım da öyle...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Tabii, tabii. Adalet Bakanlığındaki personel ile ilgili de, tabii bunlar da Adalet Bakanlığının personeli. O çalışma kapsamında yeni yasama yılında büyük bir ihtimalle bakanlıklarımız çalışmayı tamamladığında fazla mesaiyle ilgili bir adım atılacaktır.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 5'inci derecenin altına düşülmesi var mı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şu anda tasarıda ben...

BAŞKAN – Tasarıda oraya gelince bakarız.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Özlük haklarıyla ilgili maddesi bir gelsin de...

BAŞKAN – Burası yeri değil. Burayı geçelim de ondan sonra bakarız.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9' uncu maddeyi okutuyorum:

Görevlendirme ve çalıştırma yasağı

MADDE 9- (1) İnfaz ve koruma başmemurları, infaz ve koruma memurları ile şoförler, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonlarınınca, kurum dışında başka bir görevle görevlendirilemez ve çalıştırılmazlar.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10' uncu maddeyi okutuyorum:

Zor kullanma yetkisi

MADDE 10- (1) Güvenlik görevlileri, kanunlarla verilen görevleri yaparken; isyan, direniş, firar, firara teşebbüs veya asayiş bozan benzeri olayların ortaya çıkması hâlinde, bu olayların önlenmesi, saldırının veya saldırıda bulunanların etkisiz hale getirilmesi, direnişin sona erdirilmesi amacıyla veya kanuna uygun bir emrin ifası sırasında aktif veya pasif direniş gösterilmesi hâlinde zor kullanmaya yetkilidir.

(2) Zor kullanma yetkisi kapsamında, asayiş bozan olaylar veya direnmenin kapsam ve derecesine göre, asayiş bozanları veya direnenleri etkisiz hale getirecek şekilde kademeli olarak artan oranda bedenî kuvvet veya maddi güç kullanılabilir.

(3) Zor kullanmadan önce, ilgililere asayiş bozan tutum ve davranışlarına ya da direnmeye devam etmeleri hâlinde; doğrudan doğruya zor kullanılacağı uyarısı yapılır. Ancak, asayiş bozan olayların veya direnmenin niteliği, kapsam ve derecesi göz önünde bulundurularak uyarı yapılmadan da zor kullanılabilir.

(4) Acil hâllerde güvenlik görevlileri, zor kullanma yetkisi kapsamında asayiş bozan olayları sona erdirmek veya direnmeyi etkisiz kılmak amacıyla, kullanacağı araç ve gereç ile kullanacağı zorun derecesini kendisi takdir eder. Diğer hâllerde, kurum müdürünün, yokluğunda kurumda bulunan en üst amirin talimatı doğrultusunda hareket edilir.

(5) Güvenlik görevlileri, kendilerine, kuruma, kurumların toplu olarak bulunduğu kampüsler ile eklentilerine, nakil aracına, hükümlü ve tutuklulara veya hükümlü ve tutuklular tarafından diğer kişilere yönelik bir saldırı karşısında, zor kullanmaya ilişkin koşullara bağlı kalmaksızın, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun meşru savunma ve zorunluluk hâllerine ilişkin hükümleri çerçevesinde savunmada bulunurlar.

(6) Sevk ve nakiller sırasında hükümlü ve tutuklulara kelepçe takılması da dâhil olmak üzere her türlü tedbir alınır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, ara vermeden bitirelim mi?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ara verelim Başkanım.

BAŞKAN – Gerideki maddeler de biraz teferruat.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Şöyle yapalım: Müzakeresini istediğimiz maddeleri bloke edelim, diğerlerini geldiği zaman doğru dürüst müzakere yapalım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yemek molası verelim.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ara verelim Başkanım.

BAŞKAN – İki buçuğa kadar ara veriyoruz arkadaşlar.

Kapanma Saati: 12.54

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.31

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)
(Oturum, Başkan Vekili Hakkı Köylü tarafından açıldı)

-----0-----

BAŞKAN – Kaldığımız yerden devam ediyoruz.

11'inci maddeye gelmiştik. 11'inci maddeyi okutuyorum:

Silah taşıma ve bulundurma yetkisi

MADDE 11- (1) Güvenlik görevlileri, ateşli silah bulundurabilir veya taşıyabilirler.

(2) Dış güvenlik görevlilerine bedeli karşılığında zatî demirbaş silah verilir.

(3) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası, güvenlik görevlileri hakkında da uygulanır.

(4) Bu Kanun hükümlerine göre silah taşıma yetkisine sahip bulunanlara silah alımı için düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden, bu şahısların silah taşımaya veya bulundurmasına ilişkin yapılacak işlemler harçlardan müstesnadır.

(5) Satılan silahların; ayrılma, ihraç ve benzeri sebeplerle geri alınma usul ve esasları ile satılma şekil ve şartları, zayi, hasar, onarım, kadro standardı dışı bırakılması, eğitim ve görevde kullanılan mermilerin bedelli veya bedelsiz temini ve diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

Silah kullanma yetkisi ve bu yetkinin kullanılacağı durumlar

MADDE 12- (1) Güvenlik görevlileri kanunen yetkili kılındıkları hâller dışında kurum içine silahla giremezler. Ancak müdahale biriminde görevli olanlar ile dış güvenlik görevlileri silahla müdahaleyi gerektiren durumlarda, kurum içerisine silahla girebilirler.

(2) Güvenlik görevlileri, kurumdaki veya kurum dışındaki görevleri sırasında;

a) Meşru savunma hakkının kullanılması,

b) Bedenî kuvvet veya maddi güç kullanarak etkisiz hâle getiremediği asayiş bozan bir olay veya direniş karşısında, bu olayın önlenmesi ya da direnişin sona erdirilmesi,

c) Hükümlü ve tutuklunun, kurumdan veya nakil ve sevk sırasında bulunduğu yerden kaçmaya kalkışması ya da bu maksatla saldırıda bulunması,

ç) Korumakla görevli oldukları kurum, yer, tesis, araç ve silaha karşı saldırıda bulunulması veya kendisine teslim edilmiş kişilerin kaçırılmaya kalkışılması, bunlara karşı vuku bulacak saldırıyı başka türlü savuşturma imkânının bulunmaması,

d) Saldırı veya karşı koymaya elverişli silah, alet veya eşyaların teslimi istendiği halde, verilmeyerek direnişte bulunulması veya teslim edilmiş silah, alet veya eşyaların tekrar alınmasına teşebbüs edilmesi,

e) Kurumlarda kavga, kargaşa, direnme veya isyan çıkması,

hâllerinde silah kullanmaya yetkilidir.

(3) Saldırı veya tehlikenin defedilmesinde ölçülülük ve orantılılık ilkesi göz önünde bulundurulur.

(4) İç güvenlik görevlileri hiçbir şekilde kurum içerisinden ateşli silah bulunduramaz, taşıyamaz ve kullanamazlar.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

Ateşli silah kullanılmasında uyulacak esaslar

MADDE 13- (1) Ateşli silah kullanılmasında aşağıda sayılan ilke ve esaslara uygun olarak hareket edilir:

a) Ateş etmek, silah kullanmada son çaredir.

b) Ateşli silah kullanmadan önce, olayın ve durumun özellikleri göz önünde bulundurularak savunmaya ilişkin aletlerle önleyici ve etkisiz duruma getiriçi yöntem ve araçların kullanılmasına öncelik verilir.

c) Diğer yöntem ve araçların kullanılması suretiyle sonuç elde edilememiş olması hâlinde ateşli silah kullanılabilir.

ç) Ateşli silah kullanmadan önce kişiye duyabileceği şekilde uyarıda bulunulur.

d) Kişinin uyarıyı dikkate almayarak eylemine devam etmesi hâlinde, önce uyarı amacıyla ateş edilir.

e) Yapılan uyarı ateşine rağmen eyleme son verilmemesi hâlinde, kişinin yakalanmasını sağlayacak ölçü ve oranda ateşli silah kullanılabilir.

(2) Dış güvenlik görevlileri, görevleri sırasında; kendilerine, muhafaza etmekle sorumlu olduğu kuruma ve eklentilerine, nakil araçlarına, hükümlü veya tutuklulara veya diğer kişilere karşı silahlı saldırıya teşebbüs edilmesi hâlinde, saldırı tehlikesini etkisiz kılacak ölçü ve oranda duraksamadan ateşli silah kullanılabilir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeyi okutuyorum:

Soruşturma usulü ve gizlilik kuralı

MADDE 14- (1) Güvenlik görevlilerinin, görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı, 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanmaz.

(2) Güvenlik görevlilerinin veya kolluk kuvvetlerinin kuvvet kullanarak müdahale ettiği durumlarda, müdahalede görev alan personelin kimlik bilgileri gizli tutulur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Söz mü?

Buyurun.

MURAT BAŞESGİ OĞLU (İstanbul) – 4483'e tabi olmayınca bu personelin güvence açısından aleyhine mi durum oluyor?

BAŞKAN – Zaten oranın personeli eskiden beri doğrudan savcı tarafından soruşturulan bir personel, cezaevlerinin. Jandarma hariç, onlar idari görev olduğu için o ayrı ama cezaevinin bütün personeline zaten Memurin Muhakematı Kanunu'na göre işlem yapılmıyor yani.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi okutuyorum:

İşbirliği

MADDE 15- (1) Güvenlik görevlileri, kanunlarla verilen görevleri kolluk kuvvetleri ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği içinde yerine getirir.

(2) Doğal afet, yangın, isyan, firar, firara teşebbüs, kurumlarda asayiş ve düzeni önemli ölçüde bozan yaygın direniş ve şiddet hareketleri, silahlı çatışma veya benzeri ciddi tehlike yaratan hâllerde, kurum iç ve dış güvenlik görevlilerinin yetersiz kalması durumunda, kurumun iç veya dış güvenliğinin sağlanması ya da asayiş ve düzenin yeniden tesis edilmesine yönelik yapılması gerekenler, Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yazılı veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, daha sonra yazılı hale getirilmek üzere sözlü olarak mahallin en büyük mülki amirine iletilir. Bu talepler mahallin en büyük mülki amirinin talimatıyla kolluk kuvvetleri ile diğer kamu kuruluşları tarafından gecikmeksizin yerine getirilir.

(3) Sevk ve nakiller sırasında güvenlik, koruma veya konaklamaya ihtiyaç duyulması hâlinde, kolluk kuvvetleri tarafından gerekli yardım sağlanır.

(4) İkinci fıkra hükmüne göre yardım talep edilmesi hâlinde, aşağıda belirtilen esaslar uygulanır:

a) Kolluk kuvvetleri, kurumlarda güvenliğin sağlanmasında ya da asayiş veya düzenin yeniden tesis edilmesi hususunda kendi mevzuatında sahip olduğu yetkileri kullanır.

b) Güvenlik görevlileri ile kolluk kuvvetlerinin kuvvet kullanarak müdahale ettiği durumlarda; iş birliği ve koordinasyon ile olayları sona erdirmek veya direnmeyi etkisiz kılmak amacıyla görevlendirilecek personel, kullanılacak araç ve gereç ile zor kullanmanın derecesi, 10 uncu, 12 nci ve 13 üncü madde hükümleri gözetilmek ve müdahale eden kolluk görevlilerinin en üst amirinin görüşü alınmak suretiyle Cumhuriyet başsavcısı tarafından takdir edilir.

c) Kolluk görevlileri hakkında bu görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

Eğitim

MADDE 16- (1) Güvenlik hizmetlerinde görev alacak personelin eğitimi, Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezlerinde yapılır. Ancak bu eğitim ihtiyaç hâlinde, masrafları Bakanlıkça karşılanmak kaydıyla, Jandarma Genel Komutanlığı veya Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından da verilebilir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

Silah ve diğer malzeme temini ile işe

MADDE 17- (1) Kurumların güvenlik hizmetlerinde kullanılacak silah, mühimmat, teçhizat, diğer araç ve gereçler ile güvenlik amacıyla kullanılacak köpekler Bakanlık tarafından temin edilir.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre alınacak silahların miktar ve cinsi, hangi güvenlik görevlilerine verileceği ve ne şekilde taşınacağı ile kayıtlarının nasıl tutulacağına ilişkin hususlar, İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

(3) İnfaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları resmî kıyafet giyerler.

(4) Görevi başındaki kurum personeli ücretsiz olarak işe edilir ve buna ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sağ olun, teşekkür ederim.

Şimdi, burada silah temini önemli. Yani, 40 bin, 50 bin silah söz konusu, bunu ithal etmek gerekli. Siz Adalet Bakanlığı olarak ithalat yapabilecek misiniz yoksa Millî Savunma üzerinden mi, ithal etmek durumunda kalırsanız öyle bir...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – MSB'de ve Emniyet Genel Müdürlüğündeki usullere tabi olacak. Eğer onlar izinle yapıyorsa... İleriki maddelerde zaten KDV ve özel tüketim vergisi muafiyeti var. Aynı usul olacak.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Yani, neticede ithal olursa, onu sormak istedim.

BAŞKAN – Öyle oluyor, Makina Kimya aracılığıyla yapıyorlar zaten.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, 17'nci maddenin (3)'üncü fıkrasında infaz ve koruma başmemurları ve infaz ve koruma memurlarının resmî kıyafet giyeceğinden bahsediyor. 3'üncü maddede tanımlama yapılırken dış güvenlikten sorumlu olan güvenlik görevlileri için bir infaz koruma baş memuru ya da memuru tanımlaması yapılmamış. O zaman, dışarıdaki güvenlik görevlileri bir kıyafet giymeyecekler mi?

BAŞKAN – Onlar da özel kıyafettir mutlaka.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Onunla ilgili nasıl bir şey düşünülüyor? Çünkü yok yasada böyle bir şey.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Yani, hem içeride hem dışarıda görevli olacak. İnfaz koruma memurları aynı kıyafeti giyecekler, farklı bir şey yok.

BAŞKAN – Dış güvenlikle iç güvenlikte görevli olanlar aynı kıyafeti mi giyiyorlar?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Aynı kıyafet efendim. Zaten unvanları da infaz koruma memuru, kıyafetleri de zaten mevzuat gereği aynı.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Şimdi, 3'üncü maddede dış güvenlik görevlisi diye ayırmış. Yani, aynı kıyafeti giyiyorlar, tamam.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Efendim, müsaade ederseniz kıyafetler konusunu arz edeyim.

Efendim, zaten dış güvenlikte görevli olanların da infaz koruma memurları ve başmemurlar olduğu tanımlar maddesinde açıklanmıştı. Yine, görüşülmekte olan (3)'ünü fıkrada da “İnfaz koruma başmemurları ve infaz koruma memurları resmî üniforma giyerler.” diye bir düzenleme geliyor. Kıyafetin şekli her ne kadar yönetmelikle belirlenecek ise de şu anki kıyafetlerimiz tek tip efendim, farklı bir tip kıyafet öngörülüyor burada ama ileride yönetmelikle bir değişiklik getirmek mümkün buna.

BAŞKAN – Şekil önemli değil, şekli istediğiniz gibi yapabilirsiniz tabii.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

Kadro cetvelleri

MADDE 18- (1) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış, güvenlik hizmetlerinde kullanılmak üzere ekli (2), (3) ve (4) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) ve (II) sayılı cetvellerin Adalet Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

(2) Devir sürecinde, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin son fıkrası hükmü uygulanmaksızın Bakanlığa ait münhal kadrolarda değişiklik yapılabilir.

BAŞKAN – Dilek Hanım, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, biraz önce ben dedim ki infaz koruma memurlarının kadro derecelerinin 5 derecenin altına düşebilmesinin sağlanması onların talepleri. Arkadaşlarımız da dediler ki: “Bu konuda zaten arka taraftaki derecelere ilgili değerlendirmede biz onun düşümünü yaptık.” Yalnız, şurada baktığımızda, ben tabii, çok fazla bu bordrolardan vesaire den anlamıyorum ama başlangıç derecesi mi bu 6, 7, 8? Yani bunlar nedir, ilk memurluğa başlangıç derecesi mi, 5'in altına düşebiliyor mu? Bir anlatabilir misiniz?

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ YILDIZ – Başlangıç değil, şu an konuştuğumuz indigi son derece.

BAŞKAN – En son inebileceği derece orası.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, şu arkasındaki ekli cetvel var ya, siz burada “Yaptık onun işlemini.” dediniz ama ben mesela burada görüyorum, ceza infaz kurumu müdürü 4 derece, 5 derece. Yani, bunlar en son düşebilecekleri dereceler mi?

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ YILDIZ – Efendim, 14'üncü sayfayı açabilirsek.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Açtım.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ YILDIZ – İnfaz koruma, 3'üncü dereceden 2 bin kadro yazmışız. Normal şartlarda 5'in altına yazamıyoruz. Burada 3 ve 4'ten toplam 4 bine yakın kadro ihdası demektir. Bu çıkarsa artık 2 bin tane infaz koruma memuru, hatta 2 bin tane 3'üncü derece... Yani, bu cetvellerde 3'üncü şu manaya geliyor: 2 bin tane 3'üncü derece infaz koruma kadrosu almış oluyoruz bu çıkacak olursa. Yani, 2 bin kişi şartları taşırırsa 3'üncü dereceye inebilecek. Bu hiç mümkün değildi. Altında 4'üncü dereceden 1.940 tane yani 2 bin de yaklaşık oradan derece alıyoruz ki bunlar hiç yoktu bizde. Bu hâliyle çıkacak olursa yaklaşık...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 9'uncu derecede kalıyor...

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ YILDIZ – O zaten şöyle: Onları başta ihtiyaç olduğu için... Onlar sonuçta 9'dan başlayacaklar işe veya 13'ten başlayacaklar, değişerek aşağı doğru gelecekler. Şu an en aşağıda bizim infaz koruma için 5'ten aşağı derecemiz yok. Yani, fakülte mezunu, üzerine doktora yapmış olsa, başka bir şey yapmış olsa bile 5'ten aşağı inme şansı yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “Şu anda 3'e kadar indirebiliyoruz.” diyorsunuz.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ YILDIZ – Bu hâliyle bu geçerse 3'e ve 4'e inebilecekler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Peki, onların isteklerini karşılıyor mu bu?

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ALİ YILDIZ – Tabii, tabii, yani 4 bin kadro, 4 bin kişinin böyle bir şansı doğacak.

BAŞKAN – Kemal Bey, siz söz istediniz, buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Şu aşamada sadece Sayın Vekilimin sorusunu da teknik olarak açıklamak istemiştım ama arkadaşımız açıkladı. İsterseniz önergeden sonra itirazlarımızı Bakanlık olarak...

BAŞKAN – Önerge özelinde konuşmuyoruz da sizin burayla ilgili söyleyeceğiniz bir şey...

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Şu anda teknik açıklama için söz istemiştım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bu maddeyle ilgili bir tane önerge var. Arkadaşlar, okutuyorum önergeyi:

Adalet Alt Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının;

- Eki (1) sayılı listede GİH sınıfında Cezaevi Katibi unvanlı toplam 1220 adet kadronun çıkarılmasını ve toplam 2460 sayısının 1240 olarak değiştirilmesini,

- Eki (4) sayılı listede yer alan GİH sınıfında infaz ve iyileştirme uzmanı unvanlı toplam 1900 adet kadronun, infaz ve iyileştirme uzman yardımcısı unvanlı toplam 1700 adet kadronun ve zabıt katibi unvanlı toplam 1350 adet kadronun çıkarılmasını ve toplam 34211 adet sayısının 29261 olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Harun Tüfekci

Konya

Gerekçe:

Tasarının 20 nci maddesinde infaz ve iyileştirme uzmanına ilişkin kabul edilen önerge doğrultusunda kadro cetvellerinde değişiklik yapılması amacıyla bu önerge hazırlanmıştır.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Önergede bir eksiklik var arkadaşlar. Kaçınıcı maddeye ilişkin verdiği açıklanmamış, onu ekler misiniz?

BAŞKAN – Liste yazıyor, listedeki değişiklik var, o liste de 18'inci maddeye bağlı imiş. 18 oluyor bu.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Tasarıda şey vardı, alt komisyonun kabul ettiği metinde infaz koruma uzmanlığı ve uzman yardımcılığı ihdas ediliyordu. Şimdi ondan biz vazgeçiyoruz. Ona ilişkin kadrolar vardı, onda bir eksilme var. Bir de cezaevi kâtipleri zabıt kâtibine dönüşüyordu, ondan da bir eksilme oldu. Yani, önergenin tabloya uyarlanması...

BAŞKAN – Tamam, peki.

Siz bu maddeye zaten karşısınız değil mi? Bu maddeyle ilgili söyleyeceğiniz ne varsa onu söyleyin siz bize.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Efendim, maddeyle ilgili, daha doğrusu kadro cetvelleriyle ilgili bir maddeye bağlı olarak birkaç hususta Maliye Bakanlığı olarak uygun görmediğimiz tarafları vardı. Bu önergeyle gerçi bunların bir kısmı giderilmiş oluyor. Kalan iki husus var efendim, hâlâ bizim açımızdan sorunlu ve genel kamu personel rejimi uygulamalarında da problem yaratacak olan, o da şu: İnfaz koruma başmemurlarının 1 ve 2'nci dereceden kadro ihdası ile infaz koruma memurlarının 3 ve 4'üncü derecelerden yine kadro ihdası. Bu tüm kamuda belli hiyerarşik kademelere kadar olan kadroların belli derecelere kadar ancak ihdas edilmesine paralel olarak itirazımız burada söz konusu. Yani, biz kamunun, diğer kurumların her tarafında da memur kadrosunu örnek olarak verirsek, 5'inci derecede bırakıyoruz; 4, 3, 2, 1'inci dereceden memur kadrosu ihdas etmiyoruz. Yine aynı şekilde, şef örneğinden gidersek 3'te kalıyor, 1 ve 2'nci derece şef kadroları ihdas edilmiyor. Bu mevcut durumda da bu unvanlar için paralel bir durum söz konusuyken sadece burada bunu aşmış ve daha üst derecelerden kadro ihdas etmiş oluyoruz. Dolayısıyla, diğer tüm kurumların ve kadro unvanları için yeni bir talep doğurması söz konusu. Kamu personel rejiminin genel dengeleri açısından sıkıntılı.

Bu arada, teknik olarak şunu da ifade etmek zarureti herhâlde vardır: Kadro derecesinin 1 veya 2'nci dereceden ihdas edilmemiş olması, burada çalışan, diyelim yükseköğrenim görmüş personelin aylık unsurlarının birçoğunun 1'inci derece üzerinden alınmasına da engel olmuyor. Kamu personel rejimimizde, sistemimizde şöyle bir durum var: Kazanılmış hak aylık derecesi kadro dereceleriyle sınırlı olmaksızın, eğitim durumuna göre 1'inci dereceye kadar yükselebiliyor. Dolayısıyla, buradaki örnek üzerinden gidersek, infaz ve koruma başmemuru kadrosunda bulunan iki yıllık dahi olsa herhangi bir yükseköğrenim mezunu personelin fiilen 1'inci derece üzerinden kazanılmış hak aylığına yükselmesi ve bu dereceden maaş alması söz konusu. Sadece özel hizmet tazminatı gibi bazı unsurlarda kadro derecesine bağlı olarak tanımlanmış bir mali hak olabiliyor ve bundan mahrum kalıyorlar. Yoksa, tümüyle, hiçbir şekilde 1'inci derecenin imkânlarından, olanaklarından yararlanamıyorlar diye bir durum söz konusu değil. Dolayısıyla, tüm kamudaki emsal uygulamalara paralel olarak bu kadrolar için de 1 ve 2'nci derece, infaz ve koruma memuru için de 3 ve 4'üncü derecelerin ihdas edilmemesi gerektiği düşüncesindeyiz Maliye Bakanlığı olarak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Siz şimdi benim anladığım kadarıyla, iki bakanlık bu konuda anlaşamadınız değil mi? Önce onu bileyim ben.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Evet.

BAŞKAN – Süre yetmedi öyleyse, az zaman vardı arada, ondan anlaşamadınız herhâlde. Şimdi ben size bir süre vereceğim. Ekime kadar siz anlaşacaksınız. Biz buradan şimdi bunu geçireceğiz, Ekime kadar anlaşın, Genel Kurulda ne gerekiyorsa yapılır. Sorunu böyle çözeriz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda 18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi okutuyorum:

Yönetmelik

MADDE 19- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Bakanlıkça hazırlanarak yürürlüğe konulur.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

20'nci maddeyi okutuyorum:

Değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 20- (1) 14/6/1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinin (B) alt bendine “f) Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilâtında, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü emrinde görevli ceza infaz kurumu müdürü, ceza infaz kurumu müdür yardımcısı, idare memuru, infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memurluğundan,” ibaresi eklenmiştir.

(3) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan “İl Göç Uzman Yardımcıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “, İnfaz ve İyileştirme Uzman Yardımcıları” ve “İl Göç Uzmanlığına” ibaresinden sonra gelmek üzere “, İnfaz ve İyileştirme Uzmanlığına” ibareleri eklenmiştir.

b) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” kısmının (A) Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (b) ve (c) bentlerine aşağıdaki alt bentler ile (i) bendinde yer alan “Sosyal Güvenlik Denetmenleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İnfaz ve İyileştirme Uzmanları” ibaresi eklenmiş; “G) Adalet Hizmetleri Tazminatı” bölümünün (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6. Ceza infaz kurumlarında ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan cezaevi tabibine ayrıca % 600 üne, dış tabibine ayrıca % 300 üne, psikolog, sosyal çalışmacı, diyetisyen, veteriner ve eczacılar için ayrıca % 120 sine, sağlık memuru için ayrıca % 90 ina,”

“4. Ceza infaz kurumlarında görev yapan mühendis, mimar ve sosyologlar için ayrıca %130 una, teknisyen için ayrıca % 50 sine,”

“d) Ceza infaz kurumu müdürü ve denetimli serbestlik müdürüne ayrıca %150 sine, ceza infaz kurumu müdür yardımcısı ve denetimli serbestlik müdür yardımcısına ayrıca %100 üne, idare memuru, infaz ve koruma başmemuru, infaz ve koruma memuru ile ambar memuru ayrıca %130 una, sayman hariç olmak üzere diğer ceza infaz kurumu ve denetimli serbestlik müdürlüğü personeline ayrıca % 50 sine,”

c) Eki (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı” bölümünün (h) bendinde yer alan “Defterdarlık Uzmanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “İnfaz ve İyileştirme Uzmanı” ibaresi eklenmiştir.

ç) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “4.BAŞBAKANLIK VE BAKANLIKLARDA” bölümünde yer alan “Cezaevi Müdürü” ibaresi “Ceza İnfaz Kurumu Müdürü” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “, ceza infaz kurumları ve tutuklevlerinin dış korunmalarını yapmak” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(5) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnemenin eki (I) sayılı cetvelde yer alan “Cezaevi Katibi” ibaresi “Zabıt Katibi” şeklinde değiştirilmiştir.

(6) 29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnemenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun;

a) 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“j) Ceza infaz kurumlarının güvenlik hizmetlerini yürütmek,”

b) 36 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 36/A maddesi eklenmiştir. “Ceza infaz kurumu müdür yardımcısı ile infaz ve iyileştirme uzman yardımcısı

MADDE 36/A- Ceza infaz kurumlarına en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülte ve yüksekokullardan mezun olanlar arasından yazılı sınav ve mülakat sınav sonucuna göre müdür yardımcısı olarak atama yapılabilir.

Ceza infaz kurumu müdür yardımcılığı yazılı sınav ve mülakatı ile müdür yardımcılarının kurum müdürlüğüne, kurum müdürlerinin müdür yardımcılığına atanmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

İnfaz ve iyileştirme uzman yardımcılığına, en az dört yıllık lisans eğitimi veren psikoloji, sosyal hizmet uzmanlığı, sosyoloji, psikolojik danışmanlık ve rehberlik, sınıf öğretmenliği mezunları arasında veya Genel Müdürlüğün ihtiyaç duyduğu alanlarda en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülte veya yüksekokulların ilgili bölümlerinden mezun olanlar arasından yazılı sınav ve mülakatla atama yapılır.

İnfaz ve iyileştirme uzman yardımcıları, en az üç yıl çalışmak ve Genel Müdürlükçe yapılacak yeterlilik sınavında başarılı olmak kaydıyla İnfaz ve İyileştirme Uzmanı olarak atanırlar. Yeterlilik sınavında başarılı olamayanlara bir yıl içinde ikinci kez sınav hakkı verilir. Bu sınavda da başarılı olamayanlar derecelerine uygun memur kadrosuna atanır. İnfaz ve iyileştirme uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yeterlilik sınavı ve diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

(7) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine “Milli Savunma Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü,” ibaresi eklenmiştir.

(8) 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı alt bendine “Milli Savunma Bakanlığı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü,” ibaresi eklenmiştir.

(9) 29/7/2002 tarihli ve 4769 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanununun;

a) 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 2- Bu Kanun, infaz ve koruma memuru ve idare memuru öğrencilerinin, hizmet öncesi eğitimi ile ceza infaz kurumları ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan personelin aday memurluk, hizmet içi eğitimi ile Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğünün iş birliği içinde olduğu kurum ve kuruluşların eğitime ilişkin taleplerini kapsar.”

b) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Genel Müdürlüğe bağlı olarak ihtiyaç duyulan yerlerde bölge eğitim merkezi kurulabilir.”

c) 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “üç ayda” ibaresi “altı ayda” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Her eğitim merkezi için ayrı oluşturulacak sınav komisyonu; Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen bir genel müdür yardımcısı veya daire başkanının başkanlığında, tetkik hâkimleri veya personel arasından seçilecek iki üye ve eğitim merkezi müdürü ile eğitim merkezinin bulunduğu yer adli yargı ilk derece mahkemesi Cumhuriyet başsavcısı veya onun tarafından belirlenen başsavcı vekilinden oluşur.”

(10) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 297 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(2) Birinci fıkra kapsamı dışında kalan;

a) Silahtan sayılmamakla birlikte firarı kolaylaştırıcı her türlü alet ve malzemeyi,

b) Silahtan sayılmayan her türlü saldırı ve savunma araçları ile yangın çıkarmaya yarayan malzemeyi,

c) Alkol içeren her türlü içeceği,

d) Kumar oynanmasına olanak sağlayan eşya ve malzemeyi,

e) Kurum revirinde kullanılanlar hariç, her türlü kırmızı veya yeşil reçete ile verilen ilaçları,

f) Kurum idaresince incelenmek üzere alınanlar hariç, mahkemelerce yasaklanmış veya suç örgütlerini temsil eden yayın, afiş, pankart, resim, sembol, işaret, doküman ve benzeri malzemeler ile örgütsel haberleşme araçlarını,

g) Yetkili makamlarca izin verilenler hariç, ses ve görüntü almaya yarayan araçları,

ceza infaz kurumuna veya tutukevine sokan, bulduran veya kullanan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

(11) 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

a) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Açık ceza infaz kurumları, hükümlülerin iyileştirilmelerinde, çalıştırılmaları ve meslek edindirilmesine öncelik verilen, firara karşı engelleri bulunmayan, sadece idari binaları ile kurumun girişlerinde dış güvenlik görevlisi bulunan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimi ile yetinilen kurumlardır.”

“(4) Açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerden kınamadan başka bir disiplin cezası alanlar, hükümlü oldukları suçtan başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı verilenler ile yaş, sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptananlar, kurum yönetim kurulunun kararı ile kapalı ceza infaz kurumlarına geri gönderilirler. Bu karar, infaz hâkiminin onayına sunulur.”

b) 86 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(9) Ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin ziyaretçileriyle görüşmelerinin içeriği kayıt edilebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

(12) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“19) Ceza infaz kurumlarında, ceza infaz kurumu müdürü, müdür yardımcısı, idare memuru, infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memuru 90”

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bu kadar uzun olunca arada neler var kaçırabiliyoruz Sayın Başkan, çok uzun.

BAŞKAN – Bence de ya, hakikaten, nasıl bu kadar uzun yapmışlar, bunu ben de anlayamadım.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Söz verir misiniz Başkanım.

BAŞKAN – Vereceğim Başkanım.

İsterseniz önergeyi de okutup öyle söz vereyim ya da...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bunu bölüm bölüm işleyelim.

BAŞKAN – Doğru, yani, şimdi herkes tereddüt ettiği yerleri söylesin, o konuda da...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – O zaman, bu maddeyi atlayın, öbürlerini bitirelim, bunu bölüm bölüm, paragraf paragraf inceleyin, doğru diyor.

BAŞKAN – Bu bittikten sonra zaten bir şey kalmıyor ya.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Yani, sen o zaman önergeyi oku da birlikte bilgi versin.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, benim bir düşüncem olacak.

BAŞKAN – Alacağım, bilgi alacağım da bir saniye... Şimdi, konuşmak isteyenler, isterseniz bu maddeyle ilgili ama bu maddeyle ilgili değil, bir de önerge var, bu maddenin tamamı da değişmiyor gerçi, bazı değişiklikler var da. Şimdi tereddütleri de dinledim, ondan sonra da önergeyle birlikte...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Önce şu mali işini ayrı bir inceleyelim, sonra diğerlerini ayrı bir inceleyelim.

BAŞKAN – Bir bilgi alalım Bakanlıktan ya.

Şimdi, Yaşar Bey, bize bu maddenin öncelikle şu mali hükümlerle ilgili kısmını...

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Evet, özetleyeyim isterseniz.

BAŞKAN – Bir de önergede ne getiriyor, onu da izah et de bu kısmını öyle ayrı değerlendirelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Biz düşüncelerimizi söylesek, sorularımızı sorsak da daha sonra Sayın Başkanım...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Bence açıklasın, sorular sonra daha iyi...

BAŞKAN – Şu olabilir: Açıkladıktan sonra belki bazı şeylerden vazgeçersiniz yani tereddütler kalkmış olabilir.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Sayın Başkanım, efendim, bu 20'nci madde çok uzun bir madde. Bunun ilk fıkrası bir yürürlükten kaldırma maddesi, bu 1930 tarihli bir yasanın yürürlükten kaldırılmasına ilişkin. Diğer fıkraları sırayla açıklamak istiyorum.

(2)'nci fıkra, bu infaz koruma başmemuru ve memurlarının emeklilikte silah taşıma yetkileri yoktu, 6136'ya, bu silah taşıyabilecekler arasına onları da alıyoruz bu konuma.

Diğer fıkra, infaz uzmanlığı ihdas ediliyordu, uzmanlık ve yardımcılığı ama önergeyle bu husus çıkıyor efendim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ormanlılar var ama ormanlılar Sayın Genel Müdürüm... Emeklilikte bunlar silah taşıyacak ama ormanlılar sürekli şikâyet ediyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, onu da artık Orman Bakanlığımız...

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Ama, ormanlıları da ihmal etmeyelim, orman muhafaza memurlarını, ciddi sıkıntıları var.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Ama, Yaşar Bey, değişiklik önergesinde o silah taşıma şeyi çıkıyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Çıkıyor efendim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Burada yok.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Ya, orası değişmediği için yani değişen kısımlar önergede var efendim.

BAŞKAN – Önerge sayfanın tamamını değiştirmiyor, ara ara değişiklikler yapıyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Tümü değişmiyor maddenin efendim.

BAŞKAN – Keşke maddenin tamamı yazılıysaydı, belki daha iyi anlardık. Bir takip edelim bakalım, önergeyle paragraf paragraf takip edelim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Bunu belki yeniden yazmak lazım.

BAŞKAN – Şöyle yapalım mı, bakın, şöyle yapalım: Aslında, biz bu önergeyi de oylayalım, nasıl olsa iki ay-üç ay sonra görüşeceğiz, o zamana kadar kafamıza yatmayanları Genel Kurulda baştan sona değiştirebiliriz. Şimdi buna çok zaman harcamayalım yani “Bunu yeniden yazdıralım, değiştirelim.” dersek bugünümüz gider bizim.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Hiç değilse şu mali boyutunu bir öğrenelim.

BAŞKAN – Mali boyutunu öğrenelim, Maliyeden açıklama isteyelim.

Kemal Bey, sen bize neye itiraz ediyorsun...

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Görevimi eksik yapmış kabul edilebilirim, onun için affınıza sığınarak...

BAŞKAN – Yok, yok, seni aforoz ederler oraya gidince “Niye söylemedin?” diye. Hâlbuki, bilmezler ki o kadar söylüyorsun, işe yaramıyor burada.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Belki bu sefer yarayacaktır efendim.

BAŞKAN – İnşallah, hayırlısı bakalım.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Demin yaptığınız gibi, üç aylık düşünme ve tartışma süresine kalmayacaktır belki.

BAŞKAN – Vereceğim o süreyi, hiç merak etmeyin.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Sayın Başkanım, sayın üyeler; şimdi, Maliye Bakanlığı olarak mali hükümlere ilişkin temel itirazlarımızı çok kısaca söylemeye çalışacağım.

Öncelikle, alt komisyonda eklenmiş olması, Hükümet tasarısında bu hususların bulunmaması bizim açımızdan önem taşıyor. Zira, kamu personel rejiminin, bu alandaki Hükümet politikasının burada biraz bozulması, delinmesi anlamına geliyor. Çok sayıda kamu personel rejimine ilişkin iyileştirme talepleri söz konusu oluyor biliyorsunuz her kurumdan ve bu tür talepler söz konusu politikaların üretilmesi bakımından, izlenen yol açısından şu şekilde geliştiriliyor: Öncelikle, ilgili birimlerle bunlar müzakere ediliyor ama bu yetmiyor, sayın bakanlarımızın yer aldığı Ekonomik Koordinasyon Kurulunda bu tür tartışmalar bir taraftan bütçeye getireceği mali yük açısından, bir taraftan kamu personel rejimine ilişkin temel politikaların belirlenmesi açısından tartışılıyor ve orada alınan kararlar neticesinde bu tür değişikliğe gidilmesi Hükümetimizin temel tercihi bu yolda, bu aşamada izlenememiş oluyor. O nedenle, sonraki dönemler açısından hem Bakanlığımızı hem Hükümetimizi zor duruma sokuyor diye düşünüyoruz.

Ayrıca, şu hususu da tekrar hatırlatmakta belki yarar var: Malumunuz, 2011 yılında kamu personel rejiminde, özellikle mali haklarda önemli değişiklikler, düzenlemeler yapıldı. Bunun temel esprisi de şuydu: Kurumlar arasında değişik adlar altında ödemeler nedeniyle aynı unvanda olan, benzer işler yapan, eş değer yetki, sorumlulukta bulunan personel arasında ciddi maaş farkları vardı. Bu farkların kaldırılması temel hedefiyle bir düzenleme yapıldı ve kurumlar arasında bu sağlanmaya çalışıldı. Burada belki kalan çok az istisnalardan biri de adalet teşkilatına ilişkindi ama aleyhte değil, lehte bir durum söz konusu oldu. Benzeri ilave ödemeler diğer kurumlarda “ek ödemeler” ya da “fazla çalışma ücreti” gibi adlarla yapılırken, adalet teşkilatında özel hizmet tazminatına paralel olan

“adalet hizmetleri tazminatı” adıyla daha yüksek bir tazminat öngörülmüşken, bu tazminatta bir değişikliğe, bir azaltmaya veya kaldırmaya gidilmedi. Dolayısıyla, bugün açısından bizim en çok karşılaştığımız talep şu: Bir şef ya da bir müdür düzeyindeki personelimiz bütün kurumlardan şu talebi iletiyor: “Benimle aynı unvanda, aynı görev, yetki, sorumlulukta olan kişi Adalet Bakanlığında çalışırken benden çok yüksek para alıyor. Hani siz eşit işe eşit ücret demiştiniz, bunu düzeltmediniz, bizi de o seviyeye çıkarın.” diyor. Şunu söylemeye çalışıyorum: Zaten kısmen de olsa adalet teşkilatında bu anlamda lehte bir durum var. Şimdi, bunun üzerine alt komisyondan gelen önergelerle -oldukça yüksek miktarlardaydı ama şimdi önergeyi biraz önce bana da verdi arkadaşlarımız- biraz törpüleniyor. Törpülenmiş olmasına rağmen hâlen bir mali hak artışı söz konusu ve demin söylediğim çalışma biçiminden ari olarak burada koymuş olacağız. Dolayısıyla, Maliye Bakanlığı açısından bu artışların yapılmaması, az da olsa yapılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Eğer gene de çalışılması ve üzerinde mutabakat sağlanacak bir noktaya gelinebilmesi mümkün ise, bunu da şu aşamada tasarıdan çıkarmak ve Genel Kurulda eklenmek yöntemiyle yapılması gerektiğini düşünüyoruz, kalan 657’yle ilgili bir madde olacak efendim tasarıda. Dolayısıyla, İç Tüzük açısından bir problem de yaşamayacağız.

Bir diğer unsur, fiilî hizmet zammı konusu. Bildiğiniz gibi, fiilî hizmet zammı, emekli aylığı bağlanabilmesi için tamamlanması gereken fiilî hizmet süresinin hesabına ilave gün sayısı olarak eklendiği gibi, yaşlılık aylığı bağlanabilmesi için doldurulması gereken yaş hadlerinin daha aşağı çekilmesine imkân sağlayarak erken yaşta emekliliğe teşvik etmektedir. Oysa, hem ortalama yaşam süresinin artmasının sosyal güvenlik finansmanına olan olumsuz etkilerini azaltmak hem de sosyal sigorta mevzuatı açısından çağdaş ülkelerdeki uygulamalara paralellik sağlamak üzere 5510 sayılı Kanun’da emeklilik yaş hadleri artırılmıştır. Dolayısıyla, fiilî hizmet süresi zammından yararlanacakların kapsamının genişletilmesi, yaş hadleri konusunda yapılan düzenlemeden beklenen faydayı da azaltacak ve sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengelerini olumsuz yönde etkileyecektir. Tasarıya baktığımızda, müdür, müdür yardımcısı unvanları da buna tabi tutuluyor. Oysa, şu an hâlen infaz ve koruma memuru olarak çalışanlar da fiilî hizmet zammı uygulaması kapsamında değiller. Herhangi bir bilimsel çalışmaya, çalışma şartlarına ilişkin bilimsel birtakım verilere dayanmaksızın böyle bir şekilde bunun ilave edilmesi yine olumsuz bir örnek olacaktır düşüncesiyle bu hususun da tasarıdan çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz. Her ne kadar bazı talepler azaltılmış, törpülenmişse de biz, az önce ifade ettiğim gibi, bunların tümünün Genel Kurul aşamasında...

BAŞKAN – Yeniden değerlendirilmesini...

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – ...olabilirse orada eklenmesinin daha uygun olacağını düşünüyor, saygılar sunuyorum efendim.

Teşekkür ederim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Önergede şey var mı Kemal Bey, fiilî hizmet zammı kalmış mı önergede? Baktın mı önergeye?

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Kalıyor efendim yani önerge onu çıkarmıyor, yerinde bırakıyor. Efendim, fiilî hizmet zammına ilişkin fıkraya dokunmuyor, yerinde kalmış oluyor. Dolayısıyla, fiilî hizmet zammı süresi gelmiş olacak.

BAŞKAN – Şu önergeyi de okuyalım artık isterseniz, ondan sonra da size söz vereyim.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Önergeden sonra mı?

BAŞKAN – Önergeden sonra söz vereyim size.

Adalet Alt Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının çerçeve 20 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; beşinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını ve fıkra numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini, altıncı fıkrasının (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; dokuzuncu fıkrasının (ç) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, aynı fıkraya aşağıdaki (d) bendinin eklenmesini ve onbirinci fıkrasının (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Harun Tüfekci

Konya

“(1) a) 14/6/1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanun,

b) 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası, yürürlükten kaldırılmıştır.

“(3) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 152 nci maddesinin "II- Tazminatlar" kısmının "A) Özel Hizmet Tazminatı" bölümünün (b) ve (c) bentlerine aşağıdaki alt bentler eklenmiş ve "G) Adalet Hizmetleri Tazminatı" bölümünün (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"6. Ceza infaz kurumlarında ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan cezaevi tabibine ayrıca % 300 üne, dış tabibine ayrıca % 200 üne, psikolog, sosyal çalışmacı, diyetisyen, veteriner ve eczacılar için ayrıca % 100 üne, sağlık memuru için ayrıca % 50 sine,"

"4. Ceza infaz kurumlarında görev yapan mühendis ve mimarlar için ayrıca %15 ine, sosyologlar için ayrıca %100 üne ve teknisyenler için ayrıca % 15 ine,"

"d) Ceza infaz kurumu müdürü ve denetimli serbestlik müdürüne ayrıca %30 una, ceza infaz kurumu müdür yardımcısı ve denetimli serbestlik müdür yardımcısına ayrıca %30 una, idare memuruna ayrıca %80 ine, infaz ve koruma başmemuru, infaz ve koruma memuru ile ambar memuru ayrıca %60 ina, sayman hariç olmak üzere diğer ceza infaz kurumu ve denetimli serbestlik müdürlüğü personeline ayrıca % 15 ine,"

b) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "4.BAŞBAKANLIK VE BAKANLIKLARDA" bölümünde yer alan "Cezaevi Müdürü" ibaresi "Ceza İnfaz Kurumu Müdürü" şeklinde değiştirilmiştir."

"b) 36 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 36/A maddesi eklenmiştir.

Ceza infaz kurumu müdür yardımcısı

MADDE 36/A- Ceza infaz kurumlarına en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakülte ve yüksekokullardan mezun olanlar arasından yazılı sınav ve mülakat sınav sonucuna göre müdür yardımcısı olarak atama yapılabilir.

Ceza infaz kurumu müdür yardımcılığı yazılı sınav ve mülakatı ile müdür yardımcılarının kurum müdürlüğüne, kurum müdürlerinin müdür yardımcılığına atanmalarına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

"ç) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Eğitim merkezlerinin öğretim görevlileri, Adalet Bakanlığının istemi üzerine ilgili kurum, kuruluş veya kurulun yetkili organlarınca ek görevle görevlendirilmeleri uygun görülen yeteri kadar Yargıtay ve Danıştay üyeleri, yükseköğretim kurumları öğretim elemanları, hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile avukatlar, ceza infaz kurumları ve tutukevleri kontrolörleri, ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile denetimli serbestlik müdürleri, doktorları, psikologları, psikiyatristleri, pedagogları, sosyal çalışmacıları, sosyologları ve öğretmenler ile alanıyla ilgili özel bilgi ve deneyime sahip diğer uzmanlardan oluşur."

"d) 10 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 10- Eğitim merkezlerinde hizmet öncesi eğitime, ceza infaz kurumları ile denetimli serbestlik müdürlüklerinin ihtiyacına göre ve Adalet Bakanlığınca belirlenecek sayıda merkezi sınavda başarılı olan adaylar arasından, idare memurluğu öğrenciliği için Adalet Bakanlığınca, infaz ve koruma memurluğu öğrenciliği için sınav komisyonunca yapılacak sözlü sınav ve mülâkatta başarılı olanlar alınır. Adaylara eğitim süresince (3000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık harçlık ödenir. Bu harçlıklardan damga vergisi hariç, herhangi bir kesinti yapılmaz.

Her eğitim merkezi için ayrı oluşturulacak sınav komisyonu; Genel Müdürlük tarafından görevlendirilen bir genel müdür yardımcısı veya daire başkanının başkanlığında, tetkik hâkimleri veya personel arasından seçilecek iki üye ve eğitim merkezi müdürü ile eğitim merkezinin bulunduğu yer adli yargı ilk derece mahkemesi Cumhuriyet başsavcısı, başsavcının katılamaması durumunda Genel Müdürlükçe belirlenen başsavcı vekili veya Cumhuriyet savcısından oluşur."

"a) 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 14- (1) Açık ceza infaz kurumları, hükümlülerin iyileştirilmelerinde, çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, firara karşı engelleri bulunmayan, sadece idarî binaları ile kurumun girişlerinde dış güvenlik görevlisi bulunan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimi ile yetinilen kurumlardır. Açık ceza infaz kurumları ihtiyaca göre ayrıca;

a) Kadın açık ceza infaz kurumları,

b) Gençlik açık ceza infaz kurumları,

şeklinde kurulabilir.

(2) Hükümlülerin, suç ve ceza türlerine göre kapalı ceza infaz kurumlarında geçirecekleri süreler ile açık ceza infaz kurumlarına ayrılıp ayrılmamalarına ve kapalı kuruma iadelerine ilişkin esas ve usûller yönetmelikte gösterilir.

(3) Mükerrirler ile terör suçları, örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkûm olanlar hariç olmak üzere;

a) Kasıtlı suçlardan toplam üç yıl veya daha az hapis cezasına mahkûm olan,
b) Taksirli suçlardan toplam beş yıl veya daha az süreyle hapis cezasına mahkûm olan,
c) 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu gereğince disiplin ve tazyik hapsine tabi tutulan,
hükümlülerden ihtarlı davetiye üzerine süresinde teslim olanlar, dördüncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına gönderilirler.

(4) Açık ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerden;

a) Kınamadan başka bir disiplin cezası alanlar ile başka bir fiilden dolayı haklarında tutuklama kararı verilenler idare ve gözlem kurulunun kararıyla,

b) Yaş, sağlık durumu, bedensel veya zihinsel yetenekleri bakımından çalışma koşullarına uyum sağlayamayacakları saptananlar idare ve gözlem kurulunun kararı ve infaz hâkiminin onayıyla,
kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilirler."

Gerekçe:

Önergeyle; eğitim merkezlerinin öğretim görevlilerinin kimlerden oluşacağı belirlenmekte ve eğitim merkezlerinde hizmet öncesi eğitimin nasıl başlayacağı ile sınav komisyonunun oluşma şekli düzenlenmektedir.

Diğer yandan, ceza infaz kurumlarında görev yapan personelin özlük haklarıyla ilgili düzenlemelerde değişiklik yapılmaktadır.

Ayrıca, 5275 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi yeniden düzenlenmek suretiyle 6352 sayılı Kanununun Geçici 3 üncü maddesinde düzenlenen doğrudan açık ceza infaz kurumunda infaz edilecek cezalar bu maddeye taşınmakta ve geçici hüküm yürürlükten kaldırılmaktadır.

BAŞKAN – Murat Bey, siz söz istemişsiniz.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, tasarinın başlığıyla ilgili bir değişiklik yapmamız gerekir diye düşünüyorum. Şu anda Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı diye geçiyor ama şimdi 657'yi değiştiriyoruz, Ceza Kanunu'nu değiştiriyoruz. Şu değiştirilen hükümlerden de anlıyoruz ki herhâlde bir başlığı değiştirme ihtiyacımız doğabilir, tabii takdir Komisyonun.

Şimdi, Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; şu önerge biraz bizim zihinlerimizi karıştırdı, bu çok karışık yazılmış bir önerge. Yani, bu kabul edilse dahi bunu nasıl buraya monte edeceğiz? Daha büyük kargaşalık yaratacak. Biz alt komisyonda da, burada da dedik ki: "Bu tazminatlarla ilişkin konunun eğer arkasında duramayacaksak alt komisyonda hiç bunu dâhil etmeyelim." Arkadaşlar şahit. Şimdi, gördük ki bundan çok geriye gidiş var yani cezaevi tabibine yüzde 600 olan tazminat yüzde 300'e iniyor, denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan kurum müdürü ve serbestlik müdürüne yüzde 50 olan yüzde 30'a iniyor yani yok denecek kadar azaltılıyor. Yani, burada isterseniz bu önerge verilmesin, reddedelim tümünden, gene kurumlar Genel Kurula kadar anlaşır anlaşsın. Burada artık çıkartılmış bir şeyi Genel Kurulda üzerine koyamazsınız yani o siyaseten de zor bir iştir...

BAŞKAN – Tamamını çıkarırsak Genel Kurulda zaten koyamayız da bu şekilde yaparsak Genel Kurulda belki ilave yapabiliriz.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Maliye temsilcisinin dediği gibi, Genel Kurulda bunu tümünden çıkaramazsınız yani şey yapamazsınız.

BAŞKAN – Olmaz zaten, Genel Kurulda olmaz.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Önergeyi hiç işleme almayın, o zamana kadar konuşsunlar, anlaşsınlar ve ne yapacaklarsa...

BAŞKAN – Ama, önergenin içinde başka şeyler de var yani bir iki şey daha var ilave olarak.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Sayın Bakanım, Genel Kurulda 657'yle ilgili madde kalmış olacağı için düzenleme yapılabilir lehte de, aleyhte de. O açıdan, "Bir bütçe kanunu gibi gider artırıcı bir önerge verilemez." kuralı burada işlemecek zaten.

BAŞKAN – Yani, 20'nci madde olduğu gibi dursun mu diyorsun?

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ KEMAL ÇELİK – Hayır efendim, benim size taktim ettiğim önergeyi oylayabilirsek o dediğinde bir 657 maddesi kalacak.

BAŞKAN – Onu burada kimse imzalamaz, yok, bir Allah'ın kulu imzalamaz onu, imzalasalar değerlendiririz ama.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 20' nci madde çıksın, Genel Kurulda oylayalım diyor.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Recep Bey' in iktihadına uyun.

BAŞKAN – Şimdi, Bakanlık ne diyor? Bakanlık eğer bu önerge ısrarla...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, bana da söz vermeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Ha, vereceğim, size söz vereceğim de şu önerge konusunda Yaşar Bey, siz ne düşünüyorsunuz? Yani “Bu önergeyi hiç hesaba katmadan biz bu maddeyi böyle oylayıp geçelim.” diyor arkadaşlar. Yani, siz “Yok, öyle değil de illa bu önerge üzerinde biraz anlaşıldı.” falan dersiniz arada çok fark var. Şimdi, benim bildiğim kadarıyla, 600 milyon lira civarında bütçeye bir yük getirdiği söyleniyor mevcudun, bu önerge olduğu zaman da herhâlde 100 milyona mı düşüyor?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, 482 milyonken şimdi 198 milyona düşüyor önergeyle toplam yük.

BAŞKAN – Yarı yarıya gibi bir şey, yarıdan biraz daha aşağıya düşüyor.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, takdir Komisyonun. Tabii, biz memurların durumu zaten belli, hakikaten çok güç şartlarda çalışıyorlar.

BAŞKAN – Şimdi, bak, şöyle bir şey daha var, şimdi ben onu da söyleyeyim de burada: Bu çok yüksek şeyi burada koyarsak Genel Kurulda bunun birden tamamını çıkarırlar, öyle bir risk var yani, onu hesap edelim. Ama, bunun azını hiç değilse koyarsak bunun üzerinde çok fazla durulmaz, bunu savunuruz orada, biraz daha üstünde durabiliriz.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Genel Kurulda çıkmaz, savunuruz orada hep beraber.

BAŞKAN – Savunuruz da belli olmaz, bir yerden bir talimat gelir, pat diye gider, kalakalırız ortada yani açık konuşalım. Onun için, bence şu önergeyi biz kabul edelim, bu kadarını olsun kabul edelim. Öbür tarafta, o fiilî hizmet zammı da var, ikisi bu işi götürür, idare eder bence.

Dilek Hanım' ın da görüşünü alalım.

Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, 20' nci maddeye baktığımızda, yaklaşık 12 civarında yasada ve kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapılıyor. Şimdi, bu Genel Kuruldan geçmiş olan Ceza Kanunu' ndaki değişiklikleri de içeren şeyleri biliyorsunuz, böyle eklenmeli maddeler vardı ve bunları ayırdık. Yani, buradan ayrılması gerekenler var, bu hepsi bir arada olduğu takdirde anlaşılmaz bir hâl alıyor.

Ben şimdi AKP milletvekili arkadaşlarıma soruyorum, buradaki pek çok insana soruyorum: Arkadaşlar, burada ne olduğunu anlayarak mı geçiriyoruz? Ne var, bir anlatsın bana anlayanlar. Yani, inanın, anlaşılmıyor Sayın Başkan. Yani, neyi ne kadar değiştiriyoruz, ne yapıyoruz, önergeyle beraber düşünüldüğünde çok ciddi bir sorun oluyor. Yani, bunu madde madde ayırmak gerekiyor ve onun üzerinden çalışmak gerekiyor. Bu böyle karmakarışık bir madde yani bunun içinden neyi alıyoruz, neyi veriyoruz, neyi satıyoruz, hiç belli değil bu. Yani, şimdi, ben burada anlamadım, mesela bu önergeyle birlikte fiilî hizmet zammı kalıyor mu, kalmıyor mu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Kalıyor.

BAŞKAN – Kalıyor, kalıyor dedik.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, bu önergenin... Ama, ben şunu gözlemliyorum: Yanlış mı değerlendiriyorum? 3' üncü maddesinde (a) bendi değişiyor. 3' üncü maddesinin (a) bendi değil miydi fiilî hizmet zammı? Ben mi yanlış görüyorum?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Hayır efendim, o değil, 12' nci bent.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, bakın, o kadar karmakarışık bir hâle gelmiş ki bu...

BAŞKAN – 12' nci bentte, orada diyor ki, bakın... Bu değil mi, yanlış anlamıyorsam?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben devamını söyleyeyim de Başkanım yani inanın, bakın, işi sağlıklı yapmak açısından söylüyorum, muhalefet yapmak açısından söylemiyorum.

BAŞKAN – Yok, onu düşünmedik zaten.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, sağlıklı olması açısından bunların ayrılması gerekiyor Sayın Başkan. Şimdi, bakın, bu özlük haklarını artırdık dedik, insanlar umutlandılar, herkes buraya bakıyor.

BAŞKAN – Kıstık biraz şimdi.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, şimdi eksiltiyoruz ve bunu açıklarken de Alt Komisyonda dendi ki: “Biz cezaevlerinde çalışmak üzere diş tabibi, doktor, uzman bulamıyoruz, onun için bunu artırıyoruz yani oralarda buna ihtiyacımız var.” Gerçekten de ihtiyaç var. Şimdi bu ihtiyaç azaldı mı? Yani, bunların özlük haklarını azaltıyoruz, bu bence doğru bir şey değil.

Onun ötesinde, şimdi, mesela 5237’yi yani Türk Ceza Kanunu’nda da değişiklik yapıyoruz burada, yine bu 20’nci madde içinde değiştirdiğimiz kanunlardan bir tanesi bu. Yani, burada yazım hataları bile var, “kurum idaresince incelemek üzere alınanlar hariç”, hâlbuki “incelenerek alınanlar hariç” denmesi lazım anladığım kadarıyla. “...mahkemelerce yasaklanmış veya suç örgütlerini temsil eden yayın, afiş, pankart, resim, sembol, işaret, doküman ve benzeri malzemeler ile örgütsel haberleşme araçlarını, ceza infaz kurumuna veya tutukevine sokan, bulunduran veya kullanan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.” Bir de burada bir yazım hatası var.

İkincisi, biz üçüncü yargı paketinde mi, dördüncü de mi, neyse artık, ne yaptınız bizim karşı çıkmamıza rağmen? “Terör örgütlerinin şiddet içermeyen bildiri ve propagandaları serbesttir.” dendi ve Abdullah Öcalan’ın posterleri, PKK bayrakları serbest hâle getirilmiş oldu yani buna hiç kimse müdahale edemez oldu.

BAŞKAN – Öyle değil, serbest değil.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, bakın, yani...

BAŞKAN – Hayır, bak, bir saniye, bir saniye... Hayır, onu taşıyan terör örgütü üyesi kabul ediliyordu, o değişiklikle otomatik olarak terör örgütü üyesi olarak kabul edilmeyip propaganda kabul ediliyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, Başkanım, yani, biz bakın...

HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Aynı maddeyi görüşürken CHP Grubu Terörle Mücadele Kanunu’nun tamamının kaldırılması için önerge verdi.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sadullah Bey’e de sorduğumuzda, işte “Bu PKK bayrakları, Abdullah Öcalan posterleri açılıyor...” “Ama, yasa değişti zaten, bunlar şiddet içermediği için artık serbest.” dedi Adalet Bakanı.

Onu bir tarafa bırakıyorum, bakın, burada cezaevinde insanlar yani cezaevinde kendisi de yapabilir, başka bir şey yapar, bir resim yapar, bir sembol yapar, orak çekiç yapar, ötekini berikini yapar. Yani, şimdi, cezaevindeki insana diyorsunuz ki siz: “Mahkemelerce yasaklanmışlar veya suç örgütlerini temsil eden yayın, afiş, pankart, resim...” Ya, bu suç örgütlerini temsil eden nedir yani bundan neyi kastediyoruz cezaevindeki adam için? Yani, “veya” dediğiniz zaman orak, çekiç mi yaptı ya da bir başka şey mi yaptı? Ya, orada cezaevinde adam zaten yani bunları, resimleri, sembolleri falan niye sınırılıyorsunuz? Adam zaten yaptığı bir şeyden dolayı cezaevine girmiş. Yani, burada biraz ifrata kaçan bir şey var, bir yazım hatası var. Üstelik de hapis cezası veriliyor bununla ilgili. Adam diyelim ki Dev-Sol Örgütünden girmiş, bir başka örgütten girmiş, orak çekiç yapmış. “Hayır, bunu yapamazsın, böyle bir şey yapamazsın.” demek olmaz o adama yani. Bu konuyu biraz düzenlemek lazım, yazım hatası var.

Bir de şunu söyleyeceğim: 5275 sayılı Yasa’da da bir değişiklik yapıyor, deniliyor ki: “Ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin ziyaretçileriyle görüşmelerinin içeriği kaydedilebilir. Buna ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.” Yani, insanların özel yaşamları hiç kalmayacak mı? Burada bir değişiklik neden yapılıyor? Yani, bunların hepsi sakıncalı şeyler. Şu, yine, o örgüt şeyiyle ilgili söyleyeceğim, dışarıda serbest bırakıp içeride bundan dolayı altı ay ceza verirsiniz herkes bize güler. Ya dışarıdakiyle de ilgili, “Terör örgütünün yaptığı propaganda, bildiri vesaire.” diyeceksiniz ya da bunu da düzeltereksiniz. İki ciddi çelişkidir diye düşünüyorum.

Bu maddeler mümkün olduğu kadar parçalanarak, ayrı ayrı görüşülmelidir. Burada ne görüştüğümüzü, önergeyle ne koyduğumuzu inanın ben anlamadım alt komisyonda olmama rağmen. Yani, şimdi, yarın çok zor durumda kalacağız.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Değerli Genel Müdürüm, -yürütme organına bilhassa şey ediyorum- bir defa yasalarla ilgili, Roma hukukundan bu yanaki temel ilke kanunlar öz ve veciz olmalı. Tamam, bu uzun. Değiştirilen madde de uzun, değiştiren madde de uzun. Ve değiştirme önergesi ne baktığımız zaman, öbürünü de parçalamaya şunu çıkarıyor, bunu ekliyora yönelik olduğu için mantıksal olarak izlenme olanağı yok.

İçerik eleştirisi yapmak istemiyorum. Biz Komisyon raporunu yazarken de zorlanırsınız, doğrusu şudur, siz bu maddeye hangi şekli vermek istiyorsanız format şudur: Şu madde şu şekilde değiştirilmiştir. Yeniden yazın, doğrusu o. Yani, şu maddeyi yeniden tanzim edin, yeniden düzenleyin.

Şu fıkraya bakıyorum ben, takip ediyorum, bir defa önergenizin sayfa numarası yok. İki: Atıf bölümlerine bakıyorum, insicam yok. Onun için madem bu büyük bir, üç sayfa, dört sayfa... Altmış sayfalık bir önerge vardı, Plan Bütçe Komisyonundan

gelmişti, aşağıda, benim ilk şey, 2009' du sanıyorum, 2009' da. Pardon, on altı sayfalık, bir Zekeriya Temizel' de şey ettik 46 sayfa, bu 16 sayfalık öneri. Burada, tamam, uzun. İçeriğe müdahale etmiyorum ben hiç -azalttı, çoğalttı- ama kesinlikle karışıklığa mahal verir. Nasıl bir bünye kazandırmak istiyorsanız, biz diğerlerini tamamlayalım, bu ara arkadaşlar bir otursun, o madde nasıl yazılacaksa "O madde şu şekilde değiştirilmiştir." deyin, yeniden yazın.

BAŞKAN – O şimdi olmaz da...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Şimdi iki dakikada yazarlar ya.

BAŞKAN - ...aşağıda herhâlde bölümler zannederseniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bence burada bölümün Başkanım.

BAŞKAN – Ben de bir şey öğrenmek istiyorum.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Madde bölmeyin, niye bölacaksınız?

BAŞKAN – Maddeyi bölmeyelim de...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 12 yasa değişiyor Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Genel Müdürüm şunu öğrenmek istiyorum: Bu, Ceza Kanunu' ndaki 297' nci maddedeki değişiklik, (2)'nci fıkrasını Anayasa Mahkemesi iptal etmiş. Anayasa Mahkemesi neden iptal etmişti, biz yerine neden bunu koyduk? Onu bize izah edin.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, orada hangi maddelerin cezaevine sokulamayacağını idare belirliyordu. Yani onu belirledik, kanunilik ilkesine aykırı gördüğü için iptal etti.

BAŞKAN – Yani "İdari bir kararla suç konusu tespit edilemez." dedi.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Şimdi biz (2)'nci fıkrada tafsilatlı bir şekilde saydık.

BAŞKAN – O yasağı buraya tek tek açıklamak suretiyle koydunuz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Hepsinin bir şeyi var efendim, zorunluluktan dolayı bunlar...

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Bölerek veya bölmeyerek, o madde hangi muhtevaya kavuşacaksa o şekilde yazmak doğrudur.

BAŞKAN – Yani, bunu bölmek şimdi çok zaman alır.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – Peki o zaman, yapmayın.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, afiş, sembol, niye bunlar...

BAŞKAN – Bunlar hep eskiden vardı zaten.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Önceden de yasak değildi. "Veya" diyor, "mahkemelerce yasaklanır veya" yani ne bu?

BAŞKAN – Mahkemece yasaklanan şeylerin dışında veya... Ha, şunlar. Ama bunlar cezaevine girmesi yasak olan... Adam cezaevini mesela örgüt yuvası hâline getiriyor, örgütün bildirilerini, afişlerini her şeyini oraya asıyor, orayı bir yuva hâline getiriyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama şiddet içermiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – O yasaklanıyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Dışarıdaki serbest de buradaki niye yasak?

BAŞKAN – O zaten yasak.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, İngiltere' de El Kaide liderinin resmini yapmak yasak hükümlüye, tutukluya. Yani, biz bunları da yani yabancı mukayeseli hukuku da biliyoruz. Yani Fransa' da da aynı şekilde. Yani, bunlar başka ülkelerde de var. Bir şeyi çağrıştırıyor diye, belli bir terör örgütü veya herhangi bir yasak bir şeyi çağrıştırmak, onun...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani, kendisi de resim yapamayacak, o resimleri bulunduramayacak.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – İşte, bakın, İngiltere örneğini verdim, orada da yasak yani.

BAŞKAN – Peki, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Neyi oyladığımızı yine görmedik Başkanım.

BAŞKAN – Dediğimiz gibi Kemal Bey, üç ay süre veriyorum size. Üç ay sonra iki bakanlık anlaşsın, aşağıda ne yaparsanız yapın.

Şu (12)'nci fıkraydı değil mi, fiilî hizmet zammını öneren?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Evet efendim, 5510 sayılı Yasa ile ilgili.

BAŞKAN – Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu'ndaki? Tamam.

Dış güvenlik hizmetlerinin devri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kurumların dış güvenlik hizmetleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç beş yıl içinde, Adalet Bakanlığının talebi üzerine İçişleri Bakanlığı ile yapılacak protokolle aşamalı olarak devredilir.

(2) İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yürütülmekte olan kurumların dış güvenlik hizmetlerinin Adalet Bakanlığına devir işlemleri sonuçlanıncaya kadar, devri yapılmayan kurumlarda dış güvenlik hizmetleri Jandarma Genel Komutanlığı tarafından yerine getirilir ve bu kurumların devir işlemleri sonuçlanıncaya kadar 2803 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

BAŞKAN – Evet.

Buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir soru sormak istiyorum bu devir konusunda.

Yıllardır cezaevlerinin dış korumasını yapan Jandarma Genel Komutanlığımız gerçekten özverili görev yaptı ama bugün devir noktasına geldi. Temsilcimiz burada, aracılığınızla eğer cevaplandırılırsa yani Jandarma Genel Komutanlığı açısından nasıl bir yük, nasıl bir yönetilemez bir durum var ki bunu Adalet Bakanlığına devretmek durumundalar? O konuda kendi kurumları açısından gerekçeleri nedir? İçimizde bir uhde kalmasın, onu da bir soralım.

BAŞKAN – Tamam.

Buyurun Komutan.

CEZAEVLERİ ŞUBE MÜDÜR VEKİLİ YARBAY HÜSAMETTİN EROL – Cezaevleri ile Adalet Bakanlığı arasındaki devrin daha önceki yıllarda da çalışması yapılmıştı. İlk önce protokolle verme üzerine her iki bakanlık arasında bir çalışma olmuş. 2008 yılında zaten devirle alakalı bir tasarı Meclise gelmiş fakat kadük olmuş seçimlerden dolayı. Dolayısıyla, Genel Komutanlık olarak, İçişleri Bakanlığı olarak devirle alakalı bir irademiz vardı fakat değişik sebeplerden dolayı olmamıştı. Şu anda da aynı irade bizde var. Bir şeyimiz yok yani Genel Komutanlık anlamında bir sıkıntımız yok.

BAŞKAN – Ne kadar askeriniz görevli bu cezaevleri korumasında, biliyor musun? Takriben yani ne kadar?

CEZAEVLERİ ŞUBE MÜDÜR VEKİLİ YARBAY HÜSAMETTİN EROL – Hâlihazırda 135 subayımız, 834 astsubayımız, 2.206 uzmanımız, 9.700 civarında da erbaş ve erimiz görevli. Toplam 12.899 personelle görev yapıyoruz.

BAŞKAN – Bunlar asli, normal görevlerine dönecekler, öyle mi?

CEZAEVLERİ ŞUBE MÜDÜR VEKİLİ YARBAY HÜSAMETTİN EROL –Asli.

İSA GÖK (Mersin) – 12 bin gidiyor 29 bin geliyor, niye?

BAŞKAN – Mevcutlar var zaten.

CEZAEVLERİ ŞUBE MÜDÜR VEKİLİ YARBAY HÜSAMETTİN EROL – İnfaz koruma memurlarımız vardiyalı bir sistemde çalışacağı için...

BAŞKAN – Bu yeni kadro değil ki, 4-5 bin kadro buradaki de zaten, o civarda.

AHMET İYİMAYA (Ankara) – İsa, siviller var şimdi ya.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Niye bu kadar çok adam alınıyor?

BAŞKAN – Hayır, hayır mevcut var zaten ya, onlarla beraber kadro sayısı bu, yeni ihdas edilen değil.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Mevcutlar ne kadar?

BAŞKAN – Mevcutta vardır. Bizim ne kadar infaz koruma memurumuz var iç-dış?

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜR VEKİLİ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Sayın Başkanım, şu anda 40 bin var ancak jandarmanın bundan beş yıl önce -yanlış hatırlamıyorsam- 17 bindi rakamı daha az hükümlü, tutuklu için.

CEZAEVLERİ ŞUBE MÜDÜR VEKİLİ YARBAY HÜSAMETTİN EROL – Efendim, şöyle söyleyeyim: Mevcut kadro yapımıza göre doldurmamız gereken -309 cezaevi koruyoruz biz- 309 cezaevi için planladığımız, olsa koyabileceğimiz 20 bin. Fakat erbaş ve er sayısındaki azalma sebebiyle ancak bu kadar tahsis edilebiliyor.

BAŞKAN – Bu kadar görevlendirebiliyorsunuz, evet.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Bunlar yeni kadrolar Başkan.

BAŞKAN – Yeni değil, “20 bin olması gerekir” diyor. E bizim...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – 69 bin cezaevinde...

İSA GÖK (Mersin) – Bu yeni, olanlar falan değil, bu yeni...

BAŞKAN – Bizim şimdi tamamen yeni alacağımız mı 30 bin?

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – Yani, 40 binin üzerine 29 bin, yaklaşık 70 bin olacak.

CEZAEVLERİ ŞUBE MÜDÜR VEKİLİ YARBAY HÜSAMETTİN EROL – Sayın Başkanım, beş yılda kademeli olarak alınacak olan rakam, hemen bir defada...

İSA GÖK (Mersin) – Yani sıfırdan alacaksınız bunu.

BAŞKAN – Yo, yo, hayır.

CEZAEVLERİ ŞUBE MÜDÜR VEKİLİ YARBAY HÜSAMETTİN EROL – Ek kadroya ihtiyaç duyuyoruz ama mevcutları dış güvenliğe çıkarmak gibi bir durum olabilecek efendim.

TURGUT DİBEK (Kırklareli) – “Cezaevinde yatanların sayısı artacak.” mı demek istiyorsunuz, onu söyle. Yani, azaltırsak kadroları da düşürmek lazım.

BAŞKAN – Tabii, bu alacak, eğitecek, eğittikçe yerine yenisi, onlar gittikçe yerine yenisi gelmek suretiyle herhâlde beş altı sene devam edecektir.

Peki.

Geçici 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Geçici 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

Kadro iptal ve ihdasının uygulanması

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunla kadroları kaldırılan cezaevi müdürlerinden; cezaevi müdürü görevini yürütmekte olanlar ceza infaz kurumu müdürü kadrolarına, ikinci müdür görevini yürütmekte olanlar ceza infaz kurumu müdür yardımcısı kadrolarına atanmış sayılırlar.

(2) Bu madde uyarınca yeni bir kadroya atanan personelin atandıkları yeni kadroların aylık, ek gösterge ve her türlü zam ve tazminatlar ile diğer malî hakları (fazla çalışma ücreti ile fiilen yapılan ek ders karşılığı alınan ücretler hariç) toplamı net tutarının, eski kadrolarına bağlı olarak en son ayda almakta oldukları aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî hakları (fazla çalışma ücreti ile fiilen yapılan ek ders karşılığı alınan ücretler hariç) toplamı net tutarından az olması hâlinde aradaki fark, farklılık giderilinceye kadar atandıkları kadroda kaldıkları sürece, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir.

(3) Bu Kanun ile Adalet Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatına ihdas edilen kadrolardan güvenlik hizmetlerinde kullanılmak üzere 4.000 adedine 20/12/2013 tarihli ve 6512 sayılı 2014 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunundaki sınırlara tabi olmadan açıktan veya naklen atama yapılabilir.

BAŞKAN – Dilek Hanım söz istemişti.

Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, bu madde de kadro iptal ve ihdasına ilişkin olduğu için, bir de kayıtlara girmesi açısından şunu söylüyorum: 20’nci maddede ceza infaz kurumlarında alınacak personel ile ilgili 36/a maddesi eklenmesi yapılıyor. Orada o madde geçerken söylemek belki çok ayrıntılı olduğu için gözümüzden kaçtı. Orada deniyor ki, özellikle yüksek okullardan mezun olanların ceza infaz kurumlarına -lisans ya da lisans üstü okullardan mezun olanların- yazılı sınav ve mülakatla alınacağı belirtiliyor. Bir kere, burada, merkezî sınav sisteminin artık gündemden kaldırıldığını görüyoruz. Yani, merkezî sınava girmesi gerekmiyor ceza infaz kurumlarına alınacak yüksek okul mezunlarıyla ilgili. Aynı zamanda, yine, bizim Anayasa’mızın 128’inci maddesinde “Kamu görevlilerinin atanmaları, görev ve yetkileri, hakları, yükümlülükleri kanunla belirlenir.” denmesine rağmen, burada, (2)’nci fıkrada “Yazılı sınav ve mülakat ile müdür yardımcılarının, kurum müdürlüğüne atanmaları ve görevleri yönetmelikle belirlenir.” deniyor. Yani, Anayasa’ya aykırılık asıl burada var. Yani, 36/a maddesinde Anayasa’ya aykırılık söz konusudur.

Ayrıca, bu kadro ihdas ve iptallerine ilişkin de özellikle cezaevi müdürü konumunda olanların, ikinci müdür konumunda olanların haklarının ihlal edileceği, bunlarla ilgili ciddi hak ihlalleri olacağına dair itirazlar da vardır. Bunların da dikkate alınmasını istiyoruz ve bu konularda da muhalefet şerhimizi yazacağımızı belirtiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamam, peki.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici 3' üncü maddeyi okutuyorum:

Atıflar

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Diğer mevzuatta cezaevi müdürüne yapılmış atıflar ceza infaz kurumu müdürüne yapılmış sayılır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici 4' üncü maddeyi okutuyorum:

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, ceza infaz kurumlarında ve denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan öğretmen, psikolog, sosyal çalışmacı ve sosyologlardan üç yıl hizmet süresi bulunanlar infaz ve iyileştirme uzmanlığı yazılı sınavına, üç yılın altında hizmet süresi bulunanlar ise infaz ve iyileştirme uzman yardımcılığı yazılı sınavına girmeye hak kazanırlar. Yazılı sınavda başarılı olanlar infaz ve iyileştirme uzmanı ve infaz ve iyileştirme uzman yardımcısı olarak atanır, başarısız olanlar buldukları kadroda bırakılırlar.

(2) Emniyet Genel Müdürlüğü'nün merkez ve taşra teşkilatı kadrolarında görev yapan polis memurları, İçişleri Bakanlığının muvafakati ile ceza infaz kurumları güvenlik hizmetlerinde istihdam edilmek üzere infaz ve koruma memuru kadrolarına Bakanlıkça naklen atanabilirler.

Önerge :

Adalet Alt Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının tasarıdan çıkarılmasını ve fıkra numarasının buna göre teselsül edilmesini arz ve teklif ederiz.

Harun Tüfekci

Konya

Gerekçe:

Tasarının 20 nci maddesinde kabul edilen önerge doğrultusunda hükümsüz kalan bu düzenlemenin tasarı metninden çıkarılması amacıyla bu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Dilek Hanım, siz ne için söz istemiştiniz?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi Başkanım, burada önerge ile özellikle cezaevlerinde çalışan sosyologlara, psikologlara, sosyal çalışmacılara, bunlara bir hak veriliyordu, alt komisyonda bunu konuşmuştuk. Yani, bunlar sınava girerek, işte, uzman yardımcısı olabiliyorlardı. Yani cezaevinde emek vermiş insanların bu sınavlara girerek yükselmeleri söz konusuydu. Bu madde yani bu fıkra kaldırılıyor. Niye kaldırılıyor? Neden böyle bir ihtiyaç duyuldu? Yani, olumlu bir şeydi çünkü oraya emek vermiş insanlara mesleklerinde yükselme şansı veriliyordu.

Onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Onu bir soralım bakalım, neden öyle olmuş?

Yaşar Bey, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YAŞAR ŞİMŞEK – Efendim, kadroyla ilgili maddelerde infaz ve koruma uzman yardımcılığı ve uzmanlığı kadroları ihdas ediliyordu. Ancak 20' nci maddede verdiğimiz önerge ile bu kadroları geri çektik, iptal edildi. Dolayısıyla, bunların geçeceği bir kadro kalmadı. Yani onun bir sonucu olarak.

BAŞKAN – Anladım, yansıma yani, tamam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

İSA GÖK (Mersin) – Önerge verilecekti bize.

BAŞKAN – Efendim?

İSA GÖK (Mersin) – Önerge verilmedi de.

BAŞKAN – O geri çekme önergesi işte, demin onları çıkardık ya. Verelim önergeyi size.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 21- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yürütme

MADDE 22- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Komisyon redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcü seçeceğimiz üç tane, değişiklik yapıyoruz.

Ali İhsan Yavuz, Hakan Çavuşoğlu, Bilal Uçar; üç arkadaşımızı özel sözcü olarak oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, muhalefet şerhi için 27 Hazirana kadar süre veriyorum, hayırlısıyla o zaman getirirsiniz.

Toplantı bitmiştir.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 15.49